Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
C-sarja

C/2023/1232

21.12.2023

P9_TA(2023)0209

Yritysten kestävää toimintaa koskeva huolellisuusvelvoite

Euroopan parlamentin tarkistukset (*) 1. kesäkuuta 2023 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)) ([1])

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys: ensimmäinen käsittely)

(C/2023/1232)

Tarkistus 1

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(1) Unioni perustuu ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sellaisina kuin ne on vahvistettu EU:n perusoikeuskirjassa. Unionin toiminnan olisi perustuttava kansainvälisellä tasolla sen oman perustamisen johtoajatuksena oleviin perusarvoihin sekä ***ihmisoikeuksien*** yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamiseen. Tällaisiin toimiin kuuluu talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kestävän kehityksen edistäminen kehittyvissä maissa.	(1) Unioni perustuu ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sellaisina kuin ne on vahvistettu EU:n perusoikeuskirjassa ***ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa***. Unionin toiminnan olisi perustuttava kansainvälisellä tasolla sen oman perustamisen johtoajatuksena oleviin perusarvoihin sekä ***ihmis- ja ympäristöoikeuksien*** yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamiseen. Tällaisiin toimiin kuuluu talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kestävän kehityksen edistäminen kehittyvissä maissa.

(*) Hyväksyttyjen muutosten otsikoissa olevia viittauksia ”cp:ään” pidetään muutosten vastaavana osana.
([1]) Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaavaan valiokuntaan toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A9-0184/2023).

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(2) Unionin painopisteitä ovat ympäristönsuojelun korkea taso ja ympäristön laadun parantaminen sekä eurooppalaisten perusarvojen edistäminen, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annetussa komission tiedonannossa ([74]) todetaan. Nämä tavoitteet edellyttävät viranomaisten lisäksi myös yksityisten toimijoiden, erityisesti yritysten, osallistumista.	(2) Unionin painopisteitä ovat ympäristönsuojelun korkea taso ja ympäristön laadun parantaminen sekä eurooppalaisten perusarvojen edistäminen, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annetussa komission tiedonannossa ([74]) todetaan. Nämä tavoitteet edellyttävät viranomaisten lisäksi myös yksityisten toimijoiden, erityisesti yritysten, osallistumista. ***Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 191 artiklassa määrätään, että unionin ympäristöpolitiikalla myötävaikutetaan ympäristön laadun säilyttämiseen, suojeluun ja parantamiseen, ihmisten terveyden suojeluun, luonnonvarojen harkittuun ja järkevään käyttöön, sellaisten toimenpiteiden edistämiseen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin, ja erityisesti ilmastonmuutoksen torjumiseen.***
([74]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppaneuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (COM(2019) 640 final).	([74]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppaneuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (COM(2019) 640 final).

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(3) Tiedonannossaan ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” ([75]) komissio sitoutui parantamaan Euroopan sosiaalista markkinataloutta oikeudenmukaisen kestävän siirtymän toteuttamiseksi. Tällä direktiivillä vahvistetaan myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria, jolla edistetään oikeudenmukaiset työolot ja -ehdot varmistavia oikeuksia. Se kuuluu EU:n politiikkoihin ja strategioihin, jotka liittyvät ihmisarvoisen työn edistämiseen maailmanlaajuisesti, myös globaaleissa arvoketjuissa, kuten ihmisarvoisesta työstä kaikkialla maailmassa annetussa komission tiedonannossa todetaan ([76]).	(3) Tiedonannossaan ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” ([75]) komissio sitoutui parantamaan Euroopan sosiaalista markkinataloutta oikeudenmukaisen kestävän siirtymän toteuttamiseksi ***ja sen varmistamiseksi, että ketään ei jätetä jälkeen***. Tällä direktiivillä vahvistetaan myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria, jolla edistetään oikeudenmukaiset työolot ja -ehdot varmistavia oikeuksia. ***Sillä myös lisätään pilarin näkyvyyttä ja omistajuutta yrityksissä, joiden osallistuminen on olennaisen tärkeää sen tehokkaan täytäntöönpanon kannalta.*** Se kuuluu EU:n politiikkoihin ja strategioihin, jotka liittyvät ***oikeudenmukaisen ja*** ihmisarvoisen työn edistämiseen maailmanlaajuisesti, myös globaaleissa arvoketjuissa, kuten ihmisarvoisesta työstä kaikkialla maailmassa annetussa komission tiedonannossa ([76]) todetaan.

([75]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi”, COM(2020) 14 final.

([76]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ihmisarvoisesta työstä kaikkialla maailmassa globaalia oikeudenmukaista siirtymää ja kestävää elpymistä varten, COM(2022) 66 final.

([75]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi”, COM(2020) 14 final.

([76]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ihmisarvoisesta työstä kaikkialla maailmassa globaalia oikeudenmukaista siirtymää ja kestävää elpymistä varten, COM(2022) 66 final.

Tarkistus 4

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(4) Yritysten toiminta kaikilla talouden aloilla on avain unionin kestävyystavoitteiden onnistumiseen, sillä unionin yritykset – ***erityisesti suuret*** – ovat riippuvaisia globaaleista arvoketjuista. On myös yritysten edun mukaista suojella ihmisoikeuksia ja ympäristöä erityisesti, kun otetaan huomioon kuluttajien kasvava huoli näistä aiheista. Unionin ([77]) ja jäsenvaltioiden ([78]) tasolla on jo useita aloitteita, joilla edistetään arvokeskeistä muutosta tukevia yrityksiä.	(4) Yritysten toiminta kaikilla talouden aloilla on avain unionin kestävyystavoitteiden onnistumiseen, sillä ***monet*** unionin yritykset ovat riippuvaisia globaaleista arvoketjuista. On myös yritysten edun mukaista suojella ihmisoikeuksia ja ympäristöä erityisesti, kun otetaan huomioon kuluttajien kasvava huoli näistä aiheista. Unionin ([77]) ja jäsenvaltioiden ([78]) tasolla on jo useita aloitteita, joilla edistetään arvokeskeistä muutosta tukevia yrityksiä***, mukaan luettuna sitova lainsäädäntö useissa jäsenvaltioissa, kuten Ranskassa ja Saksassa, mikä aikaansaa tarpeen luoda yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset, jotta voidaan välttää pirstoutuminen ja taata oikeusvarmuus sisämarkkinoilla toimiville yrityksille. On lisäksi erittäin tärkeää luoda eurooppalainen kehys, joka auttaa omaksumaan vastuullisen ja kestävän lähestymistavan globaaleihin arvoketjuihin, sillä yrityksillä on keskeinen rooli kestävän yhteiskunnan ja talouden rakentamisessa.***
([77]) "Enterprise Models and the EU agenda", CEPS Policy Insights, nro PI2021–02 / tammikuu 2021.	([77]) "Enterprise Models and the EU agenda", CEPS Policy Insights, nro PI2021–02 / tammikuu 2021.
([78]) Esim. https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission	([78]) Esim. https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission

Tarkistus 5

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(5) Vastuullista liiketoimintaa koskevissa nykyisissä kansainvälisissä normeissa täsmennetään, että yritysten olisi suojeltava ihmisoikeuksia, ja esitetään, miten niiden olisi otettava ***ympäristönsuojelu*** huomioon kaikissa toimissaan ja arvoketjuissaan. Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa Yhdistyneiden kansakuntien ohjaavissa periaatteissa ([79]) todetaan yritysten velvollisuus noudattaa ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta yksilöimällä, ehkäisemällä ja lieventämällä toimintansa haittavaikutuksia ihmisoikeuksiin ja määrittämällä, miten ne puuttuvat näitä vaikutuksiin. Näissä ohjaavissa periaatteissa todetaan, että yritysten olisi vältettävä loukkaamasta ihmisoikeuksia ja puututtava haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, joita ne ovat aiheuttaneet tai lisänneet tai jotka liittyvät niiden omiin toimintoihin ja tytäryrityksiin tai suoriin ja välillisiin liikesuhteisiin.	(5) ***Vakiintuneissa*** vastuullista liiketoimintaa koskevissa nykyisissä kansainvälisissä normeissa***, kuten yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa Yhdistyneiden kansakuntien ohjaavissa periaatteissa ([79]), OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille ([79a]), siten kuin selvennetään vastuullista liiketoimintaa koskevissa OECD:n due diligence -ohjeissa ([79b]),*** täsmennetään, että yritysten olisi suojeltava ihmisoikeuksia ja esitetään, miten niiden olisi ***suhtauduttava kunnioittavasti ympäristönsuojeluun ja*** otettava ***se*** huomioon kaikissa toimissaan ja arvoketjuissaan. Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa Yhdistyneiden kansakuntien ohjaavissa periaatteissa todetaan yritysten velvollisuus noudattaa ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta yksilöimällä, ehkäisemällä ja lieventämällä toimintansa haittavaikutuksia ihmisoikeuksiin ja määrittämällä, miten ne puuttuvat näitä vaikutuksiin. Näissä ohjaavissa periaatteissa todetaan, että yritysten olisi vältettävä loukkaamasta ihmisoikeuksia ja puututtava haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, joita ne ovat aiheuttaneet tai lisänneet tai jotka liittyvät niiden omiin toimintoihin ja tytäryrityksiin tai suoriin ja välillisiin liikesuhteisiin.
([79]) "Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat: Implementing the United Nations 'Protect, Respect and Remedy' Framework", 2011, saatavilla osoitteessa https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.	***([79])*** Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat: Implementing the United Nations "Protect, Respect and Remedy" Framework, 2011, saatavilla osoitteessa https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf. ***([79a]) OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, vuoden 2011 päivitetty versio, saatavilla osoitteessa http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/.https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/*** ***([79b]) Vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n ohjeet, 2018, saatavilla osoitteessa https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm.***

Tarkistus 6

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(6) Ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusvelvoitteen käsitettä täsmennettiin ja kehitettiin edelleen OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille ***([80])***, joissa huolellisuusvelvoite ulotettiin koskemaan myös ympäristö- ja hallintokysymyksiä. OECD:n vastuullista liiketoimintaa koskevat ohjeet ja alakohtaiset ohjeet ***([81])*** ovat kansainvälisesti tunnustettuja kehyksiä, joissa vahvistetaan huolellisuusvelvoitteeseen liittyvät käytännön toimet. Niiden avulla yritykset voivat tunnistaa, miten ne käsittelevät toteutuneita ja mahdollisia vaikutuksia toiminnassaan, arvoketjuissaan ja muissa liikesuhteissaan, sekä ehkäisevät, lieventävät ja selvittävät näitä toimintatapoja. Huolellisuusvelvoitteen käsite sisältyy myös Kansainvälisen työjärjestön (ILO) kolmikantaiseen periaatejulistukseen, joka koskee monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa ([82]).	(6) Ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusvelvoitteen käsitettä täsmennettiin ja kehitettiin edelleen OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille, joissa huolellisuusvelvoite ulotettiin koskemaan myös ympäristö- ja hallintokysymyksiä. OECD:n vastuullista liiketoimintaa koskevat ohjeet ja alakohtaiset ohjeet ovat kansainvälisesti tunnustettuja kehyksiä, joissa vahvistetaan huolellisuusvelvoitteeseen liittyvät käytännön toimet. Niiden avulla yritykset voivat tunnistaa, miten ne käsittelevät toteutuneita ja mahdollisia vaikutuksia toiminnassaan, arvoketjuissaan ja muissa liikesuhteissaan, sekä ehkäisevät, lieventävät ja selvittävät näitä toimintatapoja. ***Monikansallisille yrityksille tarkoitettuihin OECD:n toimintaohjeisiin sitoutuneiden valtioiden perustamilla kansallisilla yhteyspisteillä on tärkeä rooli yritysten huolellisuusvelvoitteen edistämisessä, koska niiden tehtävänä on edistää toimintaohjeiden soveltamista ja toimia tuomioistuinten ulkopuolisina valitusmekanismeina.*** Huolellisuusvelvoitteen käsite sisältyy myös Kansainvälisen työjärjestön (ILO) kolmikantaiseen periaatejulistukseen, joka koskee monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa ([82]).

([80]) ***OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, vuoden 2011 päivitetty versio, saatavilla osoitteessa http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/.https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/***

([81]) ***Vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n ohjeet, 2018, saatavilla osoitteessa https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm.***

([82]) Kansainvälisen työjärjestön julkaisu "Tripartite Declaration of Principles on Multinational Enterprises and Social Policy", viides painos, 2017, saatavilla osoitteessa https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang–en/index.htm.

([82]) Kansainvälisen työjärjestön julkaisu "Tripartite Declaration of Principles on Multinational Enterprises and Social Policy", viides painos, 2017, saatavilla osoitteessa https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang–en/index.htm.

Tarkistus 7

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 6 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(6 a) Kaikkien yritysten olisi kunnioitettava ihmisoikeuksia sellaisina kuin ne on vahvistettu liitteessä olevan I osan 2 jaksossa luetelluissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ja välineissä, ja tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien yritysten olisi toteutettava huolellisuusvelvoitetta ja asianmukaiset toimenpiteet haitallisten ihmisoikeusvaikutusten tunnistamiseksi ja niihin puuttumiseksi koko niiden arvoketjussa. Huolellisuusvelvoitteen laajuus ja luonne voivat vaihdella yrityksen koon, toimialan, toimintaympäristön ja riskiprofiilin mukaan.

Tarkistus 8

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(7) Kaikki Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltiot hyväksyivät vuonna 2015 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ([83]), joihin sisältyvät kestävän, osallistavan ja kestävän talouskasvun edistämistä koskevat tavoitteet. Unioni on asettanut tavoitteekseen saavuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Myös yksityinen sektori edistää näiden tavoitteiden saavuttamista.	(7) Kaikki Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltiot hyväksyivät vuonna 2015 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ([83]), joihin sisältyvät kestävän, osallistavan ja kestävän talouskasvun edistämistä koskevat tavoitteet. Unioni on asettanut tavoitteekseen saavuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Myös yksityinen sektori edistää näiden tavoitteiden saavuttamista. ***Kun otetaan huomioon nykyinen geopoliittinen tilanne, joka johtuu Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan, energiakriisi, covid-19-pandemian edelleen jatkuvat vaikutukset sekä pyrkimykset ylläpitää ja vahvistaa elintarvikeketjun varmuutta, yksityinen sektori voisi auttaa edistämään jatkuvaa, osallistavaa ja kestävää talouskasvua niin, että samalla vältetään luomasta epätasapainoa sisämarkkinoilla.***
([83]) https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.	([83]) https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

Tarkistus 9

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(8) Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla tehdyissä kansainvälisissä sopimuksissa, joiden osapuolia unioni ja jäsenvaltiot ovat, kuten Pariisin sopimuksessa ([84]) ja hiljattain tehdyssä Glasgow'n ilmastosopimuksessa ([85]), esitetään täsmällisiä keinoja ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja maapallon lämpenemisen pitämiseksi 1,5 celsiusasteessa. Kaikilta allekirjoittajaosapuolilta odotetaan erityistoimia, mutta myös yksityisen sektorin ja erityisesti sen investointistrategioiden roolia pidetään keskeisenä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.	(8) Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla tehdyissä kansainvälisissä sopimuksissa, joiden osapuolia unioni ja jäsenvaltiot ovat, kuten Pariisin sopimuksessa ([84]) ja hiljattain tehdyssä Glasgow'n ilmastosopimuksessa ([85]), esitetään täsmällisiä keinoja ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja maapallon lämpenemisen pitämiseksi 1,5 celsiusasteessa. Kaikilta allekirjoittajaosapuolilta odotetaan erityistoimia, mutta myös yksityisen sektorin ja erityisesti sen investointistrategioiden roolia pidetään ***myös*** keskeisenä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. ***Vaikka vain 100 yritystä on vuodesta 1988 lähtien aiheuttanut yli 70 prosenttia maailman kasvihuonekaasupäästöistä, yritysten ilmastositoumusten ja niiden ilmastonmuutoksen torjuntaan suunnattujen tosiasiallisten investointien välillä on perustavanlaatuinen ristiriita. Tämä direktiivi on sen vuoksi tärkeä lainsäädäntöväline, jolla vältetään harhaanjohtavat ilmastoneutraaliusväitteet ja lopetetaan viherpesu ja fossiilisten polttoaineiden maailmanlaajuinen käytön laajentuminen, jotta voidaan saavuttaa kansainväliset ja eurooppalaiset ilmastotavoitteet, kuten myös uusimmissa tieteellisissä raporteissa ([85a]) suositellaan.***
([84]) https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf.	([84]) https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf.
([85]) Glasgow'n ilmastosopimus, tehty 13 päivänä marraskuuta 2021 COP26-kokouksessa Glasgow'ssa, https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.	([85]) Glasgow'n ilmastosopimus, tehty 13 päivänä marraskuuta 2021 COP26-kokouksessa Glasgow'ssa, https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.
	([85a]) CDP Carbon Majors Report, 2017 Influence Map Report, Big Oil's Real Agenda on Climate Change 2022, syyskuu 2022, https://influencemap.org/report/Big-Oil-s-Agenda-on-Climate-Change-2022-19585 IEA, Net Zero by 2050, A Roadmap for the Global Energy Sector, s. 51.

Tarkistus 10

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(9) Unioni on eurooppalaisessa ilmastolaissa ([86]) sitoutunut myös oikeudellisesti siihen, että siitä tulee ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä ja että päästöjä vähennetään vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Molemmat sitoumukset edellyttävät, että yritysten muuttavat tuotanto- ja hankintatapojaan. Komission ilmastotavoitesuunnitelmassa vuodelle 2030 ([87]) esitetään eriasteisia päästövähennyksiä, joita eri talouden aloilta vaaditaan, vaikka kaikilta edellytetään huomattavia vähennyksiä, jotta unionin ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa. Suunnitelman mukaan ”yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien sekä esimerkiksi kestävää rahoitusta koskevien käytäntöjen muutokset saavat myös liikeyritysten omistajat ja johtajat asettamaan kestävyystavoitteet etusijalle strategioissa ja käytännön toimissa”. Vuonna 2019 annetussa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa tiedonannossa ([88]) todetaan, että kaikkien unionin toimien ja politiikkojen olisi yhdessä autettava unionia menestyksekkäässä ja oikeudenmukaisessa siirtymisessä kohti kestävää tulevaisuutta. Siinä todetaan myös, että kestävyys olisi sisällytettävä EU:n yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevaan kehykseen.	(9) Unioni on eurooppalaisessa ilmastolaissa ([86]) sitoutunut myös oikeudellisesti siihen, että siitä tulee ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä ja että päästöjä vähennetään vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Molemmat sitoumukset edellyttävät, että yritysten muuttavat tuotanto- ja hankintatapojaan. Komission ilmastotavoitesuunnitelmassa vuodelle 2030 ([87]) esitetään eriasteisia päästövähennyksiä, joita eri talouden aloilta vaaditaan, vaikka kaikilta edellytetään huomattavia vähennyksiä, jotta unionin ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa. Suunnitelman mukaan ”yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien sekä esimerkiksi kestävää rahoitusta koskevien käytäntöjen muutokset saavat myös liikeyritysten omistajat ja johtajat asettamaan kestävyystavoitteet etusijalle strategioissa ja käytännön toimissa”. ***Vuoteen 2030 ulottuvalla yleisellä unionin ympäristöalan toimintaohjelmalla ([87a]) (kahdeksas ympäristöohjelma), joka on ympäristöä ja ilmastoa koskeva unionin toimintakehys, pyritään nopeuttamaan vihreää siirtymää ilmastoneutraaliin, kestävään, myrkyttömään, resurssitehokkaaseen, uusiutuvaan energiaan perustuvaan, palautumis- ja selviytymiskykyiseen ja kilpailukykyiseen kiertotalouteen oikeudenmukaisella, tasapuolisella ja osallistavalla tavalla sekä suojelemaan ympäristön tilaa, palauttamaan se ennalleen ja parantamaan sitä muun muassa pysäyttämällä biologisen monimuotoisuuden häviäminen ja kääntämällä tämä suuntaus.*** Vuonna 2019 annetussa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa tiedonannossa ([88]) todetaan, että kaikkien unionin toimien ja politiikkojen olisi yhdessä autettava unionia menestyksekkäässä ja oikeudenmukaisessa siirtymisessä kohti kestävää tulevaisuutta***, jossa ketään ei jätetä jälkeen***. Siinä todetaan myös, että kestävyys olisi sisällytettävä EU:n yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevaan kehykseen.
([86]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) PE/27/2021/REV/1(EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).	([86]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) PE/27/2021/REV/1(EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).
([87]) SWD/2020/176 final.	([87]) SWD/2020/176 final.
	([87a]) Vuoteen 2030 ulottuva yleinen unionin ympäristöalan toimintaohjelma.
([88]) COM/2019/640 final.	([88]) COM/2019/640 final.

Tarkistus 11

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 11 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(11) Yritysten kestävää hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää pidetään yhtenä osatekijänä kiertotalouden toimintasuunnitelmassa ([91]), biodiversiteettistrategiassa ([92]), Pellolta pöytään -strategiassa ([93]), kemikaalistrategiassa ([94]), komission ***tiedonannossa*** "Vuoden 2020 uuden teollisuusstrategian päivittäminen: vahvemmat sisämarkkinat Euroopan elpymistä varten" ([95]), Teollisuus 5.0 -lähestymistavassa ([96]), Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa ([97]) sekä vuoden 2021 kauppapoliittisessa uudelleentarkastelussa ([98]).	(11) Yritysten kestävää hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää pidetään yhtenä osatekijänä kiertotalouden toimintasuunnitelmassa ([91]), biodiversiteettistrategiassa ([92]), Pellolta pöytään -strategiassa ([93]), kemikaalistrategiassa ([94]), ***Euroopan lääkestrategiassa, EU:n toimintasuunnitelmassa vuodelle 2021 "Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta",*** komission ***tiedonannon*** "Vuoden 2020 uuden teollisuusstrategian päivittäminen: vahvemmat sisämarkkinat Euroopan elpymistä varten" ***päivittämisessä*** ([95]), Teollisuus 5.0 -lähestymistavassa ([96]), Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa ([97]) sekä vuoden 2021 kauppapoliittisessa uudelleentarkastelussa ([98]). ***Tämän direktiivin mukaisilla huolellisuusvelvoitetta koskevilla vaatimuksilla olisi näin ollen edistettävä biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja ennallistamista sekä ympäristön, erityisesti ilman, veden ja maaperän, tilan parantamista. Niiden olisi myös osaltaan nopeutettava siirtymistä myrkyttömään kiertotalouteen. Lisäksi tämän direktiivin mukaisilla huolellisuusvelvoitetta koskevilla vaatimuksilla olisi edistettävä saasteettomuustoimintasuunnitelman tavoitteita, jotka koskevat myrkyttömän ympäristön luomista ja ihmisten, eläinten ja ekosysteemien terveyden ja hyvinvoinnin suojelemista ympäristöriskeiltä ja kielteisiltä vaikutuksilta.***
([91]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta (COM(2020) 98 final).	([91]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta (COM(2020) 98 final).
([92]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia: Luonto takaisin osaksi elämäämme (COM(2020) 380 final).	([92]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia: Luonto takaisin osaksi elämäämme (COM(2020) 380 final).
([93]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Pellolta pöytään -strategia oikeudenmukaista, terveyttä edistävää ja ympäristöä säästävää elintarvikejärjestelmää varten" (COM(2020) 381 final).	([93]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Pellolta pöytään -strategia oikeudenmukaista, terveyttä edistävää ja ympäristöä säästävää elintarvikejärjestelmää varten" (COM(2020) 381 final).

Komission teksti	*Tarkistus*
([94]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kestävyyttä edistävä kemikaalistrategia – Kohti myrkytöntä ympäristöä (COM(2020) 667 final).	([94]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kestävyyttä edistävä kemikaalistrategia – Kohti myrkytöntä ympäristöä (COM(2020) 667 final).
([95]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Vuoden 2020 uuden teollisuusstrategian päivittäminen: vahvemmat sisämarkkinat Euroopan elpymistä varten (COM(2021) 350 final).	([95]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Vuoden 2020 uuden teollisuusstrategian päivittäminen: vahvemmat sisämarkkinat Euroopan elpymistä varten (COM(2021) 350 final).
([96]) Teollisuus 5.0; https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en	([96]) Teollisuus 5.0; https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en
([97]) https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/fi/	([97]) https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/fi/
([98]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kauppapolitiikan uudelleentarkastelu – Avoin, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka (COM(2021) 66 final).	([98]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kauppapolitiikan uudelleentarkastelu – Avoin, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka (COM(2021) 66 final).

Tarkistus 12

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 12 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(12) Tämä direktiivi on ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024 ([99]) mukainen. Toimintasuunnitelmassa määritellään painopisteeksi edistää aktiivisesti kumppanimaiden pyrkimyksiä panna täytäntöön yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet ja ***muut asiaa koskevat kansainväliset suuntaviivat kuten*** OECD:n ***toiminta-ohjeet monikansallisille yrityksille*** muun muassa edistämällä asiaankuuluvia huolellisuusvelvoitetta koskevia normeja.	(12) Tämä direktiivi on ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024 ([99]) mukainen. Toimintasuunnitelmassa määritellään painopisteeksi edistää aktiivisesti kumppanimaiden pyrkimyksiä panna ***asiaankuuluvina ohjeina*** täytäntöön yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet ja ***OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, siten kuin selvennetään vastuullista liiketoimintaa koskevissa*** OECD:n ***due diligence -ohjeissa,*** muun muassa edistämällä asiaankuuluvia huolellisuusvelvoitetta koskevia normeja.
([99]) Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma 2020–2024 (JOIN(2020) 5 final).	([99]) Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma 2020–2024 (JOIN(2020) 5 final).

Tarkistus 13

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(13) Euroopan parlamentti kehotti 10 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa ([100]) komissiota ehdottamaan ***kattavaa*** yritysten ***huolellisuusvelvoitetta*** koskevia unionin sääntöjä. Ihmisoikeuksia ja ihmisarvoista työtä maailmanlaajuisissa toimitusketjuissa 1 päivänä joulukuuta 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä ([101]) komissiota kehotettiin esittämään ehdotus yritysten kestävää hallinnointia koskevaksi EU:n oikeudelliseksi kehykseksi, joka sisältää monialaiset yrityksiä koskevat huolellisuusvelvoitteet globaaleissa toimitusketjuissa. Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto ja komissio ovat sitoutuneet EU:n lainsäädännön painopisteistä vuonna 2022 antamassaan yhteisessä julistuksessa ([102]) saamaan aikaan tuloksia ihmisten hyväksi toimivan talouden suhteen ja parantamaan yritysten kestävää hallinnointia koskevaa sääntelykehystä.	(13) Euroopan parlamentti kehotti 10 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa ([100]) komissiota ehdottamaan ***kattavia*** yritysten ***huolellisuusvelvoitteita*** koskevia unionin sääntöjä***, joista voi seurata jopa siviilioikeudellinen korvausvastuu yrityksille, jotka aiheuttavat vahinkoa tai lisäävät sitä, koska ne eivät toteuta huolellisuusvelvoitetta***. Ihmisoikeuksia ja ihmisarvoista työtä maailmanlaajuisissa toimitusketjuissa 1 päivänä joulukuuta 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä ([101]) komissiota kehotettiin esittämään ehdotus yritysten kestävää hallinnointia koskevaksi EU:n oikeudelliseksi kehykseksi, joka sisältää monialaiset yrityksiä koskevat huolellisuusvelvoitteet globaaleissa toimitusketjuissa. ***Euroopan parlamentti myös kehotti 2 päivänä joulukuuta 2020 hyväksymässään valiokunta-aloitteisessa mietinnössä yritysten kestävästä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä selventämään johtajien velvollisuuksia.*** Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto ja komissio ovat sitoutuneet EU:n lainsäädännön painopisteistä vuonna 2022 antamassaan yhteisessä julistuksessa ([102]) saamaan aikaan tuloksia ihmisten hyväksi toimivan talouden suhteen ja parantamaan yritysten kestävää hallinnointia koskevaa sääntelykehystä.

([100]) Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. maaliskuuta 2021 suosituksista komissiolle yritysten huolellisuusvelvoitteesta ja vastuuvelvollisuudesta (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, saatavilla osoitteessa https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0073_FI.html.

([101]) Neuvoston päätelmät ihmisoikeuksista ja ihmisarvoisesta työstä maailmanlaajuisissa toimitusketjuissa, 1. joulukuuta 2020, 13512/20.

([102]) Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission yhteinen lausuma EU:n lainsäädännön painopisteistä vuonna 2022, saatavilla osoitteessa https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021C1221(01)&from=FI.

([100]) Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. maaliskuuta 2021 suosituksista komissiolle yritysten huolellisuusvelvoitteesta ja vastuuvelvollisuudesta (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, saatavilla osoitteessa https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0073_FI.html.

([101]) Neuvoston päätelmät ihmisoikeuksista ja ihmisarvoisesta työstä maailmanlaajuisissa toimitusketjuissa, 1. joulukuuta 2020, 13512/20.

([102]) Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission yhteinen lausuma EU:n lainsäädännön painopisteistä vuonna 2022, saatavilla osoitteessa https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021C1221(01)&from=FI.

Tarkistus 14

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(14) Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että sisämarkkinoilla toimivat yritykset edistävät kestävää kehitystä ja talouksien ja yhteiskuntien kestävyyteen siirtymistä tunnistamisen, ehkäisemisen ja lieventämisen kautta, ja lopettavat ***näin*** tai minimoivat yritysten omiin toimintoihin, tytäryrityksiin ja arvoketjuihin liittyvät mahdolliset tai tosiasialliset haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset.	(14) Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että sisämarkkinoilla toimivat yritykset edistävät kestävää kehitystä ja talouksien ja yhteiskuntien kestävyyteen siirtymistä ***ihmisoikeuksia ja ympäristöä kunnioittamalla*** tunnistamisen, ehkäisemisen ja lieventämisen kautta, ja lopettavat***, korjaavat*** tai minimoivat ***ja tarvittaessa priorisoivat*** yritysten omiin toimintoihin, tytäryrityksiin ja arvoketjuihin liittyvät mahdolliset tai tosiasialliset haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset ***ja varmistavat oikeussuojan ja oikeussuojakeinojen saatavuuden niille, joihin tämän velvollisuuden noudattamatta jättämien vaikuttaa. Tällä direktiivillä ei rajoiteta jäsenvaltioiden velvollisuutta kunnioittaa ja suojella ihmisoikeuksia ja ympäristöä kansainvälisen oikeuden mukaisesti.***

Tarkistus 15

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(15) Yritysten olisi toteutettava asianmukaiset toimet laatiakseen ja suorittaakseen huolellisuusvelvoitetta koskevat toimenpiteet omien toimintojensa, tytäryritystensä suorien ja välillisten ***vakiintuneiden*** liikesuhteidensa osalta ***kaikkialla*** arvoketjuissaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Tässä direktiivissä ei pitäisi vaatia yrityksiä takaamaan kaikissa olosuhteissa, ettei haitallisia vaikutuksia koskaan esiinny tai että ne lopetetaan. Esimerkiksi liikesuhteissa, joissa haitallinen vaikutus johtuu valtion toimenpiteestä, yritys ei ehkä kykene saavuttamaan tällaisia tuloksia. Sen vuoksi tämän direktiivin pääasiallisten velvoitteiden olisi oltava ”keinoja koskevia velvoitteita”. Yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joiden voidaan kohtuudella olettaa johtavan haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn tai minimoimiseen kyseisen tapauksen olosuhteissa. Olisi otettava huomioon erityispiirteet yrityksen arvoketjussa, toimialalla tai maantieteellisellä alueella, jolla sen arvoketjukumppanit toimivat, yrityksen valta vaikuttaa ***suoriin ja välillisiin*** liikesuhteisiinsa sekä se, voiko yritys lisätä vaikutusvaltaansa.	(15) Yritysten olisi ***käytettävissään olevin keinoin*** toteutettava asianmukaiset toimet laatiakseen ja suorittaakseen huolellisuusvelvoitetta koskevat toimenpiteet omien toimintojensa, tytäryritystensä ***toimien sekä*** suorien ja välillisten liikesuhteidensa osalta arvoketjuissaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Tässä direktiivissä ei pitäisi vaatia yrityksiä takaamaan kaikissa olosuhteissa, ettei haitallisia vaikutuksia koskaan esiinny tai että ne lopetetaan. Esimerkiksi liikesuhteissa, joissa haitallinen vaikutus johtuu valtion toimenpiteestä, yritys ei ehkä kykene saavuttamaan tällaisia tuloksia. Sen vuoksi tämän direktiivin pääasiallisten velvoitteiden olisi oltava ”keinoja koskevia velvoitteita”. Yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joiden voidaan kohtuudella olettaa johtavan haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn tai minimoimiseen kyseisen tapauksen olosuhteissa ***ja jotka ovat oikeassa suhteessa ja sovitettuja haitallisen vaikutuksen vakavuuteen ja todennäköisyyteen sekä yrityksen kokoon, resursseihin ja valmiuksiin***. Olisi otettava huomioon erityispiirteet yrityksen arvoketjussa, toimialalla tai maantieteellisellä alueella, jolla sen arvoketjukumppanit toimivat, yrityksen valta vaikuttaa liikesuhteisiinsa sekä se, voiko yritys lisätä vaikutusvaltaansa.

Tarkistus 16

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 16 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(16) Tässä direktiivissä säädetyn huolellisuusvelvoitteeseen liittyvän prosessin olisi katettava vastuullista liiketoimintaa koskevissa OECD:n ohjeissa määritellyt kuusi vaihetta, joihin sisältyy yritysten huolellisuusvelvoitetta koskevia toimenpiteitä haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamiseksi ja niihin puuttumiseksi. Tämä sisältää seuraavat vaiheet: 1) huolellisuusvelvoitteen sisällyttäminen toimintapolitiikkoihin ja johtamisjärjestelmiin, 2) haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistaminen ja arviointi, 3) tosiasiallisten ja mahdollisten haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten ehkäiseminen, lopettaminen tai minimoiminen, 4) toimenpiteiden tehokkuuden arviointi, 5) tiedottaminen ja 6) korjausmahdollisuuksien tarjoaminen.	(16) Tässä direktiivissä säädetyn huolellisuusvelvoitteeseen liittyvän prosessin olisi katettava vastuullista liiketoimintaa koskevissa OECD:n ohjeissa määritellyt kuusi vaihetta, joihin sisältyy yritysten huolellisuusvelvoitetta koskevia toimenpiteitä haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamiseksi ja niihin puuttumiseksi. Tämä sisältää seuraavat vaiheet: 1) huolellisuusvelvoitteen sisällyttäminen toimintapolitiikkoihin ja johtamisjärjestelmiin, 2) haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistaminen ja arviointi, 3) tosiasiallisten ja mahdollisten haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten ehkäiseminen, lopettaminen tai minimoiminen, 4) toimenpiteiden tehokkuuden ***todentaminen, seuranta ja*** arviointi, 5) tiedottaminen ja 6) korjausmahdollisuuksien tarjoaminen.

Tarkistus 17

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(17) Haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia esiintyy yritysten omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä, tuotteissa ja niiden arvoketjuissa erityisesti raaka-aineiden hankinnassa, valmistuksessa sekä tuotteiden tai jätteiden loppukäsittelyssä. Jotta huolellisuusvelvoitteella olisi merkitystä, sen olisi katettava haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset, joita aiheutuu tuotteiden tuotannon, ***käytön*** ja ***hävittämisen*** tai palvelujen tarjoamisen elinkaaren aikana omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä ja arvoketjuissa.	(17) Haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia esiintyy yritysten omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä, tuotteissa***, palveluissa*** ja niiden arvoketjuissa erityisesti raaka-aineiden hankinnassa, valmistuksessa sekä tuotteiden tai jätteiden loppukäsittelyssä. Jotta huolellisuusvelvoitteella olisi merkitystä, sen olisi katettava haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset, joita aiheutuu tuotteiden tuotannon, ***myynnin*** ja ***jätehuollon*** tai palvelujen tarjoamisen elinkaaren aikana omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä ja arvoketjuissa.

Tarkistus 18

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 17 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(17 a) Maailmanlaajuisiin arvoketjuihin ja erityisesti kriittisten raaka-aineiden arvoketjuihin vaikuttavat luonnononnettomuuksien ja ihmisestä johtuvien uhkien aiheuttamat haittavaikutukset. Kriittisiin arvoketjuihin liittyvät riskit ovat tulleet ilmeisiksi covid-19-kriisin myötä, ja tällaisten uhkien esiintymistiheys ja vaikutukset todennäköisesti lisääntyvät tulevaisuudessa, mikä kiihdyttää inflaatiota ja lisää tämän seurauksena makrotaloudellista epävakautta ja markkinoiden ja kaupan epävarmuutta. Puuttuakseen ongelmaan unionin olisi käynnistettävä unionin laajuinen vuotuinen arviointi yritysten kyvystä kestää arvioketjuihinsa liittyviä epäsuotuisia skenaarioita, jossa kartoitettaisiin ja arvioitaisiin yritysten arvoketjuihin liittyviä riskejä, kuten ulkoisvaikutuksia sekä yhteiskunnallisia, ympäristöön liittyviä ja poliittisia riskejä, ja esitettäisiin niihin mahdollisia ratkaisuja.

Tarkistus 19

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 18 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(18) Arvoketjun olisi katettava yrityksen tuotteiden tuotantoon tai palvelujen tarjoamiseen liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotteen tai palvelun kehittäminen ***ja tuotteen käyttö ja käytöstä poistaminen*** sekä yrityksen ***vakiintuneiden*** liikesuhteiden tähän liittyvä toiminta. ***Siihen*** olisi ***kuuluttava tuotantoketjun alkupään vakiintuneet suorat ja välilliset liikesuhteet***, jotka liittyvät raaka-aineiden, tuotteiden ***tai*** tuotteiden osien suunnitteluun, louhintaan, valmistukseen, ***kuljettamiseen***, varastointiin ja toimittamiseen ***tai sellaisten palvelujen tarjoamiseen yritykselle, jotka ovat tarpeen yrityksen toiminnan harjoittamiseksi. Samoin siihen olisi kuuluttava tuotantoketjun loppupään liikesuhteet, myös suorat ja välilliset liikesuhteet, jotka liittyvät tuotteiden, tuotteiden osien*** tai palvelujen ***käyttämiseen*** tai ***vastaanottamiseen yritykseltä tuotteen käyttöiän loppuun asti***, mukaan lukien ***esimerkiksi tuotteen jakelu vähittäiskauppiaille***, ***tuotteen*** kuljetus ja varastointi, ***tuotteen purkaminen, kierrätys, kompostointi tai kaatopaikalle vieminen***.	(18) Arvoketjun olisi katettava yrityksen tuotteiden tuotantoon***, jakeluun ja myyntiin*** tai palvelujen tarjoamiseen liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotteen tai palvelun kehittäminen***, jätehuolto*** sekä yrityksen liikesuhteiden tähän liittyvä toiminta. ***Sen*** olisi ***katettava yrityksen liikesuhteiden toiminnot***, jotka liittyvät raaka-aineiden, tuotteiden ***ja*** tuotteiden osien suunnitteluun, louhintaan, valmistukseen, ***kuljetukseen***, varastointiin ja toimittamiseen ***sekä tavaroiden myyntiin tai jakeluun*** tai palvelujen ***tarjoamiseen*** tai ***kehittämiseen***, mukaan lukien ***jätehuolto***, kuljetus ja varastointi, ***lukuun ottamatta yksittäisten kuluttajien suorittamaa tuotteen jätehuoltoa***.

Tarkistus 20

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 18 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(18 a) Joissakin tilanteissa, kun liikesuhde myy tai jakelee tuotteita, yrityksen kyky seurata vaikutuksia toteuttaakseen kohtuullisia toimia niiden ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi saattaa olla alentunut. Tällaisissa tilanteissa toteutuneiden ja mahdollisten vaikutusten tunnistaminen ja ehkäisevien tai lieventävien toimien toteuttaminen on tärkeää ennen ensimmäistä myyntiä tai jakelua ja sen yhteydessä sekä jatkotoimissa tai jatkuvassa vuorovaikutuksessa kyseisten liikesuhteiden kanssa, kun tällaiset vaikutukset ovat kohtuudella ennakoitavissa tai kun ilmoitusmenettelyn kautta ilmoitetaan merkittävistä vaikutuksista.

Tarkistus 21

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 18 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(18 b) Kun yritys hankkii kierrätettyä materiaalia sisältäviä tuotteita, voi olla vaikeaa todentaa uusioraaka-aineiden alkuperää. Tällaisissa tilanteissa yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet uusioraaka-aineiden jäljittämiseksi asianomaiseen toimittajaan ja arvioitava, onko saatavilla riittävästi tietoa sen osoittamiseksi, että materiaali on kierrätettyä.

Tarkistus 22

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 19 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(19) Kun on kyse säännellyistä rahoitusalan yrityksistä, ***jotka tarjoavat lainoja, luottoa tai muita rahoituspalveluja***, tällaisten palvelujen ***tarjoamisen "arvoketju"*** olisi ***rajattava*** kyseisiä palveluja saavien asiakkaiden ja niiden kyseiseen sopimukseen liittyvien tytäryritysten ***toimintaan***. Arvoketjun osaksi ei pitäisi katsoa kotitalouksia ja luonnollisia henkilöitä edustavia asiakkaita, jotka eivät toimi ammattimaisesti tai joilla ei ole liiketoimintaa, eikä pieniä ja keskisuuria yrityksiä. ***Sen ei pitäisi kattaa kyseisen asiakkaan arvoketjuun kuuluvien yritysten tai muiden oikeushenkilöiden toimintaa.***	(19) Kun on kyse ***rahoituspalveluja tarjoavista*** säännellyistä rahoitusalan yrityksistä, ***joilla on yhteys sopimusten tekemiseen arvoketjussa***, tällaisten palvelujen ***tarjoamiseen*** olisi ***sisällyttävä*** kyseisiä palveluja ***suoraan*** saavien asiakkaiden ja niiden kyseiseen sopimukseen liittyvien tytäryritysten ***toiminta***. ***Jotta vältetään säännellyn rahoitusalan yrityksen huolellisuusvelvoitetta koskevien toimien päällekkäisyys, kyseisen asiakkaan arvoketjuun kuuluvien yritysten tai muiden oikeushenkilöiden toiminta jätetään tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos huolellisuusvelvoitteista säädetään muualla unionin lainsäädännössä. Säänneltyjen rahoitusalan yritysten*** arvoketjun osaksi ei pitäisi katsoa kotitalouksia ja luonnollisia henkilöitä edustavia asiakkaita, jotka eivät toimi ammattimaisesti tai joilla ei ole liiketoimintaa, eikä pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Tarkistus 23

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 19 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(19 a) Säännellyt rahoitusalan yritykset ja muut yritykset eivät saisi käyttää ainoastaan luottoluokituslaitoksilta, kestävyysluokituslaitoksilta tai vertailuarvojen hallinnoijilta saatuja tietoja.

Tarkistus 24

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 20 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(20) Jotta yritykset voisivat tunnistaa asianmukaisesti arvoketjunsa haittavaikutukset ja jotta niiden olisi mahdollista käyttää asianmukaista vipuvaikutusta, huolellisuusvelvoitteet olisi tässä direktiivissä rajattava vakiintuneisiin liikesuhteisiin. Tässä direktiivissä vakiintuneilla liikesuhteilla olisi tarkoitettava sellaisia suoria ja välillisiä liikesuhteita, jotka ovat tai joiden odotetaan vahvuutensa tai kestonsa vuoksi olevan pysyviä ja jotka eivät ole vain vähäpätöinen tai liitännäinen osa arvoketjussa. Liikesuhteiden ”vakiintuneisuutta” olisi arvioitava uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein. Jos yrityksellä on suora liikesuhde, kaikkia siihen liittyviä välillisiä liikesuhteita olisi myös pidettävä vakiintuneina kyseisen yrityksen osalta.	***Poistetaan.***

Tarkistus 25

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 21 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(21) Tämän direktiivin mukaan EU:n yrityksiltä, joilla on keskimäärin yli ***500*** työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto on yli ***150*** miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena, olisi edellytettävä huolellisuusvelvoitteen noudattamista. ***Kun on kyse yrityksistä, jotka eivät täytä näitä edellytyksiä mutta joilla oli viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena keskimäärin yli 250 työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 40 miljoonaa euroa ja jotka toimivat yhdellä tai useammalla suurivaikutuksisella alalla, huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava kahden vuoden ajan tämän direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan päättymisestä, jotta voidaan säätää pidemmästä sopeutumisajasta. Jotta voidaan varmistaa, että rasite on oikeasuhteinen, tällaisilla suurivaikutuksisilla aloilla toimivia yrityksiä olisi vaadittava noudattamaan kohdennetumpaa huolellisuusvelvoitetta, jolla keskitytään vakaviin haittavaikutuksiin.*** Vuokratyöntekijät, myös direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/957 ([103]), 1 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti lähetetyt vuokratyöntekijät olisi otettava mukaan laskettaessa vuokratyöntekijöitä käyttävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää. Direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/957, 1 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaiset lähetetyt työntekijät olisi otettava mukaan ainoastaan laskettaessa lähettävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää.	(21) Tämän direktiivin mukaan EU:n yrityksiltä, joilla on keskimäärin yli ***250*** työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto on yli ***40*** miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena, ***tai yrityksiltä, jotka ovat sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli 500 työntekijää ja jonka maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös,*** olisi edellytettävä huolellisuusvelvoitteen noudattamista. ***Raja-arvojen laskennassa olisi otettava huomioon sellaisten yrityksen sivuliikkeiden työntekijöiden lukumäärä ja liikevaihto, jotka ovat muita liiketoimintapaikkoja kuin pääkonttori ja jotka ovat siitä oikeudellisesti riippuvaisia ja joita sen vuoksi pidetään osana yritystä unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.*** Vuokratyöntekijät, ***ja muut epätyypillistä työtä tekevät työntekijät***, myös direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/957 ([103]), 1 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti lähetetyt vuokratyöntekijät olisi otettava mukaan laskettaessa vuokratyöntekijöitä käyttävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää. Direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/957, 1 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaiset lähetetyt työntekijät olisi otettava mukaan ainoastaan laskettaessa lähettävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää.

([103]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/957, annettu 28. kesäkuuta 2018, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY muuttamisesta (EUVL L 173, 9.7.2018, s. 16).

([103]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/957, annettu 28 ***päivänä*** kesäkuuta 2018, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY muuttamisesta (EUVL L 173, 9.7.2018, s. 16).

Tarkistus 26

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 22 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(22) Jotta voidaan ottaa huomioon kansainvälisen toimien ensisijaiset alat, joilla pyritään puuttumaan ihmisoikeus- ja ympäristökysymyksiin, ***tämän direktiivin soveltamiseksi suurivaikutuksisten alojen valinnan olisi perustuttava*** OECD:n nykyisiin alakohtaisiin huolellisuusvelvoitetta koskeviin ohjeisiin***. Seuraavia aloja olisi pidettävä tässä direktiivissä suurivaikutuksisina***: tekstiilien, nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden) valmistus sekä tekstiilien, vaatteiden ja jalkineiden ***tukkukauppa***; maatalous, metsätalous, kalastus (myös vesiviljely), elintarvikkeiden valmistus ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa; kaivannaisteollisuus toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus (lukuun ottamatta koneita ja laitteita) sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa. ***Vaikka rahoitusala kuuluukin OECD:n alakohtaisten ohjeiden piiriin***, ***sen ei sen erityispiirteiden, erityisesti arvoketjun*** ja ***tarjottavien palvelujen vuoksi, pitäisi kuulua tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin suurimerkityksisiin aloihin. Samalla olisi varmistettava***, ***että alan toteutuneisiin ja mahdollisiin haittavaikutuksiin puututaan laajemmin, sisällyttämällä soveltamisalaan myös erittäin suuret yritykset***, ***jotka ovat säänneltyjä rahoitusalan yrityksiä***, ***vaikka niillä ei olisikaan oikeudellista muotoa***, ***johon liittyy rajoitettu vastuu.***	(22) Jotta voidaan ottaa huomioon kansainvälisen toimien ensisijaiset alat, joilla pyritään puuttumaan ihmisoikeus- ja ympäristökysymyksiin, ***komission olisi laadittava alakohtaisia ohjeita, myös seuraaville aloille, perustuen*** OECD:n nykyisiin alakohtaisiin huolellisuusvelvoitetta koskeviin ohjeisiin: tekstiilien***, vaatteiden***, nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden) valmistus sekä tekstiilien, vaatteiden ja jalkineiden ***tukku- ja vähittäiskauppa***; maatalous, metsätalous, kalastus (myös vesiviljely), elintarvikkeiden valmistus***, ruokien ja juomien markkinointi ja mainostaminen*** ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, ***eläinperäisten tuotteiden,*** puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa; ***energia,*** kaivannaisteollisuus***, mineraalivarojen kuljetus ja käsittely*** toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus (lukuun ottamatta koneita ja laitteita) sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa***, rakennusala ja siihen liittyvät toiminnot, rahoituspalvelujen tarjoaminen, sijoituspalvelut ja -toiminta ja muut rahoituspalvelut; sekä tieto- ja viestintäteknologian tai niihin liittyvien palvelujen, mukaan lukien laitteistot, ohjelmistoratkaisujen, mukaan lukien tekoäly, valvonta, kasvontunnistus, tietojen säilyttäminen tai käsittely, televiestintäpalvelujen, verkko- ja pilvipohjaisten palvelujen, mukaan lukien sosiaalinen media ja verkostoituminen, sanomanvälitys, sähköinen kaupankäynti, jakelu, liikkuvuuspalvelut ja muut alustapalvelut, tuotanto, tarjoaminen ja jakelu.***

Tarkistus 27

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 23 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(23) Jotta direktiivillä voitaisiin kaikilta osin saavuttaa tavoitteet, jotka koskevat ***ihmisoikeuksien puolustamista ja*** haitallisia ympäristövaikutuksia yritysten toiminnan, tytäryritysten ja arvoketjujen osalta, sen olisi katettava myös kolmansien maiden yritykset, joilla on merkittävää toimintaa EU:ssa. Direktiiviä olisi erityisesti sovellettava sellaisiin kolmansien maiden yrityksiin, joiden nettoliikevaihto unionissa oli vähintään ***150*** miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena tai ***joiden*** nettoliikevaihto oli yli ***40*** miljoonaa euroa ***mutta alle 150*** miljoonaa euroa ***viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena yhdellä tai useammalla suurimerkityksisellä alalla kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan päättymisestä***.	(23) Jotta direktiivillä voitaisiin kaikilta osin saavuttaa tavoitteet, jotka koskevat haitallisia ***ihmisoikeus- ja*** ympäristövaikutuksia yritysten toiminnan ***osalta ja yrityksen*** tytäryritysten ja arvoketjujen osalta, sen olisi katettava myös kolmansien maiden yritykset, joilla on merkittävää toimintaa EU:ssa. Direktiiviä olisi erityisesti sovellettava sellaisiin kolmansien maiden yrityksiin, joiden nettoliikevaihto unionissa oli vähintään ***40*** miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena, tai ***yrityksiin, jotka ovat sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli 500 työntekijää ja jonka maailmanlaajuinen*** nettoliikevaihto oli yli ***150*** miljoonaa euroa ***ja siitä vähintään 40*** miljoonaa euroa ***tuotettiin unionissa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös***. ***Nettoliikevaihtoa laskettaessa olisi otettava huomioon sellaisten kolmansien osapuolten yritysten liikevaihto, joiden kanssa yritys ja/tai sen tytäryritykset ovat tehneet unionissa vertikaalisen sopimuksen rojalteja vastaan.***

Tarkistus 28

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 25 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(25) Jotta kestävyyteen siirtymistä voitaisiin edistää mielekkäällä tavalla, tämän direktiivin mukaista huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava suojeltaviin henkilöihin kohdistuviin haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, jotka johtuvat ***jonkin*** tämän direktiivin liitteessä luetelluissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ***vahvistetun oikeuden*** ja ***kiellon rikkomisesta***. Ihmisoikeuksien kattavuuden varmistamiseksi sellaisen ***kiellon tai oikeuden rikkomisen***, jota ei ole nimenomaisesti mainittu kyseisessä liitteessä ja joka suoraan vahingoittaa kyseisissä yleissopimuksissa suojattua oikeudellista etua, olisi myös katsottava tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaksi haitalliseksi ihmisoikeusvaikutukseksi edellyttäen, että kyseinen yritys olisi voinut kohtuudella todeta tällaisen vahingoittamisen riskin ja toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet tämän direktiivin mukaisten huolellisuusvelvoitteiden noudattamiseksi, kun otetaan huomioon kaikki sen toimintaan liittyvät merkitykselliset olosuhteet, kuten toimiala ja toimintaympäristö. Huolellisuusvelvoitteen piiriin olisi otettava lisäksi haitalliset ympäristövaikutukset, jotka johtuvat jonkin tämän direktiivin liitteessä luetellun ***kansainvälisten ympäristösopimusten mukaisen*** kiellon ja velvoitteen rikkomisesta.	(25) Jotta kestävyyteen siirtymistä voitaisiin edistää mielekkäällä tavalla, tämän direktiivin mukaista huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava suojeltaviin henkilöihin kohdistuviin haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, jotka johtuvat ***toimesta, jonka seurauksena yksilön tai ryhmän mahdollisuus käyttää sellaisia oikeuksia tai nauttia sellaisten kieltojen tarjoamasta suojasta, jotka vahvistetaan*** tämän direktiivin liitteessä luetelluissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ***ja välineissä sekä myöhemmässä oikeuskäytännössä*** ja ***kyseisiin yleissopimuksiin liittyvien sopimuselinten työssä, mukaan lukien ammattiliitot sekä työntekijöiden oikeudet ja sosiaaliset oikeudet, estyy tai heikkenee***. Ihmisoikeuksien kattavuuden varmistamiseksi sellaisen ***oikeuden käyttämiseen kohdistuva kielteinen vaikutus***, jota ei ole nimenomaisesti mainittu kyseisessä liitteessä ja joka suoraan vahingoittaa kyseisissä yleissopimuksissa ***ja välineissä*** suojattua oikeudellista etua, olisi myös katsottava tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaksi haitalliseksi ihmisoikeusvaikutukseksi edellyttäen, että kyseinen yritys olisi voinut kohtuudella todeta tällaisen vahingoittamisen riskin ja toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet tämän direktiivin mukaisten huolellisuusvelvoitteiden noudattamiseksi, kun otetaan huomioon kaikki sen toimintaan liittyvät merkitykselliset olosuhteet, kuten toimiala ja toimintaympäristö. Huolellisuusvelvoitteen piiriin olisi otettava lisäksi haitalliset ympäristövaikutukset, jotka johtuvat jonkin tämän direktiivin liitteessä luetellun kiellon ja velvoitteen rikkomisesta.

Tarkistus 29

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 25 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(25 a) Tässä direktiivissä olisi säädettävä erityistoimenpiteistä tapauksissa, joissa aiheutuu systeemisiä valtion tukemia haittavaikutuksia sellaisista toimista, politiikoista, määräyksistä tai institutionaalisista käytännöistä, joista päätetään, jotka pannaan täytäntöön ja joiden täytäntöönpano varmistetaan tai jotka suoritetaan valtion kansallisten tai paikallisten viranomaisten aktiivisella tuella.

Tarkistus 30

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 25 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(25 b) Yritysten kuuluisi myös käyttää vaikutusvaltaansa riittävän elintason edistämiseen arvoketjuissa. Tällä tarkoitetaan työntekijöiden tapauksessa kohtuulliseen toimeentuloon riittävää palkkaa ja itsenäisten ammatinharjoittajien ja pienviljelijöiden tapauksessa kohtuulliseen toimeentuloon riittäviä tuloja, jotka he saavat työstään ja tuotannostaan ja joiden on riitettävä heidän ja heidän perheensä tarpeisiin.

Tarkistus 31

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 25 c kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(25 c) Tässä direktiivissä Maailman terveysjärjestön tunnustama yhteinen terveys -lähestymistapa vahvistetaan yhdennetyksi ja yhtenäistäväksi lähestymistavaksi, jonka tavoitteena on tasapainottaa ja optimoida kestävästi ihmisten, eläinten ja ekosysteemien terveys. Yhteinen terveys -lähestymistavassa tunnustetaan, että ihmisten, kotieläinten ja luonnonvaraisten eläinten, kasvien ja laajemman ympäristön, ekosysteemit mukaan lukien, terveysasiat ovat tiiviisti kytköksissä toisiinsa ja riippuvaisia toisistaan. Sen vuoksi on aiheellista säätää, että ympäristöä koskevaan huolellisuusvelvoitteeseen olisi sisällyttävä velvoite välttää ympäristön sellainen pilaantuminen, joka aiheuttaa haitallisia terveysvaikutuksia, kuten epidemioita, ja kunnioittaa oikeutta puhtaaseen, terveelliseen ja kestävään ympäristöön. G7-maat ovat sitoutuneet tunnustamaan mikrobilääkeresistenssin nopean lisääntymisen maailmanlaajuisesti, minkä johdosta on tarpeen edistää antibioottien maltillista ja vastuullista käyttöä ihmisille ja eläimille tarkoitetuissa lääkkeissä.

Tarkistus 32

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 25 d kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(25 d) Haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset voivat olla kytköksissä toisiinsa tai niitä voivat vahvistaa korruption ja lahjonnan kaltaiset tekijät, minkä vuoksi ne sisältyvät OECD:n toimintaohjeisiin monikansallisille yrityksille. Siksi voi olla tarpeen, että yritykset ottavat nämä tekijät huomioon ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevaa huolellisuusvelvoitetta noudattaessaan.

Tarkistus 33

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 26 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(26) Yrityksillä ***on*** käytettävissään ohjeistusta, joka osoittaa, miten niiden toiminta voi vaikuttaa ihmisoikeuksiin ja minkälainen yritysten toiminta on kielletty kansainvälisesti tunnustettujen ihmisoikeuksien mukaisesti. Tällaisia ohjeita sisältyy esimerkiksi YK:n ohjaavien periaatteiden raportointikehykseen ([104]) ja YK:n ohjaavien periaatteiden tulkintaohjeeseen ([105]). Komission olisi voitava antaa asiaa koskevien kansainvälisten suuntaviivojen ja standardien avulla lisäohjeita, jotka auttavat yrityksiä käytännössä.	(26) Yrityksillä ***olisi oltava*** käytettävissään ohjeistusta, joka osoittaa, miten niiden toiminta voi vaikuttaa ihmisoikeuksiin ja minkälainen yritysten toiminta on kielletty kansainvälisesti tunnustettujen ihmisoikeuksien mukaisesti. Tällaisia ohjeita sisältyy esimerkiksi YK:n ohjaavien periaatteiden raportointikehykseen ([104]) ja YK:n ohjaavien periaatteiden tulkintaohjeeseen ([105])***, ja niiden olisi oltava helposti yritysten saatavissa***. ***Tästä syystä*** komission olisi voitava antaa asiaa koskevien kansainvälisten suuntaviivojen ja standardien avulla lisäohjeita, jotka auttavat yrityksiä käytännössä.
([104]) https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPReportingFramework_withguidance2017.pdf.	([104]) https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPReportingFramework_withguidance2017.pdf.
([105]) ***https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf.https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf.***	([105]) ***https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf.***

Tarkistus 34

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 27 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(27) Jotta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat yritykset voisivat noudattaa asianmukaista ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevaa huolellisuusvelvoitetta toiminnassaan, tytäryrityksissään ja arvoketjuissaan, niiden olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite toimintapolitiikkoihinsa, tunnistettava ***mahdollisten*** tai ***toteutuneiden haitallisten*** ihmisoikeus- ja ***ympäristövaikutusten laajuus***, ehkäistävä ja lievennettävä niitä ***sekä*** lopetettava ja minimoitava ne, perustettava ***valitusmenettely*** ja ***pidettävä sitä yllä***, seurattava ***toteutettujen toimenpiteiden*** tehokkuutta tässä direktiivissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ***ja*** tiedotettava julkisesti huolellisuusvelvoitteestaan. Jotta voidaan saada aikaan selkeyttä yrityksille, tässä direktiivissä olisi erotettava toisistaan erityisesti mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemistä ja lieventämistä koskevat toimet sekä niiden lopettamista – tai jos tämä ei ole mahdollista – toteutuneiden haittavaikutusten minimointia koskevat toimet.	(27) Jotta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat yritykset voisivat noudattaa asianmukaista ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevaa huolellisuusvelvoitetta toiminnassaan, tytäryrityksissään ja arvoketjuissaan, niiden olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite toimintapolitiikkoihinsa, tunnistettava ***ja tarvittaessa priorisoitava mahdolliset*** tai ***toteutuneet haitalliset*** ihmisoikeus- ja ***ympäristövaikutukset***, ehkäistävä ja lievennettävä niitä ***sekä korjattava,*** lopetettava ja minimoitava ne, perustettava ***ilmoitusmekanismi*** ja ***tuomioistuinten ulkopuolinen valitusmekanismi sekä osallistuttava näihin mekanismeihin***, seurattava ***toteuttamiensa toimien*** tehokkuutta ***ja todennettava tämä tehokkuus*** tässä direktiivissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti, tiedotettava julkisesti huolellisuusvelvoitteestaan ***ja tehtävä yhteistyötä asianomaisten sidosryhmien kanssa koko prosessin ajan***. Jotta voidaan saada aikaan selkeyttä yrityksille, tässä direktiivissä olisi erotettava toisistaan erityisesti mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemistä ja lieventämistä koskevat toimet sekä niiden lopettamista – tai jos tämä ei ole mahdollista – toteutuneiden haittavaikutusten ***laajuuden*** minimointia koskevat toimet.

Tarkistus 35

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 28 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(28) Yritysten olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite ***kaikkiin*** toimintapolitiikkoihinsa ja otettava käyttöön ***huolellisuustavoitetta*** koskeva toimintapolitiikka sen varmistamiseksi, että huolellisuusvelvoite on osa yritysten toimintaperiaatteita asiaa koskevan kansainvälisen kehyksen mukaisesti. Huolellisuusvelvoitetta koskevaan toimintapolitiikkaan olisi sisällyttävä kuvaus yrityksen lähestymistavasta huolellisuusvelvoitteeseen***, myös pitkällä aikavälillä,*** sekä käytännesäännöt ***eli*** säännöt ja ***periaatteet***, joita ***yrityksen työntekijöiden*** ja ***tytäryritysten*** on ***noudatettava***, ***sekä*** kuvaus huolellisuusvelvoitteen ***soveltamiseksi käyttöön otetuista menettelyistä***, mukaan lukien toimenpiteet, joilla ***käytännesääntöjen noudattaminen todennetaan ja käytännesääntöjen soveltaminen ulotetaan vakiintuneisiin liikesuhteisiin***. Käytännesääntöjä olisi sovellettava kaikkiin asiaan liittyviin yrityksen toimintoihin ja toimintoihin, myös ***hankinta-*** ja ostopäätöksiin. Yritysten olisi myös saatettava huolellisuusvelvoitetta koskeva toimintapolitiikkansa ajan tasalle ***vuosittain***.	(28) Yritysten olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite ***asiaa koskeviin*** toimintapolitiikkoihinsa ja ***kaikille toiminnan tasoille ja*** otettava käyttöön ***huolellisuusvelvoitetta*** koskeva toimintapolitiikka***, johon sisältyy lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin toimenpiteitä ja tavoitteita,*** sen varmistamiseksi, että huolellisuusvelvoite on osa yritysten toimintaperiaatteita asiaa koskevan kansainvälisen kehyksen mukaisesti. Huolellisuusvelvoitetta koskevaan toimintapolitiikkaan olisi sisällyttävä kuvaus yrityksen lähestymistavasta huolellisuusvelvoitteeseen sekä käytännesäännöt***, joissa määritellään*** säännöt***, periaatteet*** ja ***toimenpiteet***, joita ***on noudatettava*** ja ***jotka*** on ***tarvittaessa pantava täytäntöön kaikkialla yrityksessä***, ***sen tytäryrityksissä ja kaikissa muissa yrityksen toiminnoissa***, kuvaus ***käyttöön otetuista prosesseista ja toteutetuista asianmukaisista toimenpiteistä*** huolellisuusvelvoitteen ***täytäntöönpanemiseksi arvoketjussa 7 ja 8 artiklan mukaisesti***, mukaan lukien ***asianmukaiset*** toimenpiteet, ***jotka on toteutettu huolellisuusvelvoitteen sisällyttämiseksi yrityksen omaan liiketoimintamalliin, työllistämis- ja hankintakäytännöt sellaisten toimijoiden kanssa, joiden kanssa yrityksellä on liikesuhde, ja toimenpiteet, jotka on toteutettu huolellisuusvelvoitetta koskevien toimien seuraamiseksi ja todentamiseksi, sekä asianmukaiset toimintaperiaatteet,*** joilla ***vältetään huolellisuusvelvoitetta koskevan prosessin kustannusten siirtäminen heikommassa asemassa oleville liikekumppaneille***. Käytännesääntöjä olisi sovellettava kaikkiin asiaan liittyviin yrityksen toimintoihin ja toimintoihin, myös ***hinnoittelukäytäntöihin*** ja ostopäätöksiin ***esimerkiksi kaupankäynnin ja hankintamenettelyjen osalta***. Yritysten olisi myös saatettava huolellisuusvelvoitetta koskeva toimintapolitiikkansa ajan tasalle***, kun tapahtuu merkittäviä muutoksia***.

Tarkistus 36

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 28 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(28 a) Emoyritysten olisi voitava toteuttaa toimia, joilla voidaan myötävaikuttaa siihen, että niiden tytäryritykset täyttävät huolellisuusvelvoitteensa, kun tytäryritys toimittaa kaikki asiaankuuluvat ja tarvittavat tiedot ja tekee yhteistyötä emoyrityksensä kanssa sekä noudattaa emoyrityksensä huolellisuusvelvoitetta koskevaa toimintapolitiikkaa, emoyritys mukauttaa vastaavasti huolellisuusvelvoitetta koskevaa toimintapolitiikkaansa sen varmistamiseksi, että 5 artiklan 1 kohdassa säädetyt velvoitteet täytetään tytäryrityksen osalta, tytäryritys sisällyttää huolellisuusvelvoitteen kaikkiin toimintaperiaatteisiinsa ja riskinhallintajärjestelmiinsä 5 artiklan mukaisesti ja jatkaa tarvittaessa asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamista 7 ja 8 artiklan mukaisesti sekä täyttää edelleen 8 a, 8 b ja 8 d artiklan mukaiset velvoitteensa ja, jos emoyritys suorittaa tiettyjä toimia tytäryrityksen puolesta, sekä emoyritys että tytäryritykset tiedottavat tästä selkeästi ja avoimesti asiaankuuluville sidosryhmille ja julkisuudessa, ja tytäryritys sisällyttää ilmaston toimintapolitiikkoihinsa ja riskinhallintajärjestelmiinsä 15 artiklan mukaisesti. Jotta tytäryrityksiä voitaisiin saattaa vastuuseen, tämän direktiivin 22 artiklassa säädetyn korvausvastuun olisi säilyttävä toimijan tasolla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisvastuusta annetun jäsenvaltioiden lainsäädännön soveltamista.

Tarkistus 37

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 28 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(28 b) Konflikti- ja riskialueilla yrityksillä on suurempi riski joutua osalliseksi vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin. Näillä alueilla yritysten olisi sen vuoksi noudatettava tiukempaa, konfliktit huomioivaa huolellisuusvelvoitetta, jotta ne voivat käsitellä nämä kasvaneet riskit ja varmistaa, ettei yritys helpota, rahoita tai pahenna konfliktia tai muulla tavoin kielteisesti vaikuta siihen tai myötävaikuta ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden tai kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin konflikti- tai riskialueilla. Tiukempi huolellisuusvelvoite tarkoittaa tavanomaisen huolellisuusvelvoitteen täydentämistä perusteellisella konfliktianalyysillä, joka perustuu mielekkääseen ja konfliktit huomioivaan yhteistyöhön sidosryhmien kanssa ja jossa pyritään antamaan selkeä kuva konfliktin perimmäisistä syistä, laukaisevista tekijöistä ja osapuolista sekä yrityksen liiketoiminnan vaikutuksesta konfliktiin. Kun on kyse aseellisesta konfliktista ja/tai sotilaallisesta miehityksestä, yritysten olisi noudatettava kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja kansainvälisen rikosoikeuden normeissa määritettyjä velvoitteita ja määräyksiä. Yritysten olisi noudatettava asiaankuuluvien kansainvälisten elinten, kuten Punaisen Ristin kansainvälisen komitean ja UNDP:n, antamia ohjeita.

Tarkistus 38

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 28 c kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(28 c) Yritys voi olla osallisena haittavaikutuksessa eri tavoin. Se voi aiheuttaa haittavaikutuksen, jos sen toiminta yksinään riittää aiheuttamaan haittavaikutuksen. Se voi myötävaikuttaa haittavaikutuksen syntyyn, jos sen oma toiminta yhdistettynä muiden toimijoiden toimintaan aiheuttaa vaikutuksen tai jos sen toiminta aiheuttaa sen, että jokin toinen toimija aiheuttaa haittavaikutuksen, edistää haittavaikutusta tai kannustaa haittavaikutukseen. Myötävaikutuksen on oltava merkittävä, eli vähäistä tai merkityksetöntä myötävaikutusta ei lasketa. Arvioitaessa myötävaikutuksen merkittävää luonnetta ja selvitettäessä, milloin yrityksen toimet ovat voineet aiheuttaa sen, että toinen toimija aiheuttaa haittavaikutuksen, taikka edistää tätä tai kannustaa tähän, saatetaan joutua ottamaan huomioon useita tekijöitä. Huomioon voidaan ottaa esimerkiksi se, missä määrin yritys voi kannustaa tai motivoida toista toimijaa aiheuttamaan haittavaikutuksen eli missä määrin sen toiminta lisäsi vaikutuksen esiintymisen riskiä, missä määrin yritys saattoi tai sen olisi pitänyt tietää haittavaikutuksesta tai haittavaikutuksen mahdollisuudesta eli ennakoitavuuden aste sekä missä määrin mikä tahansa yrityksen toiminnoista tosiasiallisesti lievensi haittavaikutusta tai pienensi vaikutuksen esiintymisen riskiä. Pelkkä liikesuhteen tai sellaisten toimintojen olemassaolo, jotka luovat yleiset olosuhteet, joissa haittavaikutusten esiintyminen on mahdollista, ei itsessään luo myötävaikutussuhdetta. Kyseessä olevan toiminnan olisi merkittävästi lisättävä haittavaikutuksen riskiä. Lisäksi yrityksellä voi olla suora yhteys vaikutukseen, jos haittavaikutuksen ja yrityksen tuotteiden, palvelujen tai toimintojen välillä on yhteys muun liikesuhteen kautta ilman, että yritys on aiheuttanut haittavaikutuksen tai myötävaikuttanut sen syntyyn. Suora liikesuhde ei määritä suoraa yhteyttä. Suora yhteys ei myöskään tarkoita sitä, että vastuu siirtyy haittavaikutuksen aiheuttavalta liikesuhteelta yritykselle, johon sillä on yhteys.

Tarkistus 39

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 29 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(29) Yritysten on huolellisuusvelvoitteiden noudattamiseksi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä haittavaikutusten tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja lopettamiseksi. ***”Asianmukaisella toimenpiteellä”*** olisi tarkoitettava ***toimenpidettä***, ***jolla*** voidaan saavuttaa huolellisuusvelvoitteen tavoitteet, ***jotka ovat*** oikeassa suhteessa haittavaikutuksen vakavuuteen ja todennäköisyyteen ja ***jotka ovat kohtuudella*** yrityksen ***käytettävissä***, ottaen huomioon kunkin tapauksen olosuhteet, mukaan lukien talouden alan ja ***kunkin liikesuhteen ominaispiirteet*** ja ***yrityksen vaikutusvalta niihin***, ***sekä tarve pitää asiat tärkeysjärjestyksessä***. ***Kansainvälisten kehysten mukaisesti yrityksen liikesuhdetta koskevaan vaikutusvaltaan olisi sisällyttävä yhtäältä yrityksen kyky vakuuttaa liikesuhde toteuttamaan toimia haittavaikutusten lopettamiseksi tai ehkäisemiseksi (esimerkiksi omistajuuden tai tosiasiallisen valvonnan, markkinavoimien ja esivalintavaatimusten kautta tai kytkemällä liiketoiminnan kannustimet ihmisoikeuksien ja ympäristönsuojelun tasoon jne.) ja toisaalta sen vaikutusvallan tai vipuvaikutuksen aste, jota yritys voi kohtuudella käyttää esimerkiksi tekemällä yhteistyötä kyseisen liikekumppanin kanssa tai toimimalla toisen yrityksen kanssa, joka on liikesuhteen välitön liikekumppani ja johon liittyy kielteisiä vaikutuksia***.	(29) Yritysten on huolellisuusvelvoitteiden noudattamiseksi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä ***sellaisten*** haittavaikutusten tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja lopettamiseksi***, jotka ne ovat aiheuttaneet, joiden syntyyn ne ovat myötävaikuttaneet tai joihin niillä on suora yhteys***. ***”Asianmukaisilla toimenpiteillä”*** olisi tarkoitettava ***toimenpiteitä***, ***joilla*** voidaan saavuttaa huolellisuusvelvoitteen tavoitteet ***ja tehokkaasti puuttua 6 artiklan mukaisesti tunnistettuihin haittavaikutuksiin tavalla***, ***joka on*** oikeassa suhteessa ***ja sovitettua*** haittavaikutuksen vakavuuteen ja todennäköisyyteen ja ***on oikeassa suhteessa ja sovitettua*** yrityksen ***kokoon, resursseihin ja valmiuksiin***, ottaen huomioon kunkin tapauksen olosuhteet, mukaan lukien ***haittavaikutuksen luonne,*** talouden alan ***ominaispiirteet, yrityksen toimintojen, tuotteiden*** ja ***palvelujen luonne sekä kunkin liikesuhteen ominaispiirteet. Sovellettaessa 7 ja 8 artiklaa tapauksissa, joissa yritys on aiheuttanut tai on saattanut aiheuttaa vaikutuksen, asianmukaisilla toimenpiteillä olisi katsottava tarkoitettavan toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään tai lieventämään vaikutusta ja korjaamaan sen mahdollisesti aiheuttama vahinko. Sovellettaessa 7 ja 8 artiklaa tapauksissa, joissa yritys on myötävaikuttanut tai on saattanut myötävaikuttaa vaikutuksen syntyyn, asianmukaisilla toimenpiteillä olisi katsottava tarkoitettavan toimenpiteitä, joilla pyritään estämään myötävaikutus vaikutuksen syntyyn tai lieventämään tätä myötävaikutusta käyttäen tai lisäten yrityksen vipuvaikutusta muihin vastuullisiin osapuoliin vaikutuksen ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi sekä mahdollisen vahingon korjaamiseen myötävaikuttamiseksi siinä määrin kuin se on myötävaikuttanut vaikutuksen syntyyn***. ***Sovellettaessa 7 ja 8 artiklaa tapauksissa, joissa yrityksen toiminnoilla, tuotteilla tai palveluilla on tai voi olla suora yhteys vaikutukseen niiden suhteiden kautta, joita sillä on muihin toimijoihin, asianmukaisilla toimenpiteillä olisi katsottava tarkoitettavan toimenpiteitä, joilla pyritään käyttämään tai lisäämään yrityksen vipuvaikutusta vastuullisiin osapuoliin vaikutuksen ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi ja joissa harkitaan yrityksen vipuvaikutuksen käyttämistä vastuullisiin osapuoliin, jotta vaikutuksen mahdollisesti aiheuttama vahinko voidaan korjata.***

Tarkistus 40

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 30 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(30) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti yrityksen olisi tunnistettava toteutuneet tai mahdolliset haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset. Jotta haittavaikutukset voidaan tunnistaa kattavasti, tällaisen tunnistamisen olisi perustuttava määrällisiin ja laadullisiin tietoihin. Esimerkiksi haitallisten ympäristövaikutusten osalta yrityksen olisi saatava tietoa perusolosuhteista arvoketjujen korkeamman riskin tuotantopaikoissa tai -laitoksissa. Haittavaikutusten tunnistamiseen olisi sisällyttävä ihmisoikeuksien ja ympäristötilanteen arviointi dynaamisesti ja ***säännöllisin väliajoin:*** ennen uutta toimintaa tai suhdetta, ennen merkittäviä päätöksiä tai muutoksia toiminnassa; vastauksena tai ennakointina toimintaympäristön muutoksiin ***sekä säännöllisesti vähintään 12 kuukauden välein koko toiminnan tai suhteen keston ajan***. ***Lainoja, luottoa tai muita*** rahoituspalveluja tarjoavien säänneltyjen rahoitusalan yritysten olisi tunnistettava haittavaikutukset ***vasta*** sopimuksen alussa. Haittavaikutuksia tunnistaessaan yritysten olisi myös tunnistettava ja arvioitava liikesuhteen liiketoimintamallin ja -strategioiden vaikutukset, mukaan lukien ***kaupankäynti-, hankinta- ja hinnoittelukäytännöt***. ***Jos yritys ei voi ehkäistä, lopettaa tai minimoida kaikkia haitallisia vaikutuksiaan samanaikaisesti, sen olisi voitava priorisoida toimensa edellyttäen, että se toteuttaa yrityksen kohtuudella käytettävissä olevat toimenpiteet, erityisolosuhteet huomioon ottaen.***	(30) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti yrityksen olisi tunnistettava ***ja arvioitava*** toteutuneet tai mahdolliset haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset. Jotta haittavaikutukset voidaan tunnistaa ***ja arvioida*** kattavasti, tällaisen tunnistamisen ***ja arvioimisen*** olisi perustuttava ***mielekkään yhteistyön tekemiseen sidosryhmien kanssa sekä*** määrällisiin ja laadullisiin tietoihin. Esimerkiksi haitallisten ympäristövaikutusten osalta yrityksen olisi saatava tietoa perusolosuhteista arvoketjujen korkeamman riskin tuotantopaikoissa tai -laitoksissa. Haittavaikutusten tunnistamiseen ***ja arvioimiseen*** olisi sisällyttävä ihmisoikeuksien ja ympäristötilanteen arviointi dynaamisesti ja ***jatkuvasti, myös*** ennen uutta toimintaa tai suhdetta, ennen merkittäviä päätöksiä tai muutoksia toiminnassa ***sekä*** vastauksena tai ennakointina toimintaympäristön muutoksiin. Rahoituspalveluja tarjoavien säänneltyjen rahoitusalan yritysten olisi tunnistettava haittavaikutukset sopimuksen alussa ***ja ennen myöhempiä rahoitustoimia sekä palvelun suorittamisen aikana, jos 9 artiklassa tarkoitetulla menettelyllä on ilmoitettu mahdollisista riskeistä***. Haittavaikutuksia tunnistaessaan ***ja arvioidessaan*** yritysten olisi myös tunnistettava ja arvioitava liikesuhteen liiketoimintamallin ja -strategioiden vaikutukset, mukaan lukien ***ostokäytännöt***.

Tarkistus 41

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 30 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(30 a) Jos yritys ei pysty estämään, lopettamaan tai lieventämään kaikkia tunnistettuja ja arvioituja haittavaikutuksia samanaikaisesti, sen olisi voitava toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet tietyssä tärkeysjärjestyksessä haittavaikutuksen vakavuuden ja todennäköisyyden perusteella ja ottaen huomioon riskitekijät, kehittämällä, panemalla täytäntöön ja säännöllisesti tarkistamalla priorisointistrategiaa. Asiaa koskevan kansainvälisen kehyksen mukaisesti haittavaikutuksen vakavuuden arvioinnissa olisi käytettävä perusteina sen mittakaavaa, laajuutta ja korjaamatonta luonnetta ottaen huomioon haittavaikutuksen merkitys, mukaan lukien vaikutuksen kohteeksi joutuneiden tai joutuvien yksilöiden määrä, se, missä määrin ympäristö vahingoittuu tai voi vahingoittua tai joutua muuten vaikutuksen kohteeksi, vaikutuksen peruuttamattomuus ja mahdolliset rajoitukset, jotka koskevat vaikutuksen kohteeksi joutuneiden yksilöiden tilanteen tai ympäristön tilan palauttamista haittavaikutusta edeltäneeseen tilanteeseen tai tilaan. Sen jälkeen, kun vakavimmat haittavaikutukset on käsitelty, yrityksen olisi käsiteltävä vähemmän vakavia ja vähemmän todennäköisiä haittavaikutuksia.

Tarkistus 42

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 30 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(30 b) Yritysten olisi priorisoitava vaikutukset vakavuuden ja todennäköisyyden perusteella. Sillä, missä määrin yrityksellä on vipuvaikutusta liikesuhteeseen, ei ole merkitystä sen priorisointipäätösten tai -prosessien kannalta. Vipuvaikutuksen aste voi kuitenkin vaikuttaa asianmukaisiin toimenpiteisiin, joita yritys päättää toteuttaa lieventääkseen ja/tai ehkäistäkseen tehokkaasti liikekumppaneihin liittyviä vaikutuksia.

Tarkistus 43

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 31 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(31) Jotta voitaisiin välttää aiheuttamasta kohtuutonta rasitetta pienemmille yrityksille, jotka toimivat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla suurivaikutuksisilla aloilla, kyseiset yritykset olisi velvoitettava ainoastaan yksilöimään ne toteutuneet tai mahdolliset vakavat haittavaikutukset, jotka ovat merkityksellisiä kyseisen alan kannalta.	***Poistetaan.***

Tarkistus 44

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 32 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(32) Kansainvälisten normien mukaisesti haittavaikutusten ennaltaehkäisyssä ja lieventämisessä sekä lopettamisessa ja minimoinnissa olisi otettava huomioon niiden henkilöiden edut, joihin vaikutukset kohdistuvat. Jotta yhteistyötä voidaan jatkaa arvoketjukumppanin kanssa liikesuhteiden lopettamisen (katkaisemisen) ja mahdollisesti haittavaikutusten pahenemisen sijaan, tällä direktiivillä olisi varmistettava, että liikesuhteiden katkaiseminen on lapsityövoiman käyttöä koskevan unionin nollatoleranssipolitiikan ***mukaisesti viimeinen keino***. Jos lopetetaan liikesuhde, jossa on havaittu lapsityövoimaa, lapsi voi altistua vielä vakavammille ihmisoikeusvaikutuksille. Tämä olisi näin ollen otettava huomioon päätettäessä asianmukaisista toimista.	(32) Kansainvälisten normien mukaisesti haittavaikutusten ennaltaehkäisyssä ja lieventämisessä sekä lopettamisessa ja minimoinnissa olisi otettava huomioon niiden henkilöiden edut, joihin vaikutukset kohdistuvat. Jotta yhteistyötä voidaan jatkaa arvoketjukumppanin kanssa liikesuhteiden lopettamisen (katkaisemisen) ja mahdollisesti haittavaikutusten pahenemisen sijaan, tällä direktiivillä olisi varmistettava, että liikesuhteiden katkaiseminen on ***viimeinen keino, mikä on linjassa*** lapsityövoiman käyttöä koskevan unionin nollatoleranssipolitiikan***, lapsen oikeuksia koskevan EU:n strategian ja Yhdistyneiden kansakuntien lapsityövoiman käytön täydelliselle lopettamiselle asettaman tavoiteajankohdan eli vuoden 2025 kanssa***. Jos lopetetaan liikesuhde, jossa on havaittu lapsityövoimaa, lapsi voi altistua vielä vakavammille ihmisoikeusvaikutuksille. ***Samalla tavoin epävarmoissa työsuhteissa olevat naiset voivat altistua vakavammille kielteisille ihmisoikeusvaikutuksille, mikä lisää heidän haavoittuvuuttaan.*** Tämä olisi näin ollen otettava huomioon päätettäessä asianmukaisista toimista***, ja liikesuhteen katkaisemista olisi vältettävä, jos tästä aiheutuva haittavaikutus olisi suurempi kuin se haittavaikutus, jota yritys pyrkii ehkäisemään tai lieventämään. Valtion määräämissä pakkotyötilanteissa, joissa poliittiset päättäjät ovat organisoineet haittavaikutuksen, esteetön yhteydenpito haittavaikutusten kohteena oleviin henkilöihin ja haittavaikutusten lieventäminen eivät ole mahdollisia. Tällä direktiivillä olisi varmistettava, että yritykset päättävät liikesuhteen, jos valtion määräämää pakkotyötä esiintyy. Lisäksi liikesuhteiden vastuullisessa katkaisemisessa olisi otettava huomioon mahdolliset kielteiset vaikutukset yrityksiin, jotka ovat riippuvaisia tuotteesta tai joihin toimitusketjujen häiriöt vaikuttavat.***

Tarkistus 45

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 34 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(34) Tämän direktiivin mukaisen ennaltaehkäisy- ja lieventämisvelvoitteen noudattamiseksi yrityksiä olisi tarvittaessa vaadittava toteuttamaan seuraavat ***toimet***. Koska ennaltaehkäisevät toimet ovat monimutkaisia, yritysten olisi tarvittaessa laadittava ja pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma. Yritysten olisi ***pyrittävä saamaan sellaiselta suoralta liikekumppaniltaan sopimukseen perustuvat vakuudet siitä, että se varmistaa käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen***, ***myös pyrkimällä saamaan vastaavat sopimukseen perustuvat vakuudet omilta kumppaneiltaan siltä osin kuin niiden toiminta*** on ***osa yritysten arvoketjua. Sopimukseen perustuviin vakuuksiin olisi liitettävä asianmukaiset toimenpiteet vaatimusten noudattamisen todentamiseksi. Jotta voidaan varmistaa, että toteutuneet ja mahdolliset haittavaikutukset ehkäistään kattavasti, yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten ehkäiseminen, tarjoamaan kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa niillä on vakiintunut liikesuhde. Tämä voi olla rahoitusta esimerkiksi suoran rahoituksen, matalakorkoisten lainojen, raaka-aineiden hankintaa koskevien takuiden ja rahoituksen saamisessa avustamisen muodossa. Niitä voidaan auttaa myös käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa tai antaa teknistä ohjausta esimerkiksi koulutuksen, johtamisjärjestelmien päivittämisen ja muiden yritysten kanssa tehtävän yhteistyön muodossa.***	(34) Tämän direktiivin mukaisen ennaltaehkäisy- ja lieventämisvelvoitteen noudattamiseksi yrityksiä olisi tarvittaessa vaadittava toteuttamaan seuraavat ***asianmukaiset toimenpiteet***. Koska ennaltaehkäisevät toimet ovat monimutkaisia, yritysten olisi tarvittaessa laadittava ja pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma. Yritysten olisi ***myös harkittava vahvistavansa sopimusmääräyksillä sellaisen kumppanin kanssa***, ***jonka kanssa niillä*** on ***liikesuhde***, että ***se varmistaa yrityksen käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevaa toimintasuunnitelman noudattamisen. Kumppaneita***, joiden kanssa ***yrityksellä*** on liikesuhde***, voitaisiin pyytää pyytämään vastaavat sopimusmääräykset kumppaneiltaan siltä osin kuin näiden toiminta on osa yritysten arvoketjua***.

Tarkistus 46

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 34 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(34 a) Sopimusmääräykset eivät saisi johtaa siihen, että vastuu huolellisuusvelvoitteen noudattamisesta tämän direktiivin mukaisesti sekä vastuu noudattamatta jättämisestä siirtyy. Lisäksi sopimusmääräysten olisi oltava oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä kulloisissakin olosuhteissa, ja niiden olisi ilmennettävä osapuolten yhteistä vastuuta huolellisuusvelvoitteen toteuttamisesta jatkuvassa yhteistyössä. Yritysten olisi myös arvioitava, voidaanko liikekumppanin kohtuudella odottaa noudattavan kyseisiä määräyksiä. Ostaja asettaa toimittajalle usein yksipuolisesti sopimusehtoja, ja niiden rikkominen johtaa todennäköisesti ostajan yksipuolisiin toimiin, kuten sopimuksen irtisanomiseen tai katkaisemiseen. Tällaiset yksipuoliset toimet eivät ole asianmukaisia huolellisuusvelvoitteen yhteydessä, ja ne johtaisivat todennäköisesti itsessään haittavaikutuksiin. Tapauksissa, joissa tällaisten sopimusmääräysten rikkomisesta aiheutuu mahdollinen haittavaikutus, yrityksen on ensin toteutettava asianmukaiset toimenpiteet tällaisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai riittäväksi lieventämiseksi sen sijaan, että harkitaan sopimuksen irtisanomista tai sen soveltamisen keskeyttämistä, sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Jotta voidaan varmistaa, että toteutuneet ja mahdolliset haittavaikutukset ehkäistään kattavasti, yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten ehkäiseminen, ja tarjottava kohdennettua ja oikeasuhteista taloudellista ja hallinnollista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa niillä on liikesuhde – kuten rahoitusta esimerkiksi suoran rahoituksen, matalakorkoisten lainojen, raaka-aineiden hankintaa koskevien takuiden ja rahoituksen saamisessa avustamisen muodossa sekä apua käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa tai teknistä ohjausta esimerkiksi koulutuksena ja johtamisjärjestelmien päivittämisen muodossa – sekä tehtävä yhteistyötä muiden yritysten kanssa.

Tarkistus 47

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 35 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(35) Niitä voidaan auttaa myös käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa tai antaa teknistä ohjausta esimerkiksi koulutuksen, johtamisjärjestelmien päivittämisen ja muiden yritysten kanssa tehtävän yhteistyön muodossa. Jotta voidaan ottaa huomioon kaikki yrityksen vaihtoehdot tapauksissa, joissa mahdollisia vaikutuksia ei voida käsitellä kuvattujen ennaltaehkäisy- tai minimointitoimenpiteiden avulla, tässä direktiivissä olisi myös mainittava yrityksen mahdollisuus pyrkiä tekemään sopimus välillisen liikekumppanin kanssa yrityksen käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamiseksi ja toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä sen todentamiseksi, että välillinen liikesuhde on sopimuksen mukainen.	***Poistetaan.***

Tarkistus 48

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 36 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(36) Jotta voidaan varmistaa, että mahdollisten haittavaikutusten ehkäiseminen ja lieventäminen on tehokasta, yritysten olisi asetettava etusijalle arvoketjun liikesuhteiden jatkuminen sen sijaan, että ne lopettaisivat liikesuhteen viimeisenä keinona sen jälkeen, kun ne ovat yrittäneet ennaltaehkäistä ja lieventää mahdollisia haittavaikutuksia siinä onnistumatta. Direktiivissä olisi kuitenkin mainittava myös, niiden tapausten osalta, joissa kuvattujen ehkäisevien tai lieventävien toimenpiteiden avulla ei voida puuttua mahdollisiin haittavaikutuksiin, yritysten velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja, jos niiden välisiin suhteisiin sovellettava laki antaa siihen mahdollisuuden, keskeyttää väliaikaisesti kauppasuhteet kyseisen kumppanin kanssa siten, että samalla jatketaan ***ennaltaehkäisy- ja minimointitoimia, jos voidaan kohtuudella odottaa, että nämä pyrkimykset onnistuvat lyhyellä aikavälillä***, tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta***, jos mahdollinen haittavaikutus on vakava***. Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta lopettaa liikesuhde niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa. On mahdollista, että haittavaikutusten ehkäiseminen välillisissä liikesuhteissa edellyttää yhteistyötä toisen yrityksen kanssa, esimerkiksi sellaisen yrityksen kanssa, jolla on suora sopimussuhde tavarantoimittajan kanssa. Joissakin tapauksissa tällainen yhteistyö voisi olla ainoa realistinen tapa ehkäistä haittavaikutuksia erityisesti silloin, kun välillisen liikesuhteen osapuoli ei ole valmis tekemään sopimusta yrityksen kanssa. Tällöin yrityksen olisi tehtävä yhteistyötä sellaisen toimijan kanssa, joka voi tehokkaimmin ehkäistä tai lieventää haittavaikutuksia välillisessä liikesuhteessa siten, että kilpailulainsäädäntöä noudatetaan.	(36) Jotta voidaan varmistaa, että mahdollisten haittavaikutusten ehkäiseminen ja lieventäminen on tehokasta, yritysten olisi asetettava etusijalle arvoketjun liikesuhteiden jatkuminen sen sijaan, että ne lopettaisivat liikesuhteen viimeisenä keinona sen jälkeen, kun ne ovat yrittäneet ennaltaehkäistä ja lieventää mahdollisia haittavaikutuksia siinä onnistumatta. Direktiivissä olisi kuitenkin mainittava myös, niiden tapausten osalta, joissa kuvattujen ehkäisevien tai lieventävien toimenpiteiden avulla ei voida puuttua mahdollisiin haittavaikutuksiin***, jotka yritys on aiheuttanut tai joiden syntyyn se on myötävaikuttanut, ja kun muutokseen ei ole kohtuullista mahdollisuutta***, yritysten velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja, jos niiden välisiin suhteisiin sovellettava laki antaa siihen mahdollisuuden, ***viimeisenä keinona katkaistakseen suhteen vastuullisesti*** keskeyttää väliaikaisesti kauppasuhteet kyseisen kumppanin kanssa siten, että samalla jatketaan ***lieventämistoimia***, tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta ***mahdollisen haittavaikutuksen vakavuuden vuoksi tai jos väliaikaisen keskeyttämisen ehdot eivät täyty***. Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta lopettaa ***tai keskeyttää*** liikesuhde niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa. ***Päättäessään liikesuhteen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yrityksen olisi arvioitava, olisivatko tästä aiheutuvat haittavaikutukset suurempia kuin se haittavaikutus, jota on tarkoitus ehkäistä tai lieventää. Jos yritykset keskeyttävät kaupalliset suhteet väliaikaisesti tai lopettavat liikesuhteen, niiden olisi toteutettava toimia keskeyttämisen tai lopettamisen vaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi tai lopettamiseksi, ilmoitettava liikekumppanille asiasta hyvissä ajoin ja seurattava päätökseen liittyvää tilannetta.*** On mahdollista, että haittavaikutusten ehkäiseminen välillisissä liikesuhteissa edellyttää yhteistyötä toisen yrityksen kanssa, esimerkiksi sellaisen yrityksen kanssa, jolla on suora sopimussuhde tavarantoimittajan kanssa. Joissakin tapauksissa tällainen yhteistyö voisi olla ainoa realistinen tapa ehkäistä haittavaikutuksia erityisesti silloin, kun välillisen liikesuhteen osapuoli ei ole valmis tekemään sopimusta yrityksen kanssa. Tällöin yrityksen olisi tehtävä yhteistyötä sellaisen toimijan kanssa, joka voi tehokkaimmin ehkäistä tai lieventää haittavaikutuksia välillisessä liikesuhteessa siten, että kilpailulainsäädäntöä noudatetaan.

Tarkistus 49

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 37 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(37) ***Suorissa ja välillisissä liikesuhteissa toimialan yhteistyö,*** toimialajärjestelmät ja useita sidosryhmiä käsittävät aloitteet voivat auttaa luomaan lisävaikutusta haitallisten vaikutusten tunnistamiseen, lieventämiseen ja ehkäisemiseen. ***Siksi*** yritysten olisi voitava ***tukeutua*** tällaisiin aloitteisiin ***tässä direktiivissä vahvistettujen huolellisuusvelvoitteidensa täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset järjestelmät*** ja ***aloitteet soveltuvat kyseisten velvoitteiden täyttämisen tukemiseen***. ***Yritykset voisivat arvioida omasta aloitteestaan näiden järjestelmien*** ja ***aloitteiden yhdenmukaistamista tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden kanssa***. Jotta voidaan varmistaa, että tällaisista aloitteista saadaan täydet tiedot, direktiivissä olisi myös viitattava komission ja jäsenvaltioiden mahdollisuuteen helpottaa tiedon levittämistä tällaisista järjestelmistä tai aloitteista ja niiden tuloksista. ***Komissio voi*** yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ***antaa*** ohjeita alan toimialakohtaisten järjestelmien ja sidosryhmien yhteisaloitteiden ***toimivuuden arvioimiseksi***.	(37) Toimialajärjestelmät ja useita sidosryhmiä käsittävät aloitteet voivat auttaa luomaan lisävaikutusta haitallisten vaikutusten tunnistamiseen, lieventämiseen ja ehkäisemiseen. ***Sen vuoksi*** yritysten olisi voitava ***osallistua*** tällaisiin aloitteisiin ***saadakseen tukea huolellisuusvelvoitteensa näkökohtien toteuttamisessa, kuten koordinoidakseen yhteistä vipuvaikutusta, saavuttaakseen tehokkuusetuja, laajentaakseen parhaita käytäntöjä*** ja ***hankkiakseen tiettyjä aloja, maantieteellisiä alueita, hyödykkeitä tai riskikysymyksiä koskevaa asiantuntemusta***. ***Aloitteet ymmärretään laajasti niin, että niihin luetaan aloitteet, joilla tuetaan, seurataan, arvioidaan, sertifioidaan*** ja/***tai todennetaan yrityksen huolellisuusvelvoitteen näkökohtia tai sen tytäryritysten ja/tai liikesuhteiden toimia huolellisuusvelvoitteen noudattamiseksi. Tällaisia aloitteita voivat kehittää ja valvoa viranomaiset, toimialajärjestöt, etujärjestöjen ryhmittymät, työmarkkinaosapuolet tai kansalaisjärjestöt, ja niihin voivat kuulua valvontaorganisaatiot, maailmanlaajuiset puitesopimukset, alakohtaiset vuoropuhelut ja aloitteet, joilla sertifioidaan huolellisuusvelvoitteen näkökohtia***. Jotta voidaan varmistaa, että tällaisista aloitteista saadaan täydet tiedot, direktiivissä olisi myös viitattava komission ja jäsenvaltioiden mahdollisuuteen helpottaa tiedon levittämistä tällaisista järjestelmistä tai aloitteista ja niiden tuloksista. ***Komission olisi*** yhteistyössä jäsenvaltioiden***, OECD:n ja asiaankuuluvien sidosryhmien*** kanssa ***annettava*** ohjeita***, joiden avulla voidaan arvioida*** alan toimialakohtaisten järjestelmien ja sidosryhmien yhteisaloitteiden ***tarkkaa soveltamisalaa, yhdenmukaistamista tämän direktiivin velvoitteiden kanssa ja uskottavuutta***. ***Yritysten, jotka osallistuvat toimialakohtaisiin aloitteisiin tai sidosryhmien yhteisaloitteisiin tai jotka käyttävät kolmannen osapuolen suorittamaa huolellisuusvelvoitteensa näkökohtien todentamista, olisi voitava katsoa olevan vastuussa tämän direktiivin rikkomisesta ja sen seurauksena uhreille aiheutuneista vahingoista tai niille olisi voitava määrätä näistä seuraamuksia. Todentamisen suorittavia kolmansia osapuolia koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka hyväksytään tämän direktiivin nojalla annettavilla delegoiduilla säädöksillä, olisi kehitettävä tiiviissä yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, ja niiden asianmukaisuutta olisi tarkasteltava uudelleen tämän direktiivin tavoitteiden perusteella. Asianomaisten viranomaisten olisi valvottava todentamisen suorittavia kolmansia osapuolia, ja niille olisi tarvittaessa määrättävä seuraamuksia kansallisen ja unionin lainsäädännön mukaisesti.***

Tarkistus 50

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 38 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(38) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti, jos yritys havaitsee toteutuneita haitallisia ihmisoikeus- ***tai*** ympäristövaikutuksia, sen olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä niiden lopettamiseksi. Voidaan olettaa, että yritys pystyy lopettamaan tosiasiallisesti haitalliset vaikutukset omassa toiminnassaan ja tytäryhtiöissään. On kuitenkin selvennettävä, että ***vakiintuneissa liikesuhteissa, joissa*** haitallisia vaikutuksia ei voida lopettaa, yritysten olisi ***minimoitava*** tällaisten vaikutusten ***laajuus***. Haitallisten vaikutusten laajuuden minimoinnissa olisi edellytettävä lopputulosta, joka on mahdollisimman lähellä haittavaikutusten lopettamista. Oikeudellisen selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi yrityksille tässä direktiivissä olisi määriteltävä, mitä toimia yrityksiltä olisi edellytettävä tosiasiallisesti haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten lopettamiseksi ja niiden laajuuden minimoimiseksi tarpeen mukaan olosuhteista riippuen.	(38) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti, jos yritys havaitsee toteutuneita haitallisia ihmisoikeus- ***ja*** ympäristövaikutuksia, sen olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä niiden lopettamiseksi. Voidaan olettaa, että yritys pystyy lopettamaan tosiasiallisesti haitalliset vaikutukset omassa toiminnassaan ja tytäryhtiöissään. On kuitenkin selvennettävä, että ***jos*** haitallisia vaikutuksia ei voida lopettaa, yritysten olisi ***lievennettävä*** tällaisten vaikutusten ***laajuutta, samalla kun ne pyrkivät lopettamaan haittavaikutuksen ja panevat täytäntöön korjaavan toimintasuunnitelman, joka on laadittu asianomaisia sidosryhmiä kuullen***. Haitallisten vaikutusten laajuuden minimoinnissa olisi edellytettävä lopputulosta, joka on mahdollisimman lähellä haittavaikutusten lopettamista. Oikeudellisen selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi yrityksille tässä direktiivissä olisi määriteltävä, mitä toimia yrityksiltä olisi edellytettävä tosiasiallisesti haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten lopettamiseksi ja niiden laajuuden minimoimiseksi tarpeen mukaan olosuhteista riippuen.

Tarkistus 51

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 39 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(39) Tämän direktiivin mukaisen tosiasiallisten haitallisten vaikutusten lopettamista ja niiden laajuuden ***minimoimista*** koskevan velvollisuuden noudattamiseksi yrityksiltä olisi tarvittaessa edellytettävä seuraavien toimien toteuttamista. Niiden olisi neutralisoitava haittavaikutus tai ***minimoitava*** sen ***laajuus toiminnalla, jonka on oltava oikeassa suhteessa haittavaikutuksen merkittävyyteen*** ja ***laajuuteen sekä yrityksen toiminnan osuuteen haittavaikutuksen synnyssä***. Yritysten olisi laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat ***toimille*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, jos tämä on välttämätöntä sen vuoksi, että haittavaikutusta ei voida välittömästi lopettaa. ***Yritysten olisi*** myös ***pyrittävä saamaan sellaiselta suoralta liikekumppaniltaan sopimukseen perustuvat vakuudet siitä***, että ***se varmistaa*** yrityksen ***käytännesääntöjen*** ja tarvittaessa ***ennaltaehkäisyä***	(39) Tämän direktiivin mukaisen tosiasiallisten haitallisten vaikutusten lopettamista ja niiden laajuuden ***lieventämistä*** koskevan velvollisuuden noudattamiseksi yrityksiltä olisi tarvittaessa edellytettävä seuraavien toimien toteuttamista. Niiden olisi neutralisoitava haittavaikutus tai ***lievennettävä riittävästi*** sen ***laajuutta palauttamalla vaikutusten kohteena olevat henkilöt, ryhmät ja yhteisöt*** ja/***tai ympäristö haittavaikutusta edeltäneeseen tilanteeseen tai tilaan tai mahdollisimman lähelle sitä***. Yritysten olisi laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat ***asiaankuuluvien toimenpiteiden ja toimien toteuttamiselle*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, jos tämä on välttämätöntä sen vuoksi, että haittavaikutusta ei voida välittömästi lopettaa. ***Yritykset voisivat*** myös ***vahvistaa sopimusmääräyksillä sellaisen kumppanin kanssa, jonka kanssa niillä on liikesuhde***, että ***se varmistaa***

Komission teksti	*Tarkistus*
koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen**, **myös pyrkimällä saamaan vastaavat ***sopimukseen perustuvat vakuudet omilta kumppaneiltaan*** siltä osin kuin niiden toiminta on osa yrityksen arvoketjua. ***Sopimukseen perustuviin vakuuksiin*** olisi ***liitettävä*** asianmukaiset toimenpiteet ***vaatimusten noudattamisen todentamiseksi***. Yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten lopettaminen tai ***minimointi***, tarjottava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa niillä on ***vakiintunut*** liikesuhde, ja tehtävä yhteistyötä muiden yritysten kanssa, tarvittaessa myös siinä tarkoituksessa, että voidaan parantaa yrityksen kykyä saada haittavaikutus loppumaan.	yrityksen ***käytännesääntöjen*** ja tarvittaessa ***korjaavan toimintasuunnitelman noudattamisen. Kumppaneita, joiden kanssa yrityksellä on liikesuhde**, **voitaisiin pyytää laatimaan*** vastaavat ***kohtuulliset, syrjimättömät ja oikeudenmukaiset sopimusmääräykset kumppaneidensa kanssa*** siltä osin kuin ***näiden*** toiminta on osa yrityksen arvoketjua. ***Sopimusmääräyksiin olisi liitettävä toimenpiteitä, joilla tuetaan huolellisuusvelvoitteen noudattamista tässä direktiivissä esitetyllä tavalla. Lisäksi sopimusmääräysten*** olisi ***oltava oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä, ja niiden olisi ilmennettävä osapuolten yhteistä vastuuta huolellisuusvelvoitteen toteuttamisesta jatkuvassa yhteistyössä painottaen asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamista haittavaikutusten lopettamiseksi. Yritysten olisi myös arvioitava, voidaanko liikekumppanin kohtuudella odottaa noudattavan kyseisiä määräyksiä. Ostaja asettaa toimittajalle usein yksipuolisesti sopimusehtoja, ja niiden rikkominen johtaa todennäköisesti ostajan yksipuolisiin toimiin, kuten sopimuksen irtisanomiseen tai katkaisemiseen. Tällaiset yksipuoliset toimet eivät ole asianmukaisia huolellisuusvelvoitteen yhteydessä, ja ne johtaisivat todennäköisesti itsessään haittavaikutuksiin. Tapauksissa, joissa tällaisten sopimusmääräysten rikkomisesta aiheutuu mahdollinen haittavaikutus, yrityksen on ensin toteutettava*** asianmukaiset toimenpiteet ***tällaisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai riittäväksi lieventämiseksi sen sijaan, että harkitaan sopimuksen irtisanomista tai sen soveltamisen keskeyttämistä, sovellettavan lainsäädännön mukaisesti***. Yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten lopettaminen tai ***lieventäminen***, tarjottava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa niillä on liikesuhde, ja tehtävä yhteistyötä muiden yritysten kanssa, tarvittaessa myös siinä tarkoituksessa, että voidaan parantaa yrityksen kykyä saada haittavaikutus loppumaan.

Tarkistus 52

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 40 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(40) Jotta voidaan ottaa huomioon kaikki yrityksen vaihto-ehdot tapauksissa, joissa tosiasiallisia vaikutuksia ei voida käsitellä kuvattujen toimenpiteiden avulla, tässä direktiivissä olisi myös mainittava yrityksen mahdollisuus pyrkiä tekemään sopimus välillisen liikekumppanin kanssa yrityksen käytännesääntöjen tai korjaavan toimintasuunnitelman noudattamiseksi ja toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä sen todentamiseksi, että välillinen liikesuhde on sopimuksen mukainen.	***Poistetaan.***

Tarkistus 53

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 41 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(41) Jotta voidaan varmistaa, että mahdollisten haittavaikutusten lopettaminen ja minimoiminen on tehokasta, yritysten olisi asetettava etusijalle arvoketjun liikesuhteiden jatkuminen sen sijaan, että ne lopettaisivat liikesuhteen, viimeisenä keinona, sen jälkeen, kun ne ovat yrittäneet lopettaa tai minimoida haittavaikutukset siinä onnistumatta. Direktiivissä olisi kuitenkin mainittava myös niiden tapausten osalta, joissa ***kuvattujen toimenpiteiden*** avulla ei voida lopettaa tai riittävällä tavalla lieventää haittavaikutuksia, yritysten velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja, jos niiden välisiin suhteisiin sovellettava laki antaa siihen mahdollisuuden, keskeyttää väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja ***pyrittävä*** samalla lopettamaan haittavaikutus tai ***minimoimaan sen laajuus***, tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta***, jos sen haittavaikutus katsotaan vakavaksi***. Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta lopettaa liikesuhde niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa.	(41) Jotta voidaan varmistaa, että mahdollisten haittavaikutusten lopettaminen ja minimoiminen on tehokasta, yritysten olisi asetettava etusijalle arvoketjun liikesuhteiden jatkuminen sen sijaan, että ne lopettaisivat liikesuhteen, viimeisenä keinona, sen jälkeen, kun ne ovat yrittäneet lopettaa tai minimoida haittavaikutukset siinä onnistumatta. Direktiivissä olisi kuitenkin mainittava myös niiden tapausten osalta, joissa ***kuvatun toimenpiteen*** avulla ei voida lopettaa tai riittävällä tavalla lieventää haittavaikutuksia***, jotka yritys on aiheuttanut tai joiden syntyyn se on myötävaikuttanut, ja kun muutokseen ei ole kohtuullista mahdollisuutta***, yritysten velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja, jos niiden välisiin suhteisiin sovellettava laki antaa siihen mahdollisuuden, ***viimeisenä keinona katkaistakseen suhteen vastuullisesti*** keskeyttää väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja ***pyrkiä*** samalla lopettamaan haittavaikutus tai ***lieventämään sitä***, tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta ***haittavaikutuksen vakavuuden vuoksi tai jos väliaikaisen keskeyttämisen ehdot eivät täyty***. Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta lopettaa ***tai keskeyttää*** liikesuhde niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa. ***Päättäessään liikesuhteen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yrityksen olisi arvioitava, olisivatko tästä aiheutuvat haittavaikutukset suurempia kuin ne haittavaikutukset, jotka on tarkoitus lopettaa tai joita on tarkoitus lieventää. Jos yritykset keskeyttävät kaupalliset suhteet väliaikaisesti tai lopettavat liikesuhteen, niiden olisi toteutettava toimia keskeyttämisen tai lopettamisen vaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi tai lopettamiseksi, ilmoitettava liikekumppanille asiasta hyvissä ajoin ja seurattava päätökseen liittyvää tilannetta.***

Tarkistus 54

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 41 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(41 a) Jos yritys on aiheuttanut toteutuneen haittavaikutuksen tai myötävaikuttanut sen syntyyn, yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet kyseisen vaikutuksen korjaamiseksi. Korjaavilla toimilla olisi pyrittävä palauttamaan vaikutusten kohteena olevat henkilöt ja ryhmät tai yhteisöt ja/tai ympäristö haittavaikutusta edeltäneeseen tilanteeseen tai tilaan tai mahdollisimman lähelle sitä, ja niitä olisi kehitettävä ottaen huomioon asianomaisten sidosryhmien tarpeet ja niiden esittämät näkemykset. Niitä voivat olla muun muassa korvaus, hyvitys, kunnostaminen, julkinen anteeksipyyntö, ennalleen palauttaminen tai vilpitön yhteistyö tutkimuksissa. Tietyissä tilanteissa taloudellinen korvaus voi olla välttämätön keino tällaisen ennalleen palauttamisen toteuttamiseksi. Jos yrityksellä on suora yhteys haittavaikutukseen, sen olisi voitava osallistua vapaaehtoisesti mahdollisiin korjaaviin toimenpiteisiin, jos se on tarkoituksenmukaista, ja harkita vipuvaikutuksensa käyttämistä vastuullisiin osapuoliin, jotta vaikutuksen mahdollisesti aiheuttama vahinko voidaan korjata. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että sidosryhmiä, joihin haitallinen vaikutus vaikuttaa, ei vaadita pyytämään korjaavia toimia ennen kanteen nostamista tuomioistuimessa.

Tarkistus 55

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 42 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(42) Yritysten olisi ***annettava henkilöille*** ja ***järjestöille mahdollisuus tehdä*** niille valituksia ***suoraan***, jos ***kyse*** on ***oikeutetusta huolesta, joka koskee toteutuneita*** tai ***mahdollisia haitallisia ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutuksia. Mahdollisuus tällaisten valitusten tekemiseen*** olisi ***annettava muun muassa ammattiliitoille*** ja ***muille*** työntekijöiden ***edustajille***, jotka edustavat kyseisessä arvoketjussa työskenteleviä henkilöitä, sekä kyseiseen arvoketjuun liittyvillä aloilla ***toimiville kansalaisjärjestöille***, jos niillä on tiedossaan mahdollinen tai toteutunut haittavaikutus. Yritysten olisi otettava käyttöön menettely näiden valitusten käsittelemiseksi ja tiedotettava tarvittaessa näistä menettelyistä työntekijöille, ammattiliitoille ja muille työntekijöiden edustajille. ***Mahdollisuus valitus- ja korjausmekanismin käyttöön ei*** saisi estää ***valituksen tekijää käyttämästä oikeussuojakeinoja***. Kansainvälisten normien mukaisesti ***valituksen tekijöillä olisi oltava oikeus pyytää valituksen johdosta asianmukaisia jatkotoimia yritykseltä ja tavata*** yrityksen ***edustajia asianmukaisella tasolla, jotta voidaan keskustella*** valituksen aiheena olevista mahdollisista tai toteutuneista vakavista haittavaikutuksista. Tämä mahdollisuus ei saisi johtaa kohtuuttomien pyyntöjen esittämiseen yrityksille.	(42) Yritysten olisi ***tarjottava julkisesti saatavilla olevia ja tehokkaita ilmoitusmekanismeja ja tuomioistuinten ulkopuolisia valitusmekanismeja, joita henkilöt*** ja ***organisaatiot voivat käyttää ilmoittaakseen niille tai tehdäkseen*** niille valituksia ***ja pyytääkseen korjaavia toimia***, jos ***niillä*** on ***oikeutettua huolta toteutuneista tai mahdollisista ihmisoikeusvaikutuksista*** tai ***haitallisista ympäristövaikutuksista arvoketjussa. Henkilöihin*** ja ***järjestöihin, jotka voisivat tehdä tällaisia valituksia*** olisi ***kuuluttava henkilöt, joihin haittavaikutus kohdistuu tai joilla on perusteltu syy uskoa, että haittavaikutus voi vaikuttaa heihin*** ja ***heidän laillisiin edustajiinsa, ammattiliitot ja muut*** työntekijöiden ***edustajat***, jotka edustavat kyseisessä arvoketjussa työskenteleviä henkilöitä, sekä ***sellaiset uskottavat ja kokeneet järjestöt, joiden tavoitteisiin sisältyy ympäristönsuojelu. Ilmoituksia voivat tehdä edellä mainitut henkilöt ja järjestöt sekä*** kyseiseen arvoketjuun liittyvillä aloilla ***toimivat kansalaisjärjestöt***, jos niillä on tiedossaan mahdollinen tai toteutunut haittavaikutus***, sekä oikeushenkilöt ja luonnolliset henkilöt, jotka puolustavat ihmisoikeuksia ja ympäristöä***. Yritysten olisi otettava käyttöön menettely näiden ***ilmoitusten ja*** valitusten käsittelemiseksi ja tiedotettava tarvittaessa näistä menettelyistä työntekijöille, ammattiliitoille ja muille työntekijöiden edustajille. ***Yritysten olisi tarjottava mahdollisuus tehdä ilmoituksia ja valituksia muiden yritysten tai järjestöjen kanssa tehtävien yhteistyöjärjestelyjen, myös toimialakohtaisten aloitteiden, avulla osallistumalla sidosryhmien yhteisiin valitusmekanismeihin tai liittymällä maailmanlaajuiseen puitesopimukseen. Ilmoituksen tai valituksen tekeminen ei saisi olla edellytys sille, että niiden tekijät voivat käyttää perustellun huolen esittämistä koskevaa menettelyä tai oikeudellisia tai muita kuin oikeudellisia mekanismeja, kuten OECD:n kansallisia yhteyspisteitä, jos sellaisia on, eikä se*** saisi estää ***niiden käyttämistä***. Kansainvälisten standardien mukaisesti ***valituksia tai ilmoituksia tekevillä henkilöillä, jos he eivät tee niitä nimettömästi, olisi oltava oikeus yrityksen toteuttamiin oikea-aikaisiin ja asianmukaisiin jatkotoimiin, ja lisäksi valituksia esittävillä henkilöillä olisi oltava oikeus olla vuorovaikutuksessa*** yrityksen ***asianmukaisen tason edustajien kanssa keskustellakseen*** valituksen aiheena olevista mahdollisista

Komission teksti	*Tarkistus*
	tai toteutuneista haittavaikutuksista***, ja heille olisi ilmoitettava, millä perusteella valitus on katsottu perustelluksi tai perusteettomaksi, ja heille olisi annettava tiedot toteutetuista toimista sekä oikeus pyytää korjaavia toimia tai niiden edistämistä***. Tämä mahdollisuus ei saisi johtaa kohtuuttomien pyyntöjen esittämiseen yrityksille. ***Yritysten olisi myös oltava vastuussa sen varmistamisesta, että valituksen tai ilmoituksen tehneitä henkilöitä suojellaan mahdollisilta vasta- ja kostotoimilta, myös varmistamalla nimettömyys tai luottamuksellisuus ilmoitus- ja valitusprosessissa kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Ilmoitusmenettelyn ja tuomioistuinten ulkopuolisen valitusmenettelyn olisi oltava perusteltu, saavutettavissa ja ennakoitavissa oleva, tasapuolinen, avoin, oikeuksien kanssa yhteensopiva, sukupuoli- ja kulttuuritietoinen, yhteydenpitoon ja vuoropuheluun perustuva ja mukautettavissa, kuten yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien Yhdistyneiden kansakuntien ohjaavien periaatteiden periaatteeseen 31 sisältyvissä tuomioistuinten ulkopuolisia valitusmekanismeja koskevissa vaikuttavuuskriteereissä ja Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien komitean yleiskommentissa nro 16 esitetään. Yritysten olisi lisättävä asianomaisten sidosryhmien tietoisuutta ilmoitus- ja valitusmekanismien olemassaolosta, tavoitteista ja prosesseista sen valtion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jossa ne toimivat, mukaan lukien tietoa mekanismien käyttötavoista, yritystä koskevista päätöksistä ja oikeussuojakeinoista ja siitä, miten yritys panee ne täytäntöön. Työntekijöitä ja heidän edustajiaan olisi lisäksi suojeltava asianmukaisesti, eivätkä mitkään tuomioistuinten ulkopuoliset korjaavat toimet saisi heikentää työehtosopimusneuvottelujen ja ammattiliittojen tunnustamisen edistämistä eivätkä millään tavoin heikentää laillisten ammattiliittojen ja työntekijöiden edustajien roolia työriitojen käsittelyssä.***

Tarkistus 56

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 43 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(43) Yritysten olisi ***seurattava huolellisuusvelvoitetta koskevien toimenpiteidensä täytäntöönpanoa*** ja ***tehokkuutta***. Niiden olisi arvioitava ***säännöllisesti*** omia toimiaan sekä tytäryritystensä ja ***yrityksen arvoketjuihin liittyvien vakiintuneiden liikesuhteiden*** toimia ja ***toimenpiteitä*** seuratakseen haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamisen, ehkäisemisen ja minimoimisen, lopettamisen ***ja*** lieventämisen tuloksellisuutta. Tällaisilla arvioinneilla olisi todennettava, että haitalliset vaikutukset tunnistetaan asianmukaisesti, että huolellisuusvelvoitetta koskevat toimenpiteet pannaan täytäntöön ja että haitalliset vaikutukset on tosiasiallisesti estetty tai lopetettu. Jotta voidaan varmistaa, että tällaiset arvioinnit ovat ajan tasalla, niitä olisi tehtävä ***vähintään 12 kuukauden välein*** ja niitä olisi tarkistettava ***tällä välin***, kun on perusteltua syytä uskoa, että on muodostunut merkittävä uusi haittavaikutusten riski.	(43) Yritysten olisi ***jatkuvasti todennettava tämän direktiivin mukaisesti toteuttamiaan toimia ja seurattava niiden asianmukaisuutta*** ja ***tuloksellisuutta***. Niiden olisi arvioitava omia toimiaan***, tuotteitaan ja palvelujaan*** sekä tytäryritystensä ja ***liikesuhteidensa*** toimia***, tuotteita*** ja ***palveluja*** seuratakseen haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamisen, ehkäisemisen ja minimoimisen, lopettamisen, lieventämisen ***ja korjaamisen*** tuloksellisuutta. Tällaisilla arvioinneilla olisi todennettava, että haitalliset vaikutukset tunnistetaan asianmukaisesti, että huolellisuusvelvoitetta koskevat toimenpiteet pannaan täytäntöön ja että haitalliset vaikutukset on tosiasiallisesti estetty tai lopetettu. Jotta voidaan varmistaa, että tällaiset arvioinnit ovat ajan tasalla, niitä olisi tehtävä ***jatkuvasti ja merkittävien muutosten jälkeen*** ja niitä olisi tarkistettava ***jatkuvasti***, kun on perusteltua syytä uskoa, että on muodostunut merkittävä uusi haittavaikutusten riski. ***Yritysten olisi säilytettävä kymmenen vuoden ajan asiakirjat, jotka osoittavat niiden noudattavan tätä artiklaa.***

Tarkistus 57

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 44 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(44) Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa YK:n suuntaviivoissa ja OECD:n kehyksessä vahvistettujen voimassa olevien kansainvälisten normien mukaisesti huolellisuusvelvoitteeseen kuuluu tiedottaa ulkoisesti huolellisuusvelvoitetta koskevista toimintaperiaatteista, prosesseista ja toiminnasta, joita on toteutettu tosiasiallisten tai mahdollisten haittavaikutusten tunnistamiseksi ja torjumiseksi, mukaan lukien kyseisten toimien havainnot ja tulokset. ***Ehdotuksessa direktiivin*** 2013/34/EU ***muuttamiseksi, siltä osin kuin on kyse yritysten kestävyysraportoinnista, vahvistetaan asiaankuuluvat raportointivelvoitteet tämän direktiivin*** soveltamisalaan ***kuuluville yrityksille***. Päällekkäisten raportointivelvoitteiden välttämiseksi tässä direktiivissä ei tulisi ottaa käyttöön uusia raportointivelvoitteita direktiivissä 2013/34/EU säädettyjen lisäksi niiden yritysten osalta, jotka kuuluvat kyseisen direktiivin soveltamisalaan, mikä koskee myös sen mukaisesti kehitettäviä raportointistandardeja. Jotta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat yritykset, joihin ei sovelleta direktiiviä 2013/34/EU, voisivat täyttää viestintävelvoitteensa osana tämän direktiivin mukaista huolellisuusvelvoitettaan, niiden olisi julkaistava verkkosivustollaan vuosittainen selvitys ***jollakin kansainvälisessä liiketoiminnassa yleisesti käytetyllä kielellä***.	(44) Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa YK:n suuntaviivoissa ja OECD:n kehyksessä vahvistettujen voimassa olevien kansainvälisten normien mukaisesti huolellisuusvelvoitteeseen kuuluu tiedottaa ulkoisesti huolellisuusvelvoitetta koskevista toimintaperiaatteista, prosesseista ja toiminnasta, joita on toteutettu tosiasiallisten tai mahdollisten haittavaikutusten tunnistamiseksi ja torjumiseksi, mukaan lukien kyseisten toimien havainnot ja tulokset. ***Direktiivissä*** 2013/34/EU ***vahvistetaan yritysten kestävyysraportoinnin osalta tämän direktiivin ja kestävyyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetun asetuksen (EU) 2019/2088*** soveltamisalaan ***kuuluvien yritysten asiaankuuluvat raportointivelvoitteet rahoitusalan yritysten osalta***. Päällekkäisten raportointivelvoitteiden välttämiseksi tässä direktiivissä ei tulisi ottaa käyttöön uusia raportointivelvoitteita direktiivissä 2013/34/EU säädettyjen lisäksi niiden yritysten osalta, jotka kuuluvat kyseisen direktiivin soveltamisalaan, mikä koskee myös sen mukaisesti kehitettäviä raportointistandardeja***, eikä siinä tulisi ottaa käyttöön mitään uusia raportointivelvoitteita asetuksessa (EU) 2019/2088 säädettyjen lisäksi***. Jotta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat yritykset, joihin ei sovelleta direktiiviä 2013/34/EU, voisivat täyttää viestintävelvoitteensa osana tämän direktiivin mukaista huolellisuusvelvoitettaan, niiden olisi julkaistava verkkosivustollaan ***vähintään yhdellä unionin virallisella kielellä*** vuosittainen selvitys***, joka on kyseisten velvoitteiden mukainen***.

Tarkistus 58

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 44 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(44 a) Vaatimukset, joita sovelletaan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin yrityksiin, joihin samanaikaisesti sovelletaan direktiivin 2013/34/EU 19 a, 29 a ja 40 a artiklan mukaisia raportointivaatimuksia ja joiden olisi täten raportoitava due diligence -prosessistaan direktiivin 2013/34/EU 19 a, 29 a ja 40 a artiklassa säädetyllä tavalla, olisi ymmärrettävä yrityksiltä edellytettäväksi vaatimukseksi kuvata, miten ne noudattavat tässä direktiivissä säädettyä huolellisuusvelvoitetta. Noudattaessaan direktiivin 2013/34/EU vaatimuksia raportoida toimista, joita on toteutettu mahdollisten tai toteutuneiden haittavaikutusten tunnistamiseksi, yritysten olisi selitettävä, noudattivatko ne asianmukaisia toimenpiteitä toteuttaessaan tiettyä tärkeysjärjestystä, miten kyseistä lähestymistapaa sovellettiin ja miksi priorisointi oli tarpeen. Noudattaessaan direktiivin 2013/34/EU vaatimuksia, joiden mukaan yrityksen on raportoitava toimista, joita se on toteuttanut toteutuneiden tai mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai lopettamiseksi, ja tällaisten toimien tuloksista, yrityksen olisi myös ilmoitettava niiden tapausten lukumäärä, joissa se on päättänyt katkaista liikesuhteen, tämän katkaisemisen syy ja kyseisten liikesuhteiden sijainti mutta ei niiden yksilöintitietoja.

Tarkistus 59

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 44 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(44 b) Tämän direktiivin tavoitteena ei ole velvoittaa yrityksiä julkistamaan henkistä pääomaa, henkistä omaisuutta, taitotietoa tai innovoinnin tuloksia, joita voitaisiin pitää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/943 määriteltyinä liikesalaisuuksina. Tässä direktiivissä säädetyt raportointivaatimukset eivät sen vuoksi saisi rajoittaa direktiivin (EU) 2016/943 soveltamista. Tätä direktiiviä olisi sovellettava myös ilman, että se vaikuttaa markkinoiden väärinkäytöstä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta 16 päivänä huhtikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 (markkinoiden väärinkäyttöasetus) soveltamiseen.

Tarkistus 60

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 44 c kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(44 c) Yritysten olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä tehdäkseen huolellisuusvelvoiteprosessissaan mielekästä yhteistyötä asianomaisten sidosryhmien kanssa todellisen vuorovaikutuksen ja vuoropuhelun mahdollistamiseksi. Yhteistyön olisi katettava asianomaisille sidosryhmille tiedottaminen ja niiden kuuleminen ja sen olisi oltava kattavaa, rakenteellista, tehokasta, oikea-aikaista ja kulttuuri- ja sukupuolitietoista. On tilanteita, joissa ei ole mahdollista tehdä mielekästä yhteistyötä asianomaisten sidosryhmien kanssa tai joissa on hyödyllistä hankkia muiden asiantuntijoiden näkemyksiä, jotta yritys voi noudattaa täysimääräisesti tämän direktiivin vaatimuksia, erityisesti kartoitus- ja priorisointipäätösten yhteydessä. Näissä tapauksissa yritysten olisi tehtävä mielekästä yhteistyötä muiden asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten kansalaisjärjestöjen tai ihmisoikeuksia tai ympäristöä puolustavien oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden, kanssa saadakseen uskottavia näkemyksiä mahdollisista tai todellisista haittavaikutuksista. Kuulemisen olisi oltava jatkuvaa ja yritysten olisi annettava kattavia, kohdennettuja ja tarkoituksenmukaisia tietoja asianomaisille sidosryhmille. Asianomaisilla sidosryhmillä olisi oltava oikeus pyytää kirjallisia lisätietoja, jotka yrityksen olisi toimitettava kohtuullisessa ajassa ja asianmukaisessa ja ymmärrettävässä muodossa. Jos tietopyyntö evätään, asianomaisilla sidosryhmillä olisi oltava oikeus saada kirjalliset perustelut epäämiselle. Asianomaisille sidosryhmille tiedottamisessa ja niiden kuulemisessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon yhteistyön esteet, varmistettava, että sidosryhmiin ei kohdistu vasta- tai kostotoimia, myös säilyttämällä luottamuksellisuus ja nimettömyys, ja kiinnitettävä erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa olevien sidosryhmien tarpeisiin sekä päällekkäisiin haavoittuvuuksiin ja risteäviin tekijöihin, myös varmistamalla sukupuolitietoinen lähestymistapa ja noudattamalla täysimääräisesti Yhdistyneiden kansakuntien julistusta alkuperäiskansojen oikeuksista. Yrityksen olisi tiedotettava työntekijöiden edustajille huolellisuusvelvoitetta koskevasta strategiastaan ja sen täytäntöönpanosta voimassa olevan unionin oikeuden mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta heidän sovellettavia oikeuksiaan saada tietoja, tulla

Komission teksti	*Tarkistus*
	kuulluksi ja osallistua, ja erityisesti oikeuksia, jotka perustuvat työllisyyttä ja sosiaalisia oikeuksia koskevaan unionin lainsäädäntöön, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY ([1 a]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/38/EY ([1 b]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/86/EY ([1 c]). Sidosryhmien kuulemista olisi pidettävä merkityksellisenä tilanteissa, joissa mahdollisten ja toteutuneiden vaikutusten tai 4–10 artiklassa säädettyjen toimien voidaan kohtuudella olettaa vaikuttavan sidosryhmien oikeuksiin tai etuihin tai joissa asianomaiset sidosryhmät ovat pyytäneet tietoja, **kuulemista** ***tai vuoropuhelua.***

([1 a]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2002, työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä – Luonnos työntekijöiden edustusta koskevaksi Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteiseksi julistukseksi (EYVL L 80, 23.3.2002, s. 29).

([1 b]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/38/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä (EUVL L 122, 16.5.2009, s. 28).

([1 c]) Neuvoston direktiivi 2001/86/EY, annettu 8 päivänä lokakuuta 2001, eurooppayhtiön sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta (EYVL L 294, 10.11.2001, s. 22).

Tarkistus 61

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 44 d kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(44 d) Julkisen osallistumisen vastaiset strategiset häirintäkanteet ovat luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin kohdistuvan häirinnän erityinen muoto, jonka tarkoituksena on estää yleisen edun mukaisten kysymysten käsittely julkisuudessa tai rangaista siitä. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tarvittavista suojatoimista, joilla puututaan näihin ilmeisen perusteettomiin ja aiheettomiin kanteisiin, joilla vaikeutetaan kansallisen ja unionin lainsäädännön mukaista julkista osallistumista.

Tarkistus 62

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 45 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(45) Komission olisi annettava ohjeita mallisopimuslausekkeista ***helpottaakseen*** yritysten ***tehtävää noudattaa huolellisuusvelvoitteitaan arvoketjunsa kaikissa vaiheissa, mikä myös rajoittaisi noudattamisesta aiheutuvan taakan siirtämistä niiden kumppaneina toimiville pk-yrityksille***.	(45) ***Auttaakseen yrityksiä noudattamaan huolellisuusvelvoitteitaan arvoketjunsa kaikissa vaiheissa*** komission olisi ***jäsenvaltioita ja asianomaisia sidosryhmiä kuullen*** annettava ohjeita mallisopimuslausekkeista***, joita yritykset voivat käyttää vapaaehtoisesti apuna 7 ja 8 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämisessä. Tällaisissa sopimuslausekkeissa olisi määrättävä vähintään sopimuspuolten selkeästä tehtävänjaosta jatkuvassa yhteistyössä, siitä, että lausekkeet eivät saa johtaa huolellisuusvelvoitteen noudattamista koskevan vastuun siirtymiseen, ja siitä, että jos tällaisia lausekkeita rikotaan, yritysten olisi vältettävä tällaisten lausekkeiden irtisanomista ja toteutettava ensin asianmukaisia toimenpiteitä tämän direktiivin 7 ja 8 artiklan mukaisesti. Ohjeissa olisi lisäksi selvennettävä, että pelkkä sopimukseen perustuvien vakuuksien sisällyttäminen ei yksinään riitä täyttämään tämän direktiivin mukaisia huolellisuusvelvoitetta koskevia vaatimuksia. Tällaiset vaatimukset olisi täytettävä vain, jos huolellisuusvelvoitteet annetaan huolellisesti muille siten, että varmistetaan kyseisten velvoitteiden tehokas täyttäminen, ja siten, että ne sisältävät olosuhteisiin soveltuvia toimenpiteitä, kuten seurantaa, taloudellista ja muuta tukea ja vastuullisia hankintakäytäntöjä.***

Tarkistus 63

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 46 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(46) Tarjotakseen tukea ja käytännön välineitä yrityksille tai jäsenvaltioiden viranomaisille sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, ***komissiolla olisi oltava mahdollisuus antaa*** ohjeita, myös ***tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista***, asiaankuuluvia kansainvälisiä ohjeita ja normeja ***viitteenä käyttäen*** ja kuultuaan sitä ennen jäsenvaltioita ***ja*** sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta.	(46) Tarjotakseen tukea ja käytännön välineitä yrityksille tai jäsenvaltioiden viranomaisille sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, ***ja helpottaakseen vaatimusten noudattamista käytännöllisellä tavalla komission olisi annettava selkeitä ja helposti ymmärrettäviä*** ohjeita, myös ***yleisiä ja alakohtaisia ohjeita***, ***käyttäen viitteenä*** asiaankuuluvia kansainvälisiä ohjeita ja normeja ja kuultuaan sitä ennen jäsenvaltioita***, eurooppalaisia monialaisia ja alakohtaisia työmarkkinaosapuolia ja muita asiaankuuluvia*** sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta***, Euroopan työviranomaista, Euroopan ulkosuhdehallintoa, Euroopan innovaationeuvostoa ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirastoa (Eismea), Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaista*** ja tarvittaessa ***OECD:tä ja muita sellaisia*** kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta.

Tarkistus 64

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 46 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(46 a) Tukeakseen yrityksiä, jotka täyttävät huolellisuusvelvoitteensa koko arvoketjussaan, komission olisi tehtävä lisätutkimuksia digitaalisista välineistä ja edistettävä niitä.

Tarkistus 65

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 47 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(47) Vaikka pk-yritykset eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, sen säännökset voivat vaikuttaa niihin niiden toimeksisaajina tai alihankkijoina toimivien yritysten kautta, joihin direktiiviä sovelletaan. Tavoitteena on kuitenkin keventää pk-yrityksille aiheutuvaa taloudellista tai hallinnollista taakkaa, sillä monilla niistä on jo nyt vaikeuksia selvitä maailmanlaajuisen talous- ja terveyskriisin kurimuksessa. Tukeakseen pk-yrityksiä jäsenvaltioiden olisi perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja verkkosivustoja, portaaleja tai alustoja, ja ***jäsenvaltiot voisivat*** myös ***tukea*** taloudellisesti pk-yrityksiä ja ***auttaa*** niitä kehittämään valmiuksiaan. Tällaista tukea olisi asetettava myös tuotantoketjun alkupäässä olevien, kolmansien maiden talouden toimijoiden saataville, minkä lisäksi sitä olisi tarvittaessa mukautettava ja laajennettava koskemaan niitä. Yrityksiä, joilla on kumppaninaan pk-yritys, kehotetaan myös tukemaan näitä yrityksiä huolellisuusvelvoitetta koskevien toimenpiteiden noudattamisessa***, jos tällaiset vaatimukset uhkaavat vaarantaa pk-yrityksen elinkelpoisuuden,*** sekä asettamaan pk-yrityksille oikeudenmukaisia, kohtuullisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia vaatimuksia.	(47) Vaikka pk-yritykset eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, sen säännökset voivat vaikuttaa niihin niiden toimeksisaajina tai alihankkijoina toimivien yritysten kautta, joihin direktiiviä sovelletaan. Tavoitteena on kuitenkin keventää pk-yrityksille aiheutuvaa taloudellista tai hallinnollista taakkaa, sillä monilla niistä on jo nyt vaikeuksia selvitä maailmanlaajuisen talous- ja terveyskriisin kurimuksessa. Tukeakseen pk-yrityksiä jäsenvaltioiden olisi ***komission tuella*** perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja ***käyttäjäystävällisiä*** verkkosivustoja, portaaleja tai alustoja, ja ***jäsenvaltioiden olisi*** myös ***tuettava*** taloudellisesti pk-yrityksiä ja ***autettava*** niitä kehittämään valmiuksiaan. Tällaista tukea olisi asetettava myös tuotantoketjun alkupäässä olevien, kolmansien maiden talouden toimijoiden saataville, minkä lisäksi sitä olisi tarvittaessa mukautettava ja laajennettava koskemaan niitä. Yrityksiä, joilla on kumppaninaan pk-yritys, kehotetaan myös tukemaan näitä yrityksiä huolellisuusvelvoitetta koskevien toimenpiteiden noudattamisessa sekä asettamaan pk-yrityksille oikeudenmukaisia, kohtuullisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia vaatimuksia. ***Pk-yrityksillä olisi myös oltava mahdollisuus soveltaa tätä direktiiviä vapaaehtoisesti, niitä olisi tuettava tässä tarkoituksessa riittävillä toimenpiteillä ja välineillä, ja niitä olisi kannustettava.***

Tarkistus 66

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 48 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(48) Täydentääkseen jäsenvaltioiden pk-yrityksille tarjoamaa tukea ***komissio voi hyödyntää*** käytössä olevia EU:n välineitä, hankkeita ja muita toimia huolellisuusvelvoitteen täytäntöönpanossa EU:ssa ja kolmansissa maissa. ***Se voi ottaa*** käyttöön uusia tukitoimenpiteitä, joilla autetaan yrityksiä, myös pk-yrityksiä, huolellisuusvelvoitteissa, ja ***perustaa seurantakeskuksen*** arvoketjun avoimuuden varmistamista sekä sidosryhmien yhteisaloitteiden helpottamista varten.	(48) Täydentääkseen jäsenvaltioiden ***yrityksille, myös*** pk-yrityksille, tarjoamaa tukea ***täytäntöönpanossa komission olisi hyödynnettävä*** käytössä olevia EU:n välineitä, hankkeita ja muita toimia huolellisuusvelvoitteen täytäntöönpanossa EU:ssa ja kolmansissa maissa. ***Sen olisi otettava*** käyttöön uusia tukitoimenpiteitä, joilla autetaan yrityksiä, myös pk-yrityksiä, huolellisuusvelvoitteissa, ja ***perustettava seurantakeskus*** arvoketjun avoimuuden varmistamista sekä sidosryhmien yhteisaloitteiden helpottamista varten.

Tarkistus 67

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 49 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(49) Komissio ja jäsenvaltiot olisi jatkettava kumppanuuteen perustuvaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa tukeakseen tuotantoketjun alkupäässä olevia talouden toimijoita kehittämään valmiuksiaan ehkäistä tehokkaasti toimintansa ja liikesuhteidensa haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia kiinnittäen erityistä huomiota pienviljelijöiden kohtaamiin ongelmiin. Niiden olisi käytettävä naapuruus- ja kehitysyhteistyövälineitään sekä kansainvälisen yhteistyön välineitään tukeakseen kolmansien maiden hallituksia ja tuotantoketjun alkupäässä olevia talouden toimijoita sellaisten haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten torjumisessa, joita aiheutuu niiden toiminnasta ja alkupään liikesuhteista. Tähän voi kuulua kumppanimaiden hallitusten, paikallisen yksityisen sektorin ja sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten perimmäisiin syihin puuttumiseksi.	(49) Komissio ja jäsenvaltiot olisi jatkettava kumppanuuteen perustuvaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa tukeakseen tuotantoketjun alkupäässä olevia talouden toimijoita kehittämään valmiuksiaan ehkäistä tehokkaasti toimintansa ja liikesuhteidensa haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia kiinnittäen erityistä huomiota pienviljelijöiden kohtaamiin ongelmiin. Niiden olisi käytettävä naapuruus- ja kehitysyhteistyövälineitään sekä kansainvälisen yhteistyön välineitään***, mukaan lukien vapaakauppasopimukset,*** tukeakseen kolmansien maiden hallituksia ja tuotantoketjun alkupäässä olevia talouden toimijoita sellaisten haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten torjumisessa, joita aiheutuu niiden toiminnasta ja alkupään liikesuhteista. Tähän voi kuulua kumppanimaiden hallitusten, paikallisen yksityisen sektorin ja sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten perimmäisiin syihin puuttumiseksi.

Tarkistus 68

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 50 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(50) Jotta voidaan varmistaa, että tällä direktiivillä edistetään ilmastonmuutoksen torjumista, yritysten olisi hyväksyttävä ***suunnitelma***, jolla varmistetaan, että yrityksen liiketoimintamalli ja -strategia ***ovat linjassa*** kestävään talouteen ***siirtymisen*** ja ilmaston lämpenemisen ***rajoittamisen*** 1,5 celsiusasteeseen ***kanssa*** Pariisin sopimuksen mukaisesti. Jos ***ilmastonmuutos on tunnistettu tai*** olisi ***pitänyt tunnistaa*** yrityksen ***toiminnan pääasialliseksi riskiksi tai pääasialliseksi vaikuttajaksi***, ***yrityksen olisi sisällytettävä suunnitelmaansa päästövähennystavoitteet***.	(50) Jotta voidaan varmistaa, että tällä direktiivillä edistetään ilmastonmuutoksen torjumista, yritysten olisi ***sidosryhmiä kuullen*** hyväksyttävä ***ja toteutettava direktiivin (EU) 2022/2464 (yritysten kestävyysraportointia koskeva direktiivi) 19 a artiklan raportointivaatimusten mukainen siirtymäsuunnitelma***, jolla varmistetaan, että yrityksen liiketoimintamalli ja -strategia ***mukautetaan*** kestävään talouteen ***siirtymistä koskeviin tavoitteisiin*** ja ilmaston lämpenemisen ***rajoittamiseen*** 1,5 celsiusasteeseen Pariisin sopimuksen mukaisesti ***ja ilmastoneutraaliuden saavuttamista vuoteen 2050 mennessä koskevaan tavoitteeseen, joka vahvistetaan asetuksessa (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki), sekä vuotta 2030 koskevaan ilmastotavoitteeseen. Suunnitelmassa olisi otettava huomioon arvoketju, ja siihen olisi sisällytettävä yritysten ilmastotavoitteisiin liittyviä aikasidonnaisia tavoitteita päästöluokissa 1 ja 2 sekä tapauksen mukaan päästöluokassa 3, mukaan lukien tarvittaessa vakuuttavaan tieteelliseen näyttöön perustuvat kasvihuonekaasujen, tapauksen mukaan myös metaanin, ehdottomat päästövähennystavoitteet, jotka on täytettävä vuoteen 2030 mennessä ja viiden vuoden välein vuoteen 2050 saakka, paitsi*** jos ***yritys voi osoittaa, että sen toiminta ja arvoketju eivät aiheuta kasvihuonekaasupäästöjä ja että tällaiset päästövähennystavoitteet eivät sen vuoksi olisi asianmukaisia. Suunnitelmissa*** olisi ***kehitettävä täytäntöönpanotoimia*** yrityksen ***ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi, ja niiden olisi perustuttava luotettavaan tieteelliseen näyttöön eli riippumattoman tieteellisen validoinnin läpikäymään näyttöön, joka tukee hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) määrittelemää ilmaston lämpenemisen rajoittamista 1,5 celsiusasteeseen ja jossa otetaan huomioon ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan suositukset***.

Tarkistus 69

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 51 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(51) ***Jotta voidaan*** varmistaa että ***tällainen päästövähennyssuunnitelma pannaan tarkoituksenmukaisesti täytäntöön ja sisällytetään*** johtajien ***taloudellisiin kannustimiin, suunnitelma olisi otettava asianmukaisesti huomioon muuttuvia palkkioita määritettäessä, jos muuttuva palkkio liittyy siihen, miten johtaja on edistänyt yrityksen liiketoimintastrategiaa, pitkän aikavälin intressejä ja toiminnan kestävyyttä***.	(51) ***Siirtymäsuunnitelmissa olisi oltava johtajille ja hallituksen jäsenille asetettuja selkeitä velvoitteita*** varmistaa, että ***ympäristö- ja ilmastoriskeihin ja -vaikutuksiin puututaan yrityksen strategiassa.*** Johtajien ***taloudellisten kannustimien lisäämiseksi keskimäärin yli 1 000 työntekijää työllistävillä yrityksillä olisi oltava käytössä merkityksellinen ja tehokas politiikka, jolla varmistetaan, että osa johtajien muuttuvista palkkioista on kytköksissä yrityksen siirtymäsuunnitelmaan sisältyvien ilmastonmuutoksen torjuntatavoitteiden saavuttamiseen***.

Tarkistus 70

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 53 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(53) Jotta voidaan varmistaa yritysten huolellisuusvelvoitteiden moitteettoman täytäntöönpanon seuranta ja tämän direktiivin asianmukainen täytäntöönpano, jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi tai useampi kansallinen valvontaviranomainen. Näiden valvontaviranomaisten olisi oltava julkisia, riippumattomia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista yrityksistä tai muista markkinaintresseistä, eikä niillä saisi olla eturistiriitoja. Jäsenvaltioiden olisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistettava toimivaltaisen viranomaisen asianmukainen rahoitus. Niillä olisi oltava oikeus suorittaa tutkimuksia, omasta aloitteestaan tai tämän direktiivin nojalla esitettyjen valitusten tai perusteltujen huolenaiheiden pohjalta. Jäsenvaltiot voisivat yksilöidä alakohtaisen lainsäädännön mukaiset toimivaltaiset viranomaiset, jos niillä on sellaisia, tämän direktiivin soveltamisesta vastaaviksi niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Ne voisivat nimetä säänneltyjen rahoitusalan yritysten valvonnasta vastaavat viranomaiset myös tässä direktiivissä tarkoitetuiksi valvontaviranomaisiksi.	(53) Jotta voidaan varmistaa yritysten huolellisuusvelvoitteiden moitteettoman täytäntöönpanon seuranta ja tämän direktiivin asianmukainen täytäntöönpano, jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi tai useampi kansallinen valvontaviranomainen. Näiden valvontaviranomaisten olisi oltava julkisia, riippumattomia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista yrityksistä tai muista markkinaintresseistä, eikä niillä saisi olla eturistiriitoja. Jäsenvaltioiden olisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistettava toimivaltaisen viranomaisen asianmukainen rahoitus. Niillä olisi oltava oikeus suorittaa tutkimuksia, ***tarvittaessa myös paikalla tehtäviä tarkastuksia ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisia,*** omasta aloitteestaan tai tämän direktiivin nojalla esitettyjen valitusten tai perusteltujen huolenaiheiden pohjalta. Jäsenvaltiot voisivat yksilöidä alakohtaisen lainsäädännön mukaiset toimivaltaiset viranomaiset, jos niillä on sellaisia, tämän direktiivin soveltamisesta vastaaviksi niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Ne voisivat nimetä säänneltyjen rahoitusalan yritysten valvonnasta vastaavat viranomaiset myös tässä direktiivissä tarkoitetuiksi valvontaviranomaisiksi. ***Kun jäsenvaltiot nimeävät valvontaviranomaisia ja määrittelevät menettelyt, joiden mukaisesti ne toimivat, niiden olisi varmistettava koordinointi ja täydentävyys muiden kansainvälisten välineiden mukaisten menettelyjen kanssa, kuten kansallisten yhteyspisteiden ylläpitämän tuomioistuinten ulkopuolisen valitusmekanismin kanssa.***

Tarkistus 71

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 54 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(54) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin kansallisten täytäntöönpanotoimenpiteiden tehokkuus, jäsenvaltioiden olisi säädettävä näiden toimenpiteiden rikkomista koskevista varoittavista, oikeasuhteisista ja tehokkaista seuraamuksista. Jotta tällainen seuraamusjärjestelmä olisi tehokas, kansallisten valvontaviranomaisten määräämiin hallinnollisiin seuraamuksiin olisi kuuluttava taloudellisia seuraamuksia. Jos jäsenvaltion oikeusjärjestelmässä ei säädetä hallinnollisista seuraamuksista, joista tässä direktiivissä säädetään, hallinnollisia seuraamuksia koskevia sääntöjä olisi sovellettava siten, että seuraamuksen käynnistää toimivaltainen valvontaviranomainen ja sen määrää oikeusviranomainen. Sen vuoksi kyseisten jäsenvaltioiden on varmistettava, että sääntöjen ja seuraamusten soveltamisella on vastaava vaikutus kuin toimivaltaisten valvontaviranomaisten määräämillä hallinnollisilla seuraamuksilla.	(54) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin kansallisten täytäntöönpanotoimenpiteiden tehokkuus, jäsenvaltioiden olisi säädettävä näiden toimenpiteiden rikkomista koskevista varoittavista, oikeasuhteisista ja tehokkaista seuraamuksista. Jotta tällainen seuraamusjärjestelmä olisi tehokas, kansallisten valvontaviranomaisten määräämiin hallinnollisiin seuraamuksiin olisi kuuluttava taloudellisia seuraamuksia***, julkinen ilmoitus, jossa todetaan yrityksen olevan vastuussa rikkomisesta ja rikkomisen luonne, velvollisuuksia toteuttaa tietty toimi, muun muassa lopettaa rikkomisen käsittävä toiminta ja pidättyä toistamasta kyseistä toimintaa, sekä tuotteiden vapaaseen liikkeeseen luovutuksen tai viennin keskeyttäminen***. Jos jäsenvaltion oikeusjärjestelmässä ei säädetä hallinnollisista seuraamuksista, joista tässä direktiivissä säädetään, hallinnollisia seuraamuksia koskevia sääntöjä olisi sovellettava siten, että seuraamuksen käynnistää toimivaltainen valvontaviranomainen ja sen määrää oikeusviranomainen. Sen vuoksi kyseisten jäsenvaltioiden on varmistettava, että sääntöjen ja seuraamusten soveltamisella on vastaava vaikutus kuin toimivaltaisten valvontaviranomaisten määräämillä hallinnollisilla seuraamuksilla.

Tarkistus 72

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 54 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(54 a) Jotta estetään mahdollisten hallinnollisten sakkojen keinotekoinen alentaminen, joka johtuu siitä, että ryhmän perimmäinen emoyritys siirtää maailmanlaajuista nettoliikevaihtoaan kolmansille yhteisöille, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen yritysten osalta hallinnolliset taloudelliset seuraamukset lasketaan ottaen huomioon kyseisen yrityksen ilmoittama konsolidoitu liikevaihto.

Tarkistus 73

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 54 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(54 b) Direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdan, direktiivin 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohdan ja direktiivin 2014/23/EU 30 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen unionin oikeuden mukaisten velvoitteiden noudattamisen hankinta- ja käyttöoikeussopimusten osalta. Sen vuoksi komission olisi arvioitava, onko aiheellista tarkastella uudelleen näitä direktiivejä ja täsmentää tarkemmin vaatimukset ja toimenpiteet, joita jäsenvaltioiden on noudatettava ja toteutettava varmistaakseen, että tämän direktiivin mukaisia kestävyys- ja huolellisuusvelvoitteita noudatetaan kaikissa hankinta- ja käyttöoikeusmenettelyissä aina valinnasta sopimuksen täytäntöönpanoon.

Tarkistus 74

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 56 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(56) Jotta voidaan varmistaa, että haittavaikutusten uhreille maksetaan tosiasiallinen korvaus, jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt, jotka koskevat yrityksen siviilioikeudellista vahinkovastuuta, jos se ei ole noudattanut huolellisuusvelvoiteprosessiaan. Yrityksen olisi oltava vastuussa vahingoista, jos se ei ole noudattanut velvoitteita ehkäistä ja lieventää mahdollisia haittavaikutuksia tai lopettaa tosiasiallisia vaikutuksia tai ***minimoida niiden laajuus***, minkä seurauksena ilmenee haittavaikutus, joka olisi pitänyt tunnistaa, ehkäistä, lieventää, lopettaa tai ***sen*** laajuus minimoida asianmukaisilla toimenpiteillä, ja se aiheuttaa vahingon.	(56) Jotta voidaan varmistaa, että haittavaikutusten uhreille maksetaan tosiasiallinen korvaus, jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt, jotka koskevat yrityksen siviilioikeudellista vahinkovastuuta, jos se ei ole noudattanut huolellisuusvelvoiteprosessiaan. Yrityksen olisi oltava vastuussa vahingoista, jos se ei ole noudattanut velvoitteita ehkäistä ja lieventää mahdollisia haittavaikutuksia tai lopettaa tosiasiallisia vaikutuksia***, lieventää niitä*** tai ***korjata ne***, minkä seurauksena ilmenee haittavaikutus, ***jonka yritys on aiheuttanut tai jonka syntyyn se on myötävaikuttanut ja*** joka olisi pitänyt tunnistaa, ***priorisoida,*** ehkäistä, lieventää, lopettaa tai ***korjata tai jonka*** laajuus ***olisi pitänyt*** minimoida asianmukaisilla toimenpiteillä, ja se aiheuttaa vahingon. ***Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että jos oikeusseuraajaa ei ole, emoyrityksen voidaan katsoa olevan vastuussa tytäryrityksensä velvoitteista, jos tytäryritys kuuluu tai kuului vaikutuksen aikaan tämän direktiivin soveltamisalaan ja emoyritys on purkanut sen tai se on purkanut itsensä tarkoituksellisesti vastuun välttämiseksi, riippumatta mahdollisesta yhteistyöstä emoyrityksen kanssa huolellisuusvelvoitteen noudattamisessa.***

Tarkistus 75

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 57 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(57) ***Välillisissä liikesuhteissa tapahtuneiden vahinkojen osalta yrityksen vastuuseen olisi sovellettava tiettyjä ehtoja. Yrityksen ei pitäisi olla vastuussa, jos se on toteuttanut erityisiä huolellisuusvelvoitteeseen liittyviä toimenpiteitä. Sitä ei kuitenkaan pitäisi vapauttaa vastuusta siitä hyvästä, että se on toteuttamalla tällaisia toimenpiteitä, jos on ollut kohtuutonta odottaa, että tosiasiallisesti toteutetut toimet, myös vaatimustenmukaisuuden tarkastamisen osalta, riittäisivät estämään, lopettamaan tai minimoimaan haittavaikutuksen tai lieventämään sitä. Lisäksi*** arvioitaessa vastuun olemassaoloa ja laajuutta ***on syytä ottaa*** asianmukaisesti huomioon yrityksen toimet ***valvontaviranomaisen siltä vaatimien korjaavien toimien noudattamiseksi***, siltä osin kuin ne liittyvät suoraan kyseessä olevaan vahinkoon, mahdollisesti tehdyt investoinnit ja kohdennettu tuki sekä mahdollinen ***yhteistyö*** muiden toimijoiden kanssa sen arvoketjuihin kohdistuvien haittavaikutusten käsittelemiseksi.	(57) Arvioitaessa vastuun olemassaoloa ja laajuutta ***olisi otettava*** asianmukaisesti huomioon yrityksen toimet ***korjaavien toimien toteuttamiseksi, myös valvontaviranomaisen vaatimat toimet***, siltä osin kuin ne liittyvät suoraan kyseessä olevaan vahinkoon, mahdollisesti tehdyt investoinnit ja kohdennettu tuki sekä mahdollinen ***yhteistyö asianomaisten sidosryhmien ja*** muiden toimijoiden kanssa sen arvoketjuihin kohdistuvien haittavaikutusten käsittelemiseksi.

Tarkistus 76

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 57 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(57 a) Määritettäessä mahdollista 22 artiklan mukaista korvausvastuuta olisi lisäksi otettava huomioon yrityksen mahdollisuus tarvittaessa priorisoida toimiaan. Jos priorisointi tehtiin tarkasti haittavaikutuksen vakavuuden ja todennäköisyyden perusteella, yritystä ei pitäisi pitää vastuullisena, jos haittavaikutus johtuu toiminnasta tai toimesta, jota ei perustellusti priorisoitu.

Tarkistus 77

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 58 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(58) Vastuuta koskevalla järjestelyllä ei säännellä sitä, kenen olisi osoitettava, että yrityksen toiminta oli asian olosuhteissa kohtuullisen riittävää, ***siksi tämä kysymys on jätetty*** kansallisessa ***lainsäädännössä ratkaistavaksi***.	(58) Vastuuta koskevalla järjestelyllä ei säännellä sitä, kenen olisi osoitettava, että yrityksen toiminta oli asian olosuhteissa kohtuullisen riittävää, mutta ***jäsenvaltiot voivat säätää*** kansallisessa ***lainsäädännössään, että jos kantaja esittää prima facie -seikkoja, jotka osoittavat vastaajan vastuun todennäköisyyden, vastaajan katsotaan olevan vastuussa, jollei se pysty osoittamaan, että se on noudattanut tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan***.

Tarkistus 78

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 59 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(59) Siviilioikeudellista vastuuta koskevien sääntöjen osalta yrityksen siviilioikeudellinen vastuu vahingoista, joita ***aiheutuu siitä***, että se ei ole noudattanut huolellisuusvelvoitetta riittävällä tavalla, ei rajoita sen tytäryritysten tai arvoketjuun kuuluvien suorien tai välillisten liikekumppaneiden siviilioikeudellista vastuuta. Tämän direktiivin mukaiset siviilioikeudellista vastuuta koskevat säännöt eivät myöskään saisi rajoittaa ***sellaisten siviilioikeudellista vastuuta koskevien*** unionin tai kansallisten ***sääntöjen soveltamista, jotka liittyvät haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin tai haitallisiin ympäristövaikutuksiin ja joissa säädetään vastuusta tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomissa tilanteissa tai ankarammasta vastuusta kuin tässä direktiivissä***.	(59) Siviilioikeudellista vastuuta koskevien sääntöjen osalta yrityksen siviilioikeudellinen vastuu vahingoista, joita ***se on aiheuttanut tai joiden syntyyn se on myötävaikuttanut siksi,*** että se ei ole noudattanut huolellisuusvelvoitetta riittävällä tavalla, ei rajoita sen tytäryritysten tai arvoketjuun kuuluvien suorien tai välillisten liikekumppaneiden siviilioikeudellista vastuuta. Tämän direktiivin mukaiset siviilioikeudellista vastuuta koskevat säännöt eivät myöskään saisi rajoittaa ***yritysten*** unionin ***oikeusjärjestelmän*** tai kansallisten ***oikeusjärjestelmien mukaista vastuuta, mukaan lukien säännöt yhteisvastuusta***.

Tarkistus 79

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 59 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(59 a) Oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin on kansainvälisesti tunnustettu ihmisoikeus, joka on vahvistettu ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 8 artiklassa, tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 3 kohdassa ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 2 artiklan 3 kohdassa, ja se on myös perusoikeuskirjan 47 artiklassa tarkoitettu unionin perusoikeus. Todisteiden saamiseen liittyvät viivästykset ja vaikeudet sekä sukupuolten epätasa-arvo, maantieteellinen sijainti, haavoittuvuus ja syrjäytyminen voivat olla merkittäviä käytännöllisiä ja menettelyyn liittyviä esteitä asianomaisille henkilöille ja estää heitä käyttämästä tehokkaita oikeussuojakeinoja kostotoimia pelkäämättä. Jäsenvaltioiden olisi näin ollen varmistettava, että uhreilla on käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot ja että menettelystä aiheutuvat kulut ja menettelyn kesto eivät estä heitä saattamasta asiaansa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi julkinen rahoitus, mukaan lukien rakenteellinen tuki toteutuneiden ja mahdollisten haitallisten vaikutusten uhreille, oikeudenkäyntikulujen tai hallintoviranomaisten maksujen alentaminen ja oikeusavun saatavuus.

Tarkistus 80

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 59 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(59 b) Toimivaltuudet saaneiden ammattiliittojen, kansalaisjärjestöjen tai muiden asiaankuuluvien toimijoiden, jotka toimivat yleisen edun mukaisesti, kuten kansallisten ihmisoikeuselinten tai oikeusasiamiehen, olisi voitava nostaa maansa tuomioistuimissa edustajakanteita toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten uhrien tai uhriryhmien nimissä, ja niillä olisi oltava menettelyssä kantajan oikeudet ja velvollisuudet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisen lainsäädännön soveltamista.

Tarkistus 81

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 59 c kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(59 c) Siviilioikeudellista korvausvastuuta koskevan kanteen nostamiseen sovellettavan vanhentumisajan olisi oltava vähintään kymmenen vuotta. Asettaessaan tällaisen vanhentumisajan alkamisajankohtaa jäsenvaltion olisi harkintansa mukaan otettava huomioon ajankohta, jona vahingon aiheuttanut vaikutus on lakannut, ja ajankohta, jona asianomainen uhri tiesi tai hänen voitiin kohtuudella olettaa tienneen, että hänelle aiheutunut vahinko aiheutui haittavaikutuksesta.

Tarkistus 82

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 65 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(65 a) Ihmisoikeuksien ja ympäristöoikeuksien puolustajat ovat haitallisten ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutusten seurausten etulinjassa maailmanlaajuisesti ja unionissa, ja heitä on uhkailtu, peloteltu, vainottu, ahdisteltu ja jopa murhattu. Yritykset eivät siksi saisi altistaa heitä minkäänlaiselle väkivallalle.

Tarkistus 83

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 69 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(69) Tämä direktiivi ei vaikuta unionin muiden säädösten mukaisiin ihmisoikeuksia, ympäristönsuojelua ja ilmastonmuutosta koskeviin velvoitteisiin. Jos tämän direktiivin säännökset ovat ristiriidassa sellaisen toisen unionin säädöksen säännöksen kanssa, jolla on samat tavoitteet ja jossa säädetään laajemmista tai yksityiskohtaisemmista velvoitteista, tämän toisen unionin säädöksen säännöksillä olisi oltava ristiriitatilanteessa etusija ja kyseisiin velvoitteisiin ***olisi sovellettava niitä***.	(69) Tämä direktiivi ei vaikuta unionin muiden säädösten mukaisiin ihmisoikeuksia, ympäristönsuojelua ja ilmastonmuutosta koskeviin velvoitteisiin. Jos tämän direktiivin säännökset ovat ristiriidassa sellaisen toisen unionin säädöksen säännöksen kanssa, jolla on samat tavoitteet ja jossa säädetään laajemmista tai yksityiskohtaisemmista velvoitteista, tämän toisen unionin säädöksen säännöksillä olisi oltava ristiriitatilanteessa etusija ja ***niitä olisi sovellettava*** kyseisiin velvoitteisiin ***tapauksissa, joissa toisessa säädöksessä säädettyjä velvoitteita sovelletaan tarkemmin rajattuun alaan tai aiheeseen. Tällaisia säädöksiä ovat muun muassa puutavaraa ja metsäkatoa, työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon ja pakkotyötä koskeva voimassa oleva ja tuleva unionin lainsäädäntö.***

Tarkistus 84

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 70 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(70) Komission olisi arvioitava ja raportoitava, olisiko ***tämän*** direktiivin ***soveltamisalaan kuuluvien vaikutuksiltaan merkittävien alojen luetteloon lisättävä uusia aloja***, jotta se vastaisi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ohjeita, tai työvoiman hyväksikäyttöä, ihmisoikeusloukkauksia tai uusia ympäristöuhkia ***koskevan*** selkeän näytön perusteella***; olisiko tässä direktiivissä tarkoitettua asiaan liittyvien kansainvälisten yleissopimusten luetteloa muutettava erityisesti kansainvälisen kehityksen perusteella; tai olisiko tämän direktiivin huolellisuusvelvoitesäännökset ulotettava koskemaan haitallisia ilmastovaikutuksia***.	(70) Komission olisi arvioitava ja raportoitava, olisiko direktiivin ***soveltamisalaa supistettava erityisesti tietyillä aloilla***, jotta se vastaisi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ohjeita, tai työvoiman hyväksikäyttöä, ihmisoikeusloukkauksia tai uusia ympäristöuhkia ***koskevien selkeiden tietojen tai*** selkeän näytön***, myös Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankilta, ILO:lta tai Euroopan unionin perusoikeusvirastolta saatujen tietojen,*** perusteella.

Tarkistus 85

Ehdotus direktiiviksi

1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) toteutuneisiin ja mahdollisiin haitallisiin ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksiin liittyviä yritysten velvoitteita niiden omassa toiminnassa, niiden tytäryritysten toiminnassa ja ***sellaisten toimijoiden toteuttamassa arvoketjun toiminnassa***, joiden kanssa yrityksellä on ***vakiintunut liikesuhde***;	a) toteutuneisiin ja mahdollisiin haitallisiin ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksiin***, jotka yritykset ovat aiheuttaneet, joiden syntyyn ne ovat myötävaikuttaneet tai joihin niillä on suora yhteys,*** liittyviä yritysten velvoitteita niiden omassa toiminnassa, niiden tytäryritysten toiminnassa ja ***niiden arvoketjuun kuuluvien toimijoiden***, joiden kanssa yrityksellä on ***liikesuhde, toteuttamissa toimissa***;

Tarkistus 86

Ehdotus direktiiviksi

1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) korvausvastuuta edellä mainittujen velvoitteiden rikkomisesta.	b) korvausvastuuta edellä mainittujen velvoitteiden rikkomisesta***, joka johti vahinkoon, ja***

Tarkistus 87

Ehdotus direktiiviksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Liikesuhteiden "vakiintuneisuutta" on arvioitava uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein.	***Poistetaan.***

Tarkistus 88

Ehdotus direktiiviksi

1 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Tämä direktiivi ei anna perustetta heikentää ***jäsenvaltioiden lainsäädännössä tämän direktiivin antamishetkellä säädettyä*** ihmisoikeuksien***, ympäristön tai ilmaston*** suojelun tasoa.	2. Tämä direktiivi ei anna perustetta heikentää ihmisoikeuksien suojelun tasoa***, mukaan lukien voimassa olevaan unionin ja kansalliseen lainsäädäntöön perustuvat työntekijöiden oikeudet ja sosiaaliset oikeudet, eikä ympäristön tai ilmaston suojelun tasoa, sellaisina kuin ne on vahvistettu tämän direktiivin antamishetkellä jäsenvaltioiden lainsäädännössä tai sovellettavissa työehtosopimuksissa***.

Tarkistus 89

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) yrityksellä oli keskimäärin yli ***500*** työntekijää ja sen maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***150*** miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös;	a) yrityksellä oli keskimäärin yli ***250*** työntekijää ja sen maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***40*** miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös;

Tarkistus 90

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 1 kohta – b alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
b) yritys ei saavuttanut a alakohdan mukaisia raja-arvoja, mutta ***sillä oli keskimäärin yli 250*** työntekijää ja ***sen*** maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***40*** miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös***, jos nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla seuraavista aloista:***	b) yritys ei saavuttanut a alakohdan mukaisia raja-arvoja, mutta ***se on sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli 500*** työntekijää ja ***jonka*** maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***150*** miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös.

Tarkistus 91

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 1 kohta – b alakohta – i alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
i) tekstiilien, nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden) valmistus sekä tekstiilien, vaatteiden ja jalkineiden tukkukauppa;	***Poistetaan.***

Tarkistus 92

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 1 kohta – b alakohta – ii alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
ii) maatalous, metsätalous, kalastus (myös vesiviljely), elintarvikkeiden valmistus ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa;	***Poistetaan.***

Tarkistus 93

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
iii) kaivannaisteollisuus toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus (lukuun ottamatta koneita ja laitteita) sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa.	***Poistetaan.***

Tarkistus 94

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 2 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) ***niiden nettoliikevaihto unionissa*** oli yli 150 miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena;	a) ***yrityksen maailmanlaajuinen nettoliikevaihto*** oli yli 150 miljoonaa euroa ***ja siitä vähintään 40 miljoonaa euroa tuotettiin unionissa*** viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena***, mukaan lukien sellaisten kolmansien osapuolten yritysten liikevaihto, joiden kanssa yritys ja/tai sen tytäryritykset ovat tehneet unionissa vertikaalisen sopimuksen rojalteja vastaan***;

Tarkistus 95

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) ***niiden*** nettoliikevaihto ***unionissa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena*** oli yli ***40*** miljoonaa euroa ***mutta enintään 150*** miljoonaa euroa***, ja niiden maailmanlaajuisesta nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla 1 kohdan b alakohdassa luetellulla alalla***.	b) ***yritys ei saavuttanut a alakohdan mukaisia raja-arvoja, mutta se on sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli 500 työntekijää ja jonka maailmanlaajuinen*** nettoliikevaihto oli yli ***150*** miljoonaa euroa ***ja siitä vähintään 40*** miljoonaa euroa ***tuotettiin unionissa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös, mukaan lukien sellaisten kolmansien osapuolten yritysten liikevaihto, joiden kanssa yritys ja/tai sen tytäryritykset ovat tehneet unionissa vertikaalisen sopimuksen rojalteja vastaan***.

Tarkistus 96

Ehdotus direktiiviksi

2 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa osa-aikaisten työntekijöiden lukumäärä lasketaan kokoaikaiseksi muutettuna. Vuokratyöntekijät on sisällytettävä työntekijöiden lukumäärää koskevaan laskelmaan samalla tavoin kuin jos he olisivat olleet saman ajan suoraan yrityksen palveluksessa.	3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa osa-aikaisten työntekijöiden lukumäärä lasketaan kokoaikaiseksi muutettuna. Vuokratyöntekijät ***ja muut epätyypillisessä työsuhteessa olevat työntekijät*** on sisällytettävä työntekijöiden lukumäärää koskevaan laskelmaan samalla tavoin kuin jos he olisivat olleet saman ajan suoraan yrityksen palveluksessa.

Tarkistus 97

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
Tässä direktiivissä tarkoitetaan	***1.*** Tässä direktiivissä tarkoitetaan

Tarkistus 98

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a alakohta – i alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
i) oikeushenkilö, joka on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ([110]) liitteessä I luetellussa oikeudellisessa muodossa;	i) oikeushenkilö, joka on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ([110]) liitteessä I ***ja II*** luetellussa oikeudellisessa muodossa;

([110]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

Tarkistus 99

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a alakohta – iii alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
iii) oikeushenkilö, joka on muodostettu direktiivin 2013/34/EU liitteessä II luetellussa oikeudellisessa muodossa ja joka koostuu kokonaan jossakin i ja ii alakohdassa tarkoitetuista oikeudellisista muodoista toimivista yrityksistä;	***Poistetaan.***

Tarkistus 100

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a alakohta – iv alakohta – 8 luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
— sellaista eläkejärjestelmää hallinnoiva eläkelaitos, jonka katsotaan olevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 ([119]) ***ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009*** ([120]) ***piiriin kuuluva sosiaaliturvajärjestelmä, tai oikeushenkilö, joka on perustettu tällaisen järjestelmän sijoituksia varten;***	***Poistetaan.***

([119]) ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).***

([120]) ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 987/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä (EUVL L 284, 30.10.2009, s. 1).***

Tarkistus 101

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a alakohta – iv alakohta – 9 luetelmakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
— ***vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, jonka hoidosta vastaa direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määritelty vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitaja, tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, jota valvotaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti;***	***Poistetaan.***

Tarkistus 102

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a alakohta – iv alakohta – 10 luetelmakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
— ***direktiivin 2009/65/EY 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu yhteissijoitusyritys;***	***Poistetaan.***

Tarkistus 103

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a a) ”sijoituksen kohteena olevalla yrityksellä” yritystä, johon institutionaalinen sijoittaja tai omaisuudenhoitaja sijoittaa ja jota ei voida pitää määräysvallassa olevana yrityksenä;

Tarkistus 104

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a b) ”institutionaalisella sijoittajalla” direktiivin 2007/36/EY 2 artiklan e alakohdassa määriteltyä toimijaa, joka kuuluu tämän direktiivin 2 artiklan soveltamisalaan;

Tarkistus 105

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a c) ”omaisuudenhoitajalla” direktiivin 2007/36/EY 2 artiklan f alakohdassa määriteltyä toimijaa, joka kuuluu tämän direktiivin 2 artiklan soveltamisalaan;

Tarkistus 106

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) ”haitallisella ympäristövaikutuksella” ympäristöön kohdistuvaa haittavaikutusta, joka johtuu ***jonkin*** liitteessä olevassa II osassa ***lueteltujen kansainvälisten ympäristösopimusten mukaisen kiellon tai velvoitteen rikkomisesta***;	b) ”haitallisella ympäristövaikutuksella” ympäristöön kohdistuvaa haittavaikutusta, joka johtuu ***liitteessä olevan I osan 18 ja 19 kohdassa ja*** liitteessä olevassa II osassa ***lueteltuihin välineisiin sisältyvien asiaankuuluvien määräysten mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämisestä, ottaen huomioon mahdolliset kansalliset säädökset ja toimenpiteet, jotka liittyvät näihin liitteessä olevan I osan 18 ja 19 kohdassa ja liitteessä olevassa II osassa lueteltujen kansainvälisten asiakirjojen määräyksiin***;

Tarkistus 107

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) ”haitallisella ihmisoikeusvaikutuksella” ***suojeltuihin*** henkilöihin kohdistuvaa haittavaikutusta, joka johtuu ***jonkin liitteessä olevan I osan 1 jaksossa luetellun oikeuden*** tai ***kiellon rikkomisesta, sellaisina kuin ne*** on vahvistettu liitteessä olevan I osan 2 jaksossa luetelluissa kansainvälisissä yleissopimuksissa;	c) ”haitallisella ihmisoikeusvaikutuksella” henkilöihin kohdistuvaa haittavaikutusta, joka johtuu ***sellaisesta toimesta, jonka seurauksena yksilön tai ryhmän mahdollisuus käyttää sellaisia oikeuksia*** tai ***nauttia sellaisten kieltojen tarjoamasta suojasta, jotka*** on vahvistettu liitteessä olevan I osan ***1 ja*** 2 jaksossa luetelluissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ***ja välineissä, estyy tai heikkenee***;

Tarkistus 108

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – c a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c a) ”haittavaikutuksella” mitä tahansa mahdollista tai toteutunutta haitallista ihmisoikeus- tai ympäristövaikutusta;

Tarkistus 109

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
d) ”tytäryrityksellä” oikeushenkilöä, jonka kautta harjoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY ([128]) 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa määritellyn ”määräysvallassa olevan yrityksen” toimintaa;	d) ”tytäryrityksellä” ***direktiivin 2013/34/EU 2 artiklan 10 alakohdassa määriteltyä oikeushenkilöä ja*** oikeushenkilöä, jonka kautta harjoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY ([128]) 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa määritellyn ”määräysvallassa olevan yrityksen” toimintaa;
([128]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).	([128]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).

Tarkistus 110

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – e alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
e) ”liikesuhteella” suhdetta toimeksisaajaan, alihankkijaan tai muuhun ***oikeushenkilöön, jäljempänä ”kumppani”***,	e) ”liikesuhteella” ***yrityksen suoraa tai välillistä*** suhdetta toimeksisaajaan, alihankkijaan tai muuhun ***sen arvoketjuun kuuluvaan toimijaan***,

Tarkistus 111

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – e alakohta – i alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
i) jonka kanssa yrityksellä on kaupallinen sopimus tai jolle yritys tarjoaa ***rahoitusta, vakuutuksen tai jälleenvakuutuksen, tai***	i) jonka kanssa yrityksellä on kaupallinen sopimus tai jolle yritys tarjoaa ***rahoituspalveluja;***

Tarkistus 112

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – e alakohta – ii alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
ii) joka harjoittaa yrityksen ***lukuun tai sen puolesta yrityksen*** tuotteisiin tai palveluihin liittyvää ***liiketoimintaa***;	ii) joka harjoittaa yrityksen tuotteisiin tai palveluihin liittyvää ***toimintaa***;

Tarkistus 113

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – f alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
f) ”vakiintuneella liikesuhteella” suoraa tai välillistä liikesuhdetta, joka on tai jonka odotetaan vahvuutensa tai kestonsa vuoksi olevan pysyvä ja joka ei ole vain vähäpätöinen tai liitännäinen osa arvoketjussa;	***Poistetaan.***

Tarkistus 114

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – g alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
g) ”arvoketjulla” ***yrityksen tuotteiden tuotantoon tai palvelujen tarjoamiseen liittyvää toimintaa, mukaan lukien tuotteen tai palvelun kehittäminen ja tuotteen käyttö ja käytöstä poistaminen sekä yrityksen tuotantoketjun alku- ja loppupään vakiintuneiden liikesuhteiden tähän liittyvä toiminta. Kun on kyse a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetuista yrityksistä, ”arvoketjulla” tarkoitetaan kyseisten palvelujen tarjoamisen osalta ainoastaan tällaista lainaa, luottoa ja muita rahoituspalveluja saavien asiakkaiden ja muiden samaan ryhmään kuuluvien yritysten, joiden toiminta liittyy kyseiseen sopimukseen, toimintaa. Tällaisten sääneltyjen rahoitusalan yritysten arvoketju ei kata niiltä lainaa, luottoa, rahoitusta, vakuutuksia tai jälleenvakuutuksia saavia pieniä ja keskisuuria yrityksiä;***	g) ”arvoketjulla”

Tarkistukset 115 ja 422cp2

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – g alakohta – i alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	i) toimintaa, joka liittyy raaka-aineiden, tuotteiden tai yrityksen tuotteen osien tuotantoon, suunnitteluun, hankintaan, louhintaan, valmistukseen, kuljetukseen, varastointiin ja toimitukseen sekä yrityksen tuotteen kehittämiseen tai palvelun kehittämiseen tai tarjoamiseen, ja näihin osallistuvia toimijoita, ja

Tarkistus 116

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – g alakohta – ii alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	ii) toimintaa, joka liittyy yrityksen tuotteiden myyntiin, jakeluun, kuljetukseen, varastointiin ja jätehuoltoon tai palvelujen tarjoamiseen, yksittäisten kuluttajien suorittama tuotteen jätehuolto pois lukien, ja näihin osallistuvia toimijoita.

Tarkistus 117

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – g alakohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Kun on kyse a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetuista yrityksistä, "arvoketju" kattaa kyseisten palvelujen tarjoamisen osalta myös tällaisia iv alakohdan mukaisten rahoitusalan yritysten tarjoamia rahoituspalveluja suoraan saavien asiakkaiden ja muiden samaan ryhmään kuuluvien yritysten, joiden toiminta liittyy kyseiseen sopimukseen, toiminnan. Edellä olevan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen säänneltyjen rahoitusalan yritysten arvoketju ei kata kotitalouksia ja luonnollisia henkilöitä tai pieniä ja keskisuuria yrityksiä;

Tarkistus 118

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – h alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
h) "riippumattomalla kolmannen osapuolen todentamisella" sitä, että yrityksestä riippumaton ***tarkastaja***, jolla ei ole eturistiriitoja, jolla on ympäristö- ja ihmisoikeusasioiden kokemusta ja osaamista ja joka on vastuussa tarkastuksen laadusta ja luotettavuudesta, todentaa***, että yritys tai sen arvoketjun osat noudattavat*** tämän direktiivin säännöksistä ***johtuvia ihmisoikeus- ja ympäristövaatimuksia***;	h) "riippumattomalla kolmannen osapuolen todentamisella" sitä, että ***joko direktiivin 2006/43/EY 3 artiklan mukaisesti hyväksytty tai jäsenvaltiossa sertifiointeja suorittamaan akkreditoitu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tai direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 23 alakohdassa määritelty, jäsenvaltiossa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti 14 artiklan 4 a kohdassa tarkoitettua erityistä vaatimustenmukaisuuden arviointitoimintaa varten akkreditoitu riippumaton varmennuspalvelujen tarjoaja tai jäsenvaltiossa sertifiointeja suorittamaan akkreditoitu riippumaton kolmas osapuoli, joka on*** yrityksestä riippumaton, jolla ei ole eturistiriitoja, jolla on ***todistettavasti*** ympäristö***-, ilmasto-*** ja ihmisoikeusasioiden kokemusta***, asiantuntemusta*** ja osaamista ja joka on vastuussa tarkastuksen ***tai arvioinnin*** laadusta ja luotettavuudesta ***ja täyttää 14 artiklan 4 a kohdassa kuvatuissa delegoidussa säädöksessä vahvistetut vähimmäisvaatimukset***, todentaa tämän direktiivin säännöksistä ***johtuvat yrityksen tai sen arvoketjun osien huolellisuusvelvoitteeseen liittyvät näkökohdat***;

Tarkistus 119

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – j alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
j) ”toimialakohtaisella aloitteella” ***viranomaisten***, ***toimialajärjestöjen*** tai ***etujärjestöjen ryhmittymien kehittämää*** ja ***valvomaa arvoketjun huolellisuusvelvoitetta koskevien vapaaehtoisten menettelyjen, välineiden*** ja ***mekanismien yhdistelmää***, ***mukaan lukien riippumattoman kolmannen osapuolen todentamiset***;	j) ”toimialakohtaisella aloitteella ***tai sidosryhmien yhteisaloitteella***” ***aloitetta, johon yritykset osallistuvat ja jossa määritetään standardeja, menettelyjä***, ***välineitä ja***/tai ***mekanismeja, jotta voidaan tukea, seurata, arvioida, sertifioida ja***/***tai todentaa yritysten huolellisuusvelvoitteen näkökohtia tai niiden tytäryhtiöiden*** ja/***tai liikesuhteiden toimia huolellisuusvelvoitteen noudattamiseksi. Tällaisia aloitteita voivat kehittää*** ja ***valvoa viranomaiset***, ***toimialajärjestöt, etujärjestöjen ryhmittymät tai kansalaisjärjestöt***;

Tarkistus 120

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – l alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
l) ”vakavalla haittavaikutuksella” haitallista ympäristövaikutusta tai haitallista ihmisoikeusvaikutusta, joka on luonteeltaan erityisen merkittävä tai joka vaikuttaa suureen ihmismäärään tai suuren alueen ympäristöön tai joka on peruuttamaton tai jota on erityisen vaikea korjata johtuen niistä toimenpiteistä, jotka ovat välttämättömiä ennen vaikutusta vallinneen tilanteen palauttamiseksi;	***Poistetaan.***

Tarkistus 121

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – n alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
n) ”sidosryhmillä” yrityksen ***työntekijöitä,*** sen ***tytäryritysten työntekijöitä ja muita henkilöitä, ryhmiä, yhteisöjä*** tai ***toimijoita***, ***joiden oikeuksiin*** tai ***etuihin kyseisen*** yrityksen, sen tytäryritysten ja sen ***liikesuhteiden tuotteet***, ***palvelut ja toiminnot vaikuttavat*** tai ***voivat vaikuttaa***;	n) ”sidosryhmillä***, joihin asia vaikuttaa***” ***tai ”asianomaisilla sidosryhmillä” henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä, joilla on oikeuksia tai oikeutettuja etuja, joihin*** yrityksen ***toiminnasta tai toimista tai*** sen ***arvoketjuun kuuluvien toimijoiden toiminnasta tai toimista johtuvat haittavaikutukset vaikuttavat*** tai ***voivat vaikuttaa***, ***sekä tällaisten henkilöiden*** tai ***ryhmien laillisia edustajia, mukaan lukien*** yrityksen, sen tytäryritysten ja ***koko*** sen ***arvoketjun työntekijät ja heidän edustajansa sekä ammattiliitot***, ***tai tapauksissa, joissa ei ole henkilöitä, ryhmiä*** tai ***yhteisöjä, joihin haitallinen ympäristövaikutus vaikuttaa, uskottavia ja kokeneita organisaatioita, joiden tavoitteisiin sisältyy muun muassa ympäristönsuojelu***;

Tarkistus 122

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – n a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	n a) "haavoittuvassa asemassa olevilla sidosryhmillä" asianomaisia sidosryhmiä, jotka ovat syrjäytyneessä ja haavoittuvassa asemassa tiettyjen olosuhteiden tai risteävien tekijöiden, kuten sukupuolen, iän, rodun, etnisen alkuperän, luokan, kastin, koulutuksen, alkuperäiskansaan kuulumisen, maahanmuuttaja-aseman, vammaisuuden sekä sosiaalisen ja taloudellisen aseman, johdosta, mukaan lukien sidosryhmät, jotka asuvat konflikti- ja riskialueilla, mikä aiheuttaa monenlaisia ja usein suhteettomia haittavaikutuksia, luo syrjintää ja muodostaa lisäesteen osallistumiselle ja oikeussuojan saatavuudelle;

Tarkistus 123

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
q) "***asianmukaisella toimenpiteellä***" ***toimenpidettä***, ***jolla*** voidaan saavuttaa huolellisuusvelvoitteen tavoitteet, ***jotka ovat*** oikeassa suhteessa haittavaikutuksen vakavuuteen ja todennäköisyyteen ***ja jotka ovat kohtuudella yrityksen käytettävissä, ottaen*** huomioon kunkin tapauksen olosuhteet, mukaan lukien talouden alan ja ***kunkin liikesuhteen ominaispiirteet*** ja ***yrityksen vaikutusvalta niihin,*** sekä ***tarve pitää toimet tärkeysjärjestyksessä.***	q) "***asianmukaisilla toimenpiteillä***" ***toimenpiteitä***, ***joilla*** voidaan saavuttaa huolellisuusvelvoitteen tavoitteet ***ja tehokkaasti puuttua 6 artiklan mukaisesti tunnistettuihin haittavaikutuksiin tavalla***, ***joka on*** oikeassa suhteessa ***ja sovitettua*** haittavaikutuksen vakavuuteen ja todennäköisyyteen ***sekä yrityksen kokoon, resursseihin ja valmiuksiin. Tässä on otettava*** huomioon kunkin tapauksen olosuhteet, mukaan lukien ***haittavaikutuksen luonne,*** talouden alan ***ominaispiirteet*** ja ***yrityksen toimintojen, tuotteiden*** ja ***palvelujen luonne*** sekä ***kunkin liikesuhteen ominaispiirteet;***

Tarkistus 124

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	q a) "vipuvaikutuksella" kykyä saada aikaan muutos toimijan käytännöissä, jotka aiheuttavat haittavaikutuksen tai jotka myötävaikuttavat haittavaikutuksen syntyyn;

Tarkistus 125

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	q b) ”haittavaikutuksen aiheuttamisella” sitä, että yrityksen toiminta voi yksinään johtaa haittavaikutuksen syntyyn;

Tarkistus 126

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	q c) ”myötävaikuttamisella haittavaikutuksen syntyyn” sitä, että yrityksen oma toiminta yhdistettynä muiden toimijoiden toimintaan aiheuttaa vaikutuksen, tai sitä, että yrityksen toiminta aiheuttaa sen, että jokin toinen toimija aiheuttaa haittavaikutuksen, taikka edistää tätä tai kannustaa tähän. Myötävaikutuksen on oltava merkittävä, eli vähäistä tai merkityksetöntä myötävaikutusta ei lasketa. Arvioitaessa myötävaikutuksen merkittävää luonnetta ja selvitettäessä, milloin yrityksen toimet ovat voineet aiheuttaa sen, että toinen toimija aiheuttaa haittavaikutuksen, taikka edistää tätä tai kannustaa tähän, saatetaan joutua ottamaan huomioon useita tekijöitä. Huomioon voidaan ottaa seuraavat tekijät:
	— se, missä määrin yritys voi kannustaa tai motivoida toista toimijaa aiheuttamaan haittavaikutuksen, eli se, missä määrin toiminta lisäsi vaikutuksen esiintymisen riskiä,
	— se, missä määrin yritys saattoi tai sen olisi pitänyt tietää haittavaikutuksesta tai haittavaikutuksen mahdollisuudesta, eli ennakoitavuuden aste,
	— se, missä määrin mikä tahansa yrityksen toiminnoista tosiasiallisesti lievensi haittavaikutusta tai pienensi vaikutuksen esiintymisen riskiä.
	Pelkkä liikesuhteen tai sellaisten toimintojen olemassaolo, jotka luovat yleiset olosuhteet, joissa haittavaikutusten esiintyminen on mahdollista, ei itsessään luo myötävaikutussuhdetta. Kyseessä olevan toiminnan olisi merkittävästi lisättävä haittavaikutuksen riskiä;

Tarkistus 127

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q d alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	q d) ”suoralla yhteydellä haittavaikutukseen” sitä, että haittavaikutuksen ja yrityksen tuotteiden, palvelujen tai toimintojen välillä on yhteys muun liikesuhteen kautta ilman, että yritys on aiheuttanut haittavaikutuksen tai myötävaikuttanut siihen. Suora liikesuhde ei määritä suoraa yhteyttä. Suora yhteys ei myöskään tarkoita sitä, että vastuu siirtyy haittavaikutuksen aiheuttavalta liikesuhteelta yritykselle, johon sillä on yhteys;

Tarkistus 128

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q e alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	q e) ”riskiperusteisella” oikeassa suhteessa olemista mahdollisten haittavaikutusten todennäköisyyteen ja vakavuuteen;

Tarkistus 129

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q f alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	q f) ”riskitekijöillä” yritystason riskitekijöitä, liiketoimintamalliin liittyviä riskitekijöitä, maantieteellisiä riskitekijöitä, tuote- ja palvelukohtaisia riskitekijöitä ja alakohtaisia riskitekijöitä;

Tarkistus 130

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – q g alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	q g) ”haittavaikutuksen vakavuudella” haittavaikutuksen mittakaavaa, laajuutta ja korjaamatonta luonnetta, ottaen huomioon haittavaikutuksen merkitys, mukaan luettuina vaikutuksen kohteeksi joutuneiden tai joutuvien yksilöiden määrä, se, missä määrin ympäristö vahingoittuu tai voi vahingoittua tai joutua muuten vaikutuksen kohteeksi, vaikutuksen peruuttamattomuus ja mahdolliset rajoitukset, jotka koskevat vaikutuksen kohteeksi joutuneiden yksilöiden tilanteen tai ympäristön tilan palauttamista vaikutusta edeltäneeseen tilanteeseen tai tilaan.

Tarkistus 131

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a. Siirretään komissiolle valta antaa 28 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä sen varmistamiseksi, että se pysyy ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevien unionin tavoitteiden mukaisena.

Tarkistus 132

Ehdotus direktiiviksi

3 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3 a artikla
	Sisämarkkinalauseke
	1. Komissio ja jäsenvaltiot koordinoivat toimintaansa saatettaessa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen jälkeen jäsenvaltioiden välisen täysimääräisen yhdenmukaistamisen saavuttamiseksi, jotta voidaan varmistaa yritysten tasapuoliset toimintaedellytykset ja estää sisämarkkinoiden pirstoutuminen.
	2. Komissio harkitsee kuuden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta, onko tarpeen tehdä muutoksia tämän direktiivin yhdenmukaistamisen tasoon, jotta voidaan varmistaa yritysten tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla, sekä harkitsee, voitaisiinko tämän direktiivin säännökset muuttaa asetukseksi.

Tarkistus 133

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset noudattavat ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevaa huolellisuusvelvoitetta, jäljempänä ”huolellisuusvelvoite”, 5–11 artiklan mukaisesti toteuttamalla seuraavat toimet:	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset noudattavat ***riskiperusteista*** ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevaa huolellisuusvelvoitetta, jäljempänä ”huolellisuusvelvoite”, 5–11 artiklan mukaisesti toteuttamalla seuraavat toimet:

Tarkistus 134

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – c a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c a) tarvittaessa mahdollisten ja toteutuneiden haittavaikutusten priorisointi 8 b artiklan mukaisesti;

Tarkistus 135

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – c b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c b) toteutuneiden haittavaikutusten korjaaminen 8 c artiklan mukaisesti;

Tarkistus 136

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
d) ***valitusmenettelyn*** perustaminen ***ja ylläpitäminen*** 9 artiklan mukaisesti;	d) ***ilmoitusmekanismin ja tuomioistuinten ulkopuolisen valitusmekanismin*** perustaminen ***tai sellaiseen osallistuminen*** 9 artiklan mukaisesti;

Tarkistus 137

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – e alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
e) yrityksen huolellisuusvelvoitetta koskevien toimintaperiaatteiden ja toimien vaikuttavuuden seuranta 10 artiklan mukaisesti;	e) yrityksen huolellisuusvelvoitetta koskevien toimintaperiaatteiden ja toimien vaikuttavuuden seuranta ***ja todentaminen*** 10 artiklan mukaisesti;

Tarkistus 138

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – f a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	f a) niiden sidosryhmien kuuleminen, joihin asia vaikuttaa, ja yhteistyön tekeminen niiden kanssa mielekkäällä tavalla 8 d artiklan mukaisesti.

Tarkistus 139

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Yritysten on säilytettävä vähintään kymmenen vuoden ajan asiakirjat, jotka osoittavat niiden noudattavan tätä direktiiviä.

Tarkistus 140

Ehdotus direktiiviksi

4 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a artikla
	Huolellisuusvelvoitetta koskeva tuki yritysryhmän tasolla
	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että emoyritykset voivat toteuttaa toimia, joilla voidaan myötävaikuttaa siihen, että niiden tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat tytäryritykset täyttävät 5–11 artiklassa ja 15 artiklassa säädetyt velvoitteensa. Tämä ei rajoita 22 artiklan mukaista tytäryritysten siviilioikeudellista vastuuta.
	2. Emoyritys voi toteuttaa toimia, jotka myötävaikuttavat siihen, että tytäryritys täyttää 1 kohdan mukaiset huolellisuusvelvoitteet, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
	a) tytäryritys toimittaa emoyritykselleen kaikki asiaankuuluvat ja tarvittavat tiedot ja tekee yhteistyötä sen kanssa;
	b) tytäryritys noudattaa emoyrityksensä huolellisuusvelvoitetta koskevaa toimintapolitiikkaa;
	c) emoyritys mukauttaa vastaavasti huolellisuusvelvoitetta koskevaa toimintapolitiikkaansa sen varmistamiseksi, että 5 artiklan 1 kohdassa säädetyt velvoitteet täytetään tytäryrityksen osalta;
	d) tytäryritys sisällyttää huolellisuusvelvoitteen kaikkiin toimintaperiaatteisiinsa ja riskienhallintajärjestelmiinsä 5 artiklan mukaisesti;

Komission teksti	*Tarkistus*
	e) tytäryritys jatkaa tarvittaessa asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamista 7 ja 8 artiklan mukaisesti sekä täyttää edelleen 8 a, 8 b ja 8 d artiklan mukaiset velvoitteensa;
	f) jos emoyritys suorittaa tiettyjä toimia tytäryrityksen puolesta, sekä emoyritys että tytäryritys tiedottavat tästä selkeästi ja avoimesti asiaankuuluville sidosryhmille ja julkisuudessa;
	g) tytäryritys sisällyttää ilmaston kaikkiin toimintaperiaatteisiinsa ja riskienhallintajärjestelmiinsä 15 artiklan mukaisesti.

Tarkistus 141

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset sisällyttävät huolellisuusvelvoitteen ***kaikkiin*** toimintaperiaatteisiinsa ja että niillä on käytössä huolellisuusvelvoitetta koskeva toimintapolitiikka. Huolellisuusvelvoitetta koskevan toimintapolitiikan on sisällettävä kaikki seuraavat:	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset sisällyttävät huolellisuusvelvoitteen ***asiaan liittyviin*** toimintaperiaatteisiinsa ja että niillä on käytössä huolellisuusvelvoitetta koskeva toimintapolitiikka. Huolellisuusvelvoitetta koskevan toimintapolitiikan on sisällettävä kaikki seuraavat:

Tarkistus 142

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 1 kohta – -a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a) kuvaus yrityksen tunnistamista mahdollisista tai toteutuneista haittavaikutuksista 6 artiklan mukaisesti;

Tarkistus 143

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) kuvaus yrityksen lähestymistavasta huolellisuusvelvoitteeseen, myös pitkällä aikavälillä;	a) kuvaus yrityksen lähestymistavasta huolellisuusvelvoitteeseen, myös ***lyhyellä, keskipitkällä ja*** pitkällä aikavälillä;

Tarkistus 144

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) käytännesäännöt, joissa ***kuvataan*** säännöt ja periaatteet, joita ***yrityksen työntekijöiden*** ja ***tytäryritysten*** on ***noudatettava***;	b) käytännesäännöt, joissa ***määritellään*** säännöt ja periaatteet ***sekä toimenpiteet***, joita ***on noudatettava*** ja ***jotka*** on ***tarvittaessa pantava täytäntöön kaikkialla yrityksessä ja sen tytäryrityksissä kaikissa toiminnoissa. Käytännesäännöt on laadittava niin, että niillä varmistetaan, että yritys kunnioittaa ihmisoikeuksia ja ympäristöä, ja niiden on oltava unionin perusarvojen mukaiset***;

Tarkistus 145

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) kuvaus huolellisuusvelvoitteen ***soveltamiseksi käyttöön otetuista menettelyistä***, mukaan lukien toimenpiteet, ***joilla käytännesääntöjen noudattaminen todennetaan*** ja ***käytännesääntöjen soveltaminen ulotetaan vakiintuneisiin liikesuhteisiin***.	c) kuvaus ***käyttöön otetuista prosesseista ja toteutetuista asianmukaisista toimenpiteistä*** huolellisuusvelvoitteen ***täytäntöönpanemiseksi arvoketjussa 7 ja 8 artiklan mukaisesti***, mukaan lukien ***asianmukaiset*** toimenpiteet, ***jotka on toteutettu huolellisuusvelvoitteen sisällyttämiseksi yrityksen omaan liiketoimintamalliin, työllistämis-*** ja ***hankintakäytännöt sellaisten toimijoiden kanssa, joiden kanssa yrityksellä on liikesuhde, sekä toimenpiteet, jotka on toteutettu huolellisuusvelvoitetta koskevien toimien seuraamiseksi ja todentamiseksi***.

Tarkistus 146

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset päivittävät ***huolellisuusvelvoitetta koskevan toimintapolitiikkansa vuosittain***.	2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset ***tarkastelevat jatkuvasti huolellisuusvelvoitetta koskevaa toimintapolitiikkaansa ja*** päivittävät ***sen, kun tapahtuu merkittäviä muutoksia***.

Tarkistus 147

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Yritysten on noudatettava huolellisuusvelvoitetta koskevaa toimintapolitiikkaa, joka on oikeassa suhteessa ja sovitettua niiden mahdollisten haittavaikutusten todennäköisyyteen ja vakavuuteen ja niiden toteutuneiden haittavaikutusten vakavuuteen sekä niiden erityisolosuhteisiin ja riskitekijöihin, erityisesti niiden toimialaan ja paikkaan, jossa toimintaa harjoitetaan, niiden arvoketjun kokoon ja pituuteen sekä yrityksen kokoon, valmiuksiin, resursseihin ja vipuvaikutukseen.

Tarkistus 148

Ehdotus direktiiviksi

5 artikla – 2 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 b. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun yritykset toimivat alueilla, joilla on käynnissä aseellinen konflikti tai jotka ovat epävakaassa konfliktinjälkeisessä tilanteessa, miehitetyillä ja/tai liitetyillä alueilla sekä alueilla, joiden hallinto ja turvallisuus ovat heikolla pohjalla tai puuttuvat kokonaan, kuten toimintakyvyttömissä valtioissa, ne noudattavat toimissaan ja liikesuhteissaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisia velvoitteita ja tiukempaa, konfliktit huomioivaa huolellisuusvelvoitetta sisällyttämällä huolellisuusvelvoitteeseensa konfliktianalyysin, joka perustuu sidosryhmien kanssa tehtävään mielekkääseen ja konfliktit huomioivaan yhteistyöhön ja jossa analysoidaan konfliktien perimmäisiä syitä ja laukaisevia tekijöitä ja konflikteja lietsovia osapuolia sekä yrityksen toimien vaikutusta konfliktiin.

Tarkistus 149

Ehdotus direktiiviksi

6 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten tunnistaminen	Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten tunnistaminen ***ja arvioiminen***

Tarkistus 150

Ehdotus direktiiviksi

6 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat ***2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti*** asianmukaiset toimenpiteet ***tunnistaakseen*** toteutuneet ja mahdolliset haitalliset ***ihmisoikeusvaikutukset*** ja ***haitalliset*** ympäristövaikutukset, jotka johtuvat niiden omasta tai niiden tytäryritysten toiminnasta ja ***niiden arvoketjuihin liittyvissä tapauksissa*** niiden ***vakiintuneista liikesuhteista***.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet ***selvittääkseen yleisesti toimintojensa, tytäryritystensä ja liikesuhteidensa vaikutukset, jotta voidaan tunnistaa*** toteutuneet ja mahdolliset haitalliset ***ihmisoikeus-*** ja ympäristövaikutukset, jotka johtuvat niiden omasta tai niiden tytäryritysten toiminnasta***, tuotteista*** ja ***palveluista sekä toiminnasta, tuotteista ja palveluista, jotka liittyvät niiden arvoketjuihin, sekä arvioida näitä vaikutuksia ja sitä, aiheuttavatko yritykset nämä vaikutukset, myötävaikuttavatko ne*** niiden ***syntyyn tai onko niillä niihin suora yhteys***.

Tarkistus 151

Ehdotus direktiiviksi

6 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. ***Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilta yrityksiltä edellytetään ainoastaan sellaisten toteutuneiden ja mahdollisten vakavien haittavaikutusten tunnistamista, jotka liittyvät 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainittuun alaan.***	2. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritysten on osana huolellisuusvelvoiteprosessiaan:***
	a) tunnistettava, missä yhteydessä haittavaikutuksia esiintyy todennäköisimmin ja ne ovat todennäköisimmin vakavia, mukaan lukien tunnistamalla yksittäisiä riskialttiimpia toimintoja, tytäryrityksiä ja liikesuhteita, jotka olisi priorisoitava, ottaen huomioon merkitykselliset riskitekijät; ja
	b) tehtävä perusteellisia arviointeja priorisoiduista toiminnoista, tytäryhtiöistä ja liikesuhteista tiettyjen toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten luonteen ja laajuuden määrittämiseksi.

Tarkistus 152

Ehdotus direktiiviksi

6 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Tunnistettaessa yksittäisiä riskialttiimpia liikesuhteita merkityksellisiin yritystason riskitekijöihin on sisällyttävä se, onko liikesuhde tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva yritys.

Tarkistus 153

Ehdotus direktiiviksi

6 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Kun 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetut yritykset suorittavat ***luotto-, laina- tai muita*** rahoituspalveluja, toteutuneiden ja mahdollisten haitallisten ihmisoikeusvaikutusten ja haitallisten ympäristövaikutusten tunnistaminen on tehtävä ***pelkästään*** ennen kyseisen palvelun suorittamista.	3. Kun 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetut yritykset suorittavat rahoituspalveluja, toteutuneiden ja mahdollisten haitallisten ihmisoikeusvaikutusten ja haitallisten ympäristövaikutusten tunnistaminen on tehtävä ennen kyseisen palvelun suorittamista ***ja ennen myöhempiä rahoitustoimia sekä palvelun suorittamisen aikana, jos 9 artiklassa tarkoitetulla menettelyllä on ilmoitettu mahdollisista riskeistä***.

Tarkistus 154

Ehdotus direktiiviksi

6 artikla – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***yrityksillä on 1 kohdassa tarkoitettujen haittavaikutusten*** tunnistamiseksi tarvittaessa määrällisten ja laadullisten tietojen perusteella ***oikeus käyttää*** asianmukaisia resursseja, myös riippumattomia raportteja ja 9 artiklassa säädetyn ***valitusmenettelyn*** kautta kerättyjä tietoja. Yritysten on ***tarvittaessa myös kuultava ryhmiä***, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa, mukaan lukien työntekijät ja muut sidosryhmät, tietojen keräämiseksi toteutuneista tai mahdollisista haittavaikutuksista.	4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***yritysten on haittavaikutusten*** tunnistamiseksi ***ja arvioimiseksi*** tarvittaessa määrällisten ja laadullisten tietojen perusteella***, mukaan lukien merkitykselliset eritellyt tiedot, joita yritys voi kohtuudella saada, käytettävä*** asianmukaisia ***menetelmiä ja*** resursseja, myös ***julkisia raportteja,*** riippumattomia raportteja ja 9 artiklassa säädetyn ***ilmoitusmekanismin ja tuomioistuinten ulkopuolisen valitusmekanismin*** kautta kerättyjä tietoja. Yritysten on ***myös tehtävä 8 d artiklan mukaista mielekästä yhteistyötä sellaisten sidosryhmien kanssa***, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa, mukaan lukien työntekijät ja muut sidosryhmät, tietojen keräämiseksi toteutuneista tai mahdollisista haittavaikutuksista ***ja niiden tunnistamiseksi ja arvioimiseksi***.

Tarkistus 155

Ehdotus direktiiviksi

6 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a. Jos kaikkia tarvittavia tietoja yrityksen arvoketjusta ei ole saatavilla, sen on selitettävä, millä toimilla sen arvoketjua koskevat tarvittavat tiedot on pyritty hankkimaan, miksi kaikkia tarvittavia tietoja ei ole ollut mahdollista saada ja miten se suunnittelee hankkivansa tarvittavat tiedot tulevaisuudessa.

Tarkistus 156

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat tämän artiklan ***2, 3, 4 ja 5 kohdan*** mukaisesti asianmukaisia toimenpiteitä ehkäistäkseen tai, jos ennaltaehkäisy ei ole mahdollista tai välittömästi mahdollista, lieventääkseen riittävästi mahdollisia haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia ja haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa 6 artiklan mukaisesti.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat tämän artiklan mukaisesti asianmukaisia toimenpiteitä ehkäistäkseen tai, jos ennaltaehkäisy ei ole mahdollista tai välittömästi mahdollista ***tai se on epäonnistunut***, lieventääkseen riittävästi mahdollisia haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia ja haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa 6 artiklan mukaisesti.

Tarkistus 157

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a. Tämän artiklan soveltamiseksi tapauksissa, joissa yritys saattaa aiheuttaa mahdollisen haittavaikutuksen, asianmukaisilla toimenpiteillä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään estämään mahdollinen haittavaikutus tai lieventämään sitä. Tapauksissa, joissa yritys saattaa myötävaikuttaa haittavaikutuksen syntyyn, asianmukaisilla toimenpiteillä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään estämään myötävaikutus vaikutuksen syntyyn tai lieventämään sitä käyttäen tai lisäten yrityksen vipuvaikutusta muihin vastuullisiin osapuoliin mahdollisen haittavaikutuksen estämiseksi tai lieventämiseksi. Tapauksissa, joissa yrityksen toiminnoilla, tuotteilla tai palveluilla saattaa olla suora yhteys haittavaikutukseen niiden liikesuhteiden kautta, joita sillä on muihin toimijoihin, asianmukaisilla toimenpiteillä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään käyttämään tai lisäämään yrityksen vipuvaikutusta vastuullisiin osapuoliin mahdollisen haittavaikutuksen estämiseksi tai lieventämiseksi ja vaikutuksen aiheuttavaan toimijaan vaikuttamiseksi.

Tarkistus 158

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 b. Tämän artiklan soveltamiseksi oletetaan, että rahoitusalan yrityksillä on suora yhteys niiden arvoketjussa aiheutuvaan haittavaikutukseen ilman, että ne aiheuttavat sen tai myötävaikuttavat sen syntyyn.

Tarkistus 159

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
2. ***Yritysten*** on tarvittaessa ***toteutettava*** seuraavat toimet:	2. ***Yrityksiä*** on ***vaadittava toteuttamaan*** tarvittaessa ***asianmukaiset toimenpiteet, mukaan lukien*** seuraavat toimet:

Tarkistus 160

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) laadittava ja pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma, jossa on ***kohtuulliset*** ja selkeästi ***määritellyt määräajat toimille*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, jos ennaltaehkäisyn edellyttämien toimenpiteiden luonne tai monimutkaisuus tätä edellyttävät. Ennaltaehkäisyä ***koskevaa toimintasuunnitelmaa laadittaessa*** on ***kuultava sidosryhmiä***, ***joita asia koskee***;	a) laadittava ja pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma, jossa on ***kohtuullinen*** ja selkeästi ***määritelty aikataulu asianmukaisten toimenpiteiden ja toimien toteuttamiselle*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, jos ennaltaehkäisyn edellyttämien toimenpiteiden luonne tai monimutkaisuus tätä edellyttävät. Ennaltaehkäisyä ***koskevan toimintasuunnitelman on oltava sovellettavissa yritysten toimintoihin ja arvoketjuun ja räätälöity tarkasti niihin. Ilmastosiirtymäsuunnitelman laatimista ja täytäntöönpanoa 15 artiklan mukaisesti*** on ***pidettävä asianmukaisena toimenpiteenä***, ***jolla ehkäistään ilmastonmuutoksen hillintään liittyviä haitallisia ympäristövaikutuksia tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti***;

Tarkistus 161

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) ***pyrittävä saamaan sellaiselta liikekumppanilta***, jonka kanssa niillä on ***suora*** liikesuhde, ***sopimukseen perustuvat vakuudet siitä***, että ***se varmistaa*** yrityksen käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen, ***myös pyrkimällä saamaan*** vastaavat ***sopimukseen perustuvat vakuudet omilta kumppaneiltaan*** siltä osin kuin ***niiden*** toiminta on osa yrityksen arvoketjua ***(sopimusperusteinen ketjuttaminen)***. Kun tällaiset sopimukseen perustuvat vakuudet on saatu, sovelletaan 4 kohtaa;	b) ***harkittava vahvistavansa sopimusmääräyksillä sellaisen kumppanin kanssa***, jonka kanssa niillä on liikesuhde, että se varmistaa yrityksen käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen***. Kumppaneita, joiden kanssa yrityksellä on liikesuhde***, ***voitaisiin pyytää laatimaan*** vastaavat ***kohtuulliset, syrjimättömät ja oikeudenmukaiset sopimusmääräykset kumppaneidensa kanssa*** siltä osin kuin ***näiden*** toiminta on osa yrityksen arvoketjua. Kun tällaiset sopimukseen perustuvat vakuudet on saatu, sovelletaan 4 kohtaa;

Tarkistus 162

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) tehtävä tarvittavat investoinnit esimerkiksi johtamis- tai ***tuotantoprosesseihin*** ja ***-rakenteisiin 1 kohdan noudattamiseksi***;	c) tehtävä tarvittavat ***muutokset, parannukset tai*** investoinnit ***yrityksen omiin toimintoihin,*** esimerkiksi johtamis-***, tuotanto-*** tai ***muihin operatiivisiin prosesseihin, tiloihin, tuotteisiin*** ja ***tuotteiden jäljitettävyyteen, hankkeisiin, palveluihin ja osaamiseen, tai luovuttava näistä toiminnoista***;

Tarkistus 163

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – c a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c a) mukautettava liiketoimintamalleja ja -strategioita, myös hankintakäytäntöjä, mukaan lukien ne, jotka edistävät niiden toimittajien kohtuulliseen toimeentuloon riittäviä palkkoja ja tuloja, mahdollisten haittavaikutusten estämiseksi, sekä kehitettävä ja käytettävä hankintapolitiikkaa, joka ei kannusta mahdollisiin haitallisiin ihmisoikeus- tai ympäristövaikutuksiin;

Tarkistus 164

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – d alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
d) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on ***vakiintunut*** liikesuhde***, mikäli käytännesääntöjen ja ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattaminen vaarantaisivat pk-yrityksen elinkelpoisuuden***;	d) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista ***taloudellista ja hallinnollista*** tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on liikesuhde;

Tarkistus 165

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – d a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d a) tehtävä liikesuhteen kanssa yhteistyötä, joka koskee yrityksen odotuksia, jotka liittyvät mahdollisten haittavaikutusten estämiseen ja lieventämiseen, ja joka kattaa muun muassa valmiuksien kehittämisen, ohjauksen, hallinnollisen ja taloudellisen tuen, kuten lainojen tai rahoituksen, tarjoamisen tai mahdollistamisen, ottaen huomioon liikekumppanin resurssit, tietämys ja rajoitteet;

Tarkistus 166

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – e alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
e) tehtävä unionin oikeuden, mukaan lukien kilpailulainsäädäntö, mukaisesti yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, ***tarvittaessa*** myös jotta voidaan parantaa yrityksen kykyä saada haittavaikutus loppumaan, varsinkin jos muut toimet eivät sovellu tai vaikuta.	e) tehtävä unionin oikeuden, mukaan lukien kilpailulainsäädäntö, mukaisesti yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, myös jotta voidaan parantaa yrityksen kykyä saada haittavaikutus loppumaan, varsinkin jos muut toimet eivät sovellu tai vaikuta.

Tarkistus 167

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 kohta – e a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	e a) kun on olemassa suora yhteys vaikutuksiin, joita syntyy liikesuhteissa muihin unionissa toimiviin yrityksiin, asianmukaisiin toimenpiteisiin voi kuulua ilmoittaminen asianomaiselle valvontaviranomaiselle samalla kun jatketaan kohtuullisia toimia vaikutuksen estämiseksi tai lieventämiseksi.

Tarkistus 168

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Tuotteen jakelun tai myynnin taikka palvelun suorittamisen yhteydessä yritysten on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteen tai palvelun koostumus, suunnittelu ja markkinoille saattaminen on unionin lainsäädännön mukaista eikä johda yksittäisiin tai yleisiin haittavaikutuksiin. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota lapsiin kohdistuviin mahdollisiin haittavaikutuksiin.

Tarkistus 169

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Sellaisten mahdollisten haittavaikutusten osalta, joita ei ole voitu estää tai riittävästi lieventää 2 kohdassa tarkoitetuilla toimenpiteillä, yritys voi pyrkiä tekemään sopimuksen sellaisen kumppanin kanssa, jonka kanssa sillä on välillinen liikesuhde, jotta yrityksen käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattaminen voi toteutua. Kun tällainen sopimus on tehty, sovelletaan 4 kohtaa.	***Poistetaan.***

Tarkistus 170

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 4 kohta – 1 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Sopimukseen perustuviin vakuuksiin tai sopimukseen on liitettävä ***asianmukaiset toimenpiteet vaatimusten noudattamisen todentamiseksi. Yritys voi vaatimusten noudattamisen todentamiseksi tukeutua soveltuviin toimialakohtaisiin aloitteisiin tai riippumattoman kolmannen osapuolen todentamiseen.***	***Sopimusmääräyksiin*** on liitettävä ***toimenpiteitä, joilla tuetaan huolellisuusvelvoitteen noudattamista***.

Tarkistus 171

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 4 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Kun ***sopimukseen perustuvat vakuudet saadaan pk-yritykseltä*** tai sopimus tehdään ***pk-yrityksen*** kanssa, sovellettavien ehtojen on oltava oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä. Jos pk-yritysten osalta toteutetaan toimenpiteitä vaatimusten noudattamisen todentamiseksi, yrityksen on vastattava riippumattoman kolmannen osapuolen todentamisen kustannuksista.	Kun ***määräykset, myös sopimusmääräykset, vahvistetaan*** tai sopimus tehdään ***liikesuhteen*** kanssa, sovellettavien ehtojen on oltava oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä. Jos pk-yritysten osalta toteutetaan toimenpiteitä vaatimusten noudattamisen todentamiseksi, yrityksen on vastattava riippumattoman kolmannen osapuolen todentamisen kustannuksista. ***Pk-yrityksen pyynnöstä niiden on katettava kustannukset kokonaisuudessaan tai jaettava ne yrityksen kanssa. Pk-yritykset voivat jakaa niitä koskevien todentamisten tulokset useiden yritysten kanssa.*** ***Sopimusmääräykset, joihin pyritään 2 kohdan mukaisesti, eivät saa johtaa siihen, että vastuu huolellisvelvoitteen noudattamisesta tämän direktiivin mukaisesti sekä vastuu noudattamatta jättämisestä siirtyy.*** ***Pyrkiessään tällaisiin sopimusmääräyksiin yritysten on arvioitava, voidaanko liikekumppanin kohtuudella odottaa noudattavan kyseisiä määräyksiä.***

Tarkistus 172

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 5 kohta – 1 alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
Kun on kyse 1 kohdassa tarkoitetuista mahdollisista haittavaikutuksista, joita ei ole voitu estää tai riittävästi lieventää ***2***, ***3*** ja ***4 kohdassa tarkoitetuilla toimenpiteillä***, yrityksen on pidättäydyttävä luomasta uusia tai laajentamasta olemassa olevia suhteita kumppaniin, johon liittyen tai jonka arvoketjussa vaikutus on ilmennyt, ja jos niiden suhteisiin sovellettava laki antaa siihen oikeuden, sen on toteutettava seuraavat toimet:	Kun on kyse 1 kohdassa tarkoitetuista mahdollisista haittavaikutuksista, ***jotka yritys on aiheuttanut tai joiden syntyyn se on myötävaikuttanut ja*** joita ei ole voitu estää tai riittävästi lieventää, ja ***kun muutokseen ei ole kohtuullista mahdollisuutta***, yrityksen on pidättäydyttävä luomasta uusia tai laajentamasta olemassa olevia suhteita kumppaniin, johon liittyen tai jonka arvoketjussa vaikutus on ilmennyt, ja jos niiden suhteisiin sovellettava laki antaa siihen oikeuden, sen on toteutettava seuraavat toimet ***viimeisenä keinona liikesuhteiden vastuullisen katkaisemisen varmistamiseksi***:

Tarkistus 173

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 5 kohta – 1 alakohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) keskeytettävä väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja jatkettava samalla ennaltaehkäisy- ja ***minimointitoimia, jos näiden toimien voidaan kohtuudella odottaa onnistuvan lyhyellä aikavälillä***;	a) keskeytettävä väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja jatkettava samalla ennaltaehkäisy- ja ***lieventämistoimia***;

Tarkistus 174

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 5 kohta – 1 alakohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) lopetettava liikesuhde kyseisen toiminnan osalta, ***jos sen mahdollinen haittavaikutus on vakava***.	b) lopetettava liikesuhde kyseisen toiminnan osalta ***mahdollisen haittavaikutuksen vakavuuden vuoksi tai siinä tapauksessa, että a alakohdan mukaiset väliaikaisen keskeytyksen ehdot eivät täyty***.

Tarkistus 175

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 5 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Yrityksiä on vaadittava arvioimaan ennen kaupallisten suhteiden väliaikaista keskeyttämistä tai liikesuhteen lopettamista, olisivatko tästä aiheutuvat haittavaikutukset suurempia kuin se haittavaikutus, joka on tarkoitus estää tai jota on tarkoitus lieventää. Jos näin on, yritykset voivat pidättäytyä kaupallisten suhteiden väliaikaisesta keskeyttämisestä tai liikesuhteen lopettamisesta. Jos yritykset keskeyttävät kaupalliset suhteet väliaikaisesti tai lopettavat liikesuhteen, niiden on toteutettava toimia keskeyttämisen tai lopettamisen vaikutusten estämiseksi, lieventämiseksi tai lopettamiseksi, ilmoitettava liikekumppanille asiasta hyvissä ajoin ja seurattava päätökseen liittyvää tilannetta.

Tarkistus 176

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 5 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on säädettävä mahdollisuudesta ***lopettaa*** liikesuhde niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa.	Jäsenvaltioiden on säädettävä mahdollisuudesta ***keskeyttää*** liikesuhde ***väliaikaisesti tai lopettaa se*** niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa***, paitsi niissä tapauksissa, joissa osapuolilla on lakisääteinen velvoite tehdä sopimus. Yritykset voivat pyytää toimivaltaisilta viranomaisilta ohjeita toimista, joihin niiden on ryhdyttävä.***

Tarkistus 177

Ehdotus direktiiviksi

7 artikla – 6 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
6. Poiketen siitä, mitä 5 kohdan b alakohdassa säädetään, 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen yritysten, jotka tarjoavat ***luotto-***, ***laina-*** tai ***muita*** rahoituspalveluja, ei tarvitse irtisanoa ***luottoa***, ***lainaa tai muuta*** rahoituspalvelusopimusta, jos ***tämän*** voidaan ***kohtuudella olettaa aiheuttavan merkittävää haittaa toimijalle***, jolle kyseistä palvelua tarjotaan.	6. Poiketen siitä, mitä 5 kohdan ***ensimmäisen alakohdan*** b alakohdassa säädetään, 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen yritysten, jotka tarjoavat rahoituspalveluja ***toimijoille***, ***jotka aiheuttavat 1 kohdassa tarkoitettuja mahdollisia haittavaikutuksia*** tai ***myötävaikuttavat niiden syntyyn***, ei tarvitse irtisanoa rahoituspalvelusopimusta, jos ***se on ehdottoman välttämätön, jotta*** voidaan ***estää toimijan***, jolle kyseistä palvelua tarjotaan, ***konkurssi***. ***Edellä olevan 5 kohdan toisen alakohdan lisäksi päätös irtisanoa rahoituspalvelusopimus 5 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdasta poiketen voidaan tehdä vain viimeisenä keinona, jos 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen yritysten pyrkimyksillä käyttää vipuvaikutustaan ei ole lopulta pystytty vaikuttamaan toimijaan, jolle kyseistä palvelua tarjotaan, siten, että ne estäisivät mahdollisia haittavaikutuksia tai lieventäisivät niitä riittävästi.***

Tarkistus 178

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä toteutuneiden haittavaikutusten, jotka on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa 6 artiklan mukaisesti, lopettamiseksi tämän artiklan ***2–6 kohdan*** mukaisesti.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä toteutuneiden haittavaikutusten, jotka on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa 6 artiklan mukaisesti, lopettamiseksi tämän artiklan mukaisesti.

Tarkistus 179

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Jos haittavaikutusta ei voida lopettaa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset ***minimoivat*** tällaisen vaikutuksen ***laajuuden***.	2. Jos haittavaikutusta ei voida ***välittömästi*** lopettaa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset ***lieventävät*** tällaisen vaikutuksen ***laajuutta riittävästi ja toteuttavat samalla kaikki mahdolliset toimet haittavaikutuksen lopettamiseksi***.

Tarkistus 180

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Tämän artiklan soveltamiseksi tapauksissa, joissa yritys on aiheuttanut toteutuneen vaikutuksen, asianmukaisilla toimenpiteillä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään lieventämään toteutuneen haittavaikutuksen laajuutta ja korjaamaan vahinko. Tapauksissa, joissa yritys on myötävaikuttanut toteutuneen haittavaikutuksen syntyyn, asianmukaisilla toimenpiteillä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään lieventämään myötävaikutusta vaikutuksen syntyyn käyttäen tai lisäten yrityksen vipuvaikutusta muihin vastuullisiin osapuoliin mahdollisen haittavaikutuksen lieventämiseksi ja vahingon korjaamiseen myötävaikuttamiseksi siinä määrin kuin se on myötävaikuttanut vaikutuksen syntyyn. Tapauksissa, joissa yrityksen toiminnolla, tuotteilla tai palveluilla on suora yhteys haittavaikutukseen niiden suhteiden kautta, joita sillä on muihin toimijoihin, asianmukaisilla toimenpiteillä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään käyttämään tai lisäämään yrityksen vipuvaikutusta vastuullisiin osapuoliin haittavaikutuksen lieventämiseksi. Yrityksen, jolla on suora yhteys haittavaikutukseen, on harkittava, käyttääkö se vipuvaikutustaan vastuullisiin osapuoliin mahdollistaakseen vaikutuksen mahdollisesti aiheuttaman vahingon korjaamisen.

Tarkistus 181

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 2 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 b. Tämän artiklan soveltamiseksi oletetaan, että rahoitusalan yrityksillä on suora yhteys niiden arvoketjussa aiheutuvaan haittavaikutukseen ilman, että ne aiheuttavat sen tai myötävaikuttavat sen syntyyn.

Tarkistus 182

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
3. ***Yritysten*** on tarvittaessa ***toteutettava*** seuraavat toimet:	3. ***Yrityksiä*** on ***vaadittava toteuttamaan*** tarvittaessa ***asianmukaiset toimenpiteet, mukaan lukien*** seuraavat toimet:

Tarkistus 183

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) neutralisoitava haittavaikutus tai ***minimoitava*** sen ***laajuus muun muassa maksamalla asianomaisille henkilöille vahingonkorvauksia ja asianomaisille yhteisöille taloudellisia korvauksia***. Toimen on oltava oikeassa suhteessa haittavaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä yrityksen toiminnan ***osuuteen*** haittavaikutuksen ***synnyssä***;	a) ***8 c artiklan mukaisesti*** neutralisoitava haittavaikutus tai ***lievennettävä riittävästi*** sen ***laajuutta palauttamalla asianomaisten henkilöiden tilanne ja/tai ympäristön tila vaikutusta edeltäneeseen tilanteeseen tai tilaan tai mahdollisimman lähelle sitä***. Toimen on oltava oikeassa suhteessa ja ***sovitettu*** haittavaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä yrityksen toiminnan ***myötävaikutukseen*** haittavaikutuksen ***syntyyn sekä yrityksen resursseihin ja vipuvaikutukseen***;

Tarkistus 184

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat ***toimille*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, jos tämä on välttämätöntä sen vuoksi, että haittavaikutusta ei voida välittömästi lopettaa. ***Korjaavaa toimintasuunnitelmaa laadittaessa*** on ***tarvittaessa kuultava sidosryhmiä***;	b) laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat ***asiaankuuluvien toimenpiteiden ja toimien toteuttamiselle*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, jos tämä on välttämätöntä sen vuoksi, että haittavaikutusta ei voida välittömästi lopettaa. ***Ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman on oltava sovellettavissa yritysten toimintoihin ja arvoketjuun ja räätälöity tarkasti niihin. Yritykset voivat laatia toimintasuunnitelmansa yhteistyössä toimialakohtaisten aloitteiden kanssa. Ilmastosiirtymäsuunnitelman laatimista ja täytäntöönpanoa 15 artiklan mukaisesti*** on ***pidettävä asianmukaisena toimenpiteenä, jolla minimoidaan ilmastonmuutoksen hillintään liittyvät haitalliset ympäristövaikutukset tämän artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti***;

Tarkistus 185

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) ***pyrittävä saamaan suoranaiselta kumppanilta***, jonka kanssa niillä on ***vakiintunut*** liikesuhde, ***sopimukseen perustuvat vakuudet siitä,*** että se varmistaa yrityksen käytännesääntöjen ja tarvittaessa ***korjaavan*** toimintasuunnitelman noudattamisen, ***myös pyrkimällä saamaan*** vastaavat ***sopimukseen perustuvat vakuudet omilta kumppaneiltaan*** siltä osin kuin ***ne*** ovat osa yrityksen arvoketjua ***(sopimusperusteinen ketjuttaminen)***. Kun tällaiset sopimukseen perustuvat vakuudet on saatu, sovelletaan 5 kohtaa;	c) ***päätettävä vahvistaa sopimusmääräyksillä sellaisen kumppanin kanssa***, jonka kanssa niillä on liikesuhde, että se varmistaa yrityksen käytännesääntöjen ja tarvittaessa ***ennaltaehkäisyä koskevan*** toimintasuunnitelman noudattamisen***. Kumppaneita***, ***joiden kanssa yrityksellä on liikesuhde, voitaisiin pyytää laatimaan*** vastaavat ***kohtuulliset, syrjimättömät ja oikeudenmukaiset sopimusmääräykset kumppaneidensa kanssa*** siltä osin kuin ***nämä*** ovat osa yrityksen arvoketjua. Kun tällaiset sopimukseen perustuvat vakuudet on saatu, sovelletaan 5 kohtaa;

Tarkistus 186

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – d alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
d) tehtävä tarvittavat investoinnit esimerkiksi johtamis- tai ***tuotantoprosesseihin*** ja ***-rakenteisiin 1***, ***2*** ja ***3 kohdan noudattamiseksi***;	d) tehtävä tarvittavat ***muutokset, parannukset tai*** investoinnit ***yrityksen omiin toimintoihin,*** esimerkiksi johtamis-***, tuotanto-*** tai ***muihin operatiivisiin prosesseihin, tiloihin, tuotteisiin*** ja ***tuotteiden jäljitettävyyteen***, ***hankkeisiin, palveluihin*** ja ***osaamiseen, tai luovuttava näistä toiminnoista***;

Tarkistus 187

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – d a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d a) mukautettava liiketoimintamalleja ja -strategioita, myös hankintakäytäntöjä, mukaan lukien ne, jotka edistävät niiden toimittajien kohtuulliseen toimeentuloon riittäviä palkkoja ja tuloja, toteutuneiden haittavaikutusten lopettamiseksi tai lieventämiseksi, sekä kehitettävä ja käytettävä hankintapolitiikkaa, joka ei kannusta toteutuneisiin haitallisiin ihmisoikeus- tai ympäristövaikutuksiin;

Tarkistus 188

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – e alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
e) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on ***vakiintunut*** liikesuhde***, mikäli käytännesääntöjen ja korjaavan toimintasuunnitelman noudattaminen vaarantaisivat pk-yrityksen elinkelpoisuuden***;	e) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista ***taloudellista ja hallinnollista*** tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on liikesuhde;

Tarkistus 189

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – e a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	e a) tehtävä liikesuhteen kanssa yhteistyötä, joka koskee yrityksen odotuksia, jotka liittyvät toteutuneiden haittavaikutusten lopettamiseen ja lieventämiseen, ja joka kattaa muun muassa valmiuksien kehittämisen, ohjauksen, hallinnollisen ja taloudellisen tuen, kuten lainojen tai rahoituksen, tarjoamisen tai mahdollistamisen, ottaen huomioon liikekumppanin resurssit, tietämys ja rajoitteet;

Tarkistus 190

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 kohta – f a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	f a) kun on olemassa suora yhteys vaikutuksiin, joita syntyy liikesuhteissa muihin unionissa toimiviin yrityksiin, asianmukaisiin toimenpiteisiin voi kuulua ilmoittaminen asianomaiselle valvontaviranomaiselle samalla kun jatketaan kohtuullisia toimia vaikutuksen lopettamiseksi tai lieventämiseksi.

Tarkistus 191

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3 a. Tuotteen jakelun tai myynnin taikka palvelun suorittamisen yhteydessä yritysten on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteen tai palvelun koostumus, suunnittelu ja markkinoille saattaminen on unionin lainsäädännön mukaista eikä johda yksittäisiin tai yleisiin haittavaikutuksiin. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota lapsiin kohdistuviin mahdollisiin haittavaikutuksiin.

Tarkistus 192

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Sellaisten toteutuneiden haittavaikutusten osalta, joita ei ole voitu estää tai riittävästi lieventää 3 kohdassa tarkoitetuilla toimenpiteillä, yritys voi pyrkiä tekemään sopimuksen sellaisen kumppanin kanssa, jonka kanssa sillä on välillinen liikesuhde, jotta yrityksen käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattaminen voi toteutua. Kun tällainen sopimus on tehty, sovelletaan 5 kohtaa.	***Poistetaan.***

Tarkistus 193

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 5 kohta – 1 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Sopimukseen perustuviin vakuuksiin tai sopimukseen on liitettävä ***asianmukaiset toimenpiteet vaatimusten noudattamisen todentamiseksi. Yritys voi vaatimusten noudattamisen todentamiseksi tukeutua soveltuviin toimialakohtaisiin aloitteisiin tai riippumattoman kolmannen osapuolen todentamiseen.***	***Sopimusmääräyksiin*** on liitettävä ***toimenpiteitä, joilla tuetaan huolellisuusvelvoitteen noudattamista***.

Tarkistus 194

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 5 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Kun ***sopimukseen perustuvat vakuudet saadaan pk-yritykseltä*** tai sopimus tehdään ***pk-yrityksen*** kanssa, sovellettavien ehtojen on oltava oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä. Jos pk-yritysten osalta toteutetaan toimenpiteitä vaatimusten noudattamisen todentamiseksi, yrityksen on vastattava riippumattoman kolmannen osapuolen todentamisen kustannuksista.	Kun ***määräykset, myös sopimusmääräykset, vahvistetaan*** tai sopimus tehdään ***liikesuhteen*** kanssa, sovellettavien ehtojen on oltava oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä. Jos pk-yritysten osalta toteutetaan toimenpiteitä vaatimusten noudattamisen todentamiseksi, yrityksen on vastattava riippumattoman kolmannen osapuolen todentamisen kustannuksista. ***Pk-yritykset voivat jakaa niitä koskevien todentamisten tulokset useiden yritysten kanssa.***

Tarkistus 195

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 5 kohta – 2 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Sopimusmääräykset, joihin pyritään 3 kohdan mukaisesti, eivät saa johtaa siihen, että vastuu huolellisvelvoitteen noudattamisesta tämän direktiivin mukaisesti sekä vastuu noudattamatta jättämisestä siirtyy.

Tarkistus 196

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 5 kohta – 2 b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Pyrkiessään tällaisiin sopimusmääräyksiin yritysten on arvioitava, voidaanko liikekumppanin kohtuudella odottaa noudattavan kyseisiä määräyksiä.

Tarkistus 197

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 6 kohta – 1 alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
Kun on kyse 1 kohdassa tarkoitetuista toteutuneista haittavaikutuksista, joita ei ole voitu ***estää*** tai joiden laajuutta ei ole voitu ***minimoida 3***, ***4*** ja ***5 kohdassa tarkoitetuilla toimenpiteillä***, yrityksen on pidättäydyttävä luomasta uusia tai laajentamasta olemassa olevia suhteita kumppaniin, johon liittyen tai jonka arvoketjussa vaikutus on ilmennyt, ja jos niiden suhteisiin sovellettava laki antaa siihen oikeuden, sen on toteutettava ***seuraavat toimet***:	Kun on kyse 1 kohdassa tarkoitetuista toteutuneista haittavaikutuksista, ***jotka yritys on aiheuttanut tai joiden syntyyn se on myötävaikuttanut ja*** joita ei ole voitu ***lopettaa*** tai joiden laajuutta ei ole voitu ***lieventää***, ja ***kun muutokseen ei ole kohtuullista mahdollisuutta***, yrityksen on pidättäydyttävä luomasta uusia tai laajentamasta olemassa olevia suhteita kumppaniin, johon liittyen tai jonka arvoketjussa vaikutus on ilmennyt, ja jos niiden suhteisiin sovellettava laki antaa siihen oikeuden, sen on toteutettava ***yksi seuraavista toimista viimeisenä keinona liikesuhteiden vastuullisen katkaisemisen varmistamiseksi***:

Tarkistus 198

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 6 kohta – 1 alakohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) keskeytettävä väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja ***pyrittävä*** samalla ***lopettamaan haittavaikutus tai minimoimaan sen laajuus, tai***	a) keskeytettävä väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja ***jatkettava*** samalla ***ennaltaehkäisy- ja lieventämistoimia***

Tarkistus 199

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 6 kohta – 1 alakohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) lopetettava liikesuhde kyseisen toiminnan osalta, ***jos sen haittavaikutus katsotaan vakavaksi***.	b) lopetettava liikesuhde kyseisen toiminnan osalta ***toteutuneen haittavaikutuksen vakavuuden vuoksi tai siinä tapauksessa, että a alakohdan mukaiset väliaikaisen keskeytyksen ehdot eivät täyty***.

Tarkistus 200

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 6 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Yrityksiä on vaadittava arvioimaan ennen kaupallisten suhteiden väliaikaista keskeyttämistä tai liikesuhteen lopettamista, olisivatko tästä aiheutuvat haittavaikutukset suurempia kuin se haittavaikutus, joka on tarkoitus lopettaa tai jota on tarkoitus lieventää. Jos näin on, yritykset voivat pidättäytyä kaupallisten suhteiden väliaikaisesta keskeyttämisestä tai liikesuhteen lopettamisesta. Jos yritykset keskeyttävät kaupalliset suhteet väliaikaisesti tai lopettavat liikesuhteen, niiden on toteutettava toimia keskeyttämisen tai lopettamisen vaikutusten estämiseksi, lieventämiseksi tai lopettamiseksi, ilmoitettava liikekumppanille asiasta hyvissä ajoin ja seurattava päätökseen liittyvää tilannetta.

Tarkistus 201

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 6 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on säädettävä mahdollisuudesta lopettaa ***liikesuhde*** niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa.	Jäsenvaltioiden on säädettävä mahdollisuudesta ***keskeyttää liikesuhde väliaikaisesti tai*** lopettaa ***se*** niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa***, paitsi niissä tapauksissa, joissa sopimuksen osapuolilla on lakisääteinen vaatimus solmia sopimus. Yritykset voivat pyytää toimivaltaisilta viranomaisilta ohjeita toimista, joihin niiden on ryhdyttävä.***

Tarkistus 202

Ehdotus direktiiviksi

8 artikla – 7 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
7. Poiketen siitä, mitä 6 kohdan b alakohdassa säädetään, 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen yritysten, jotka tarjoavat ***luotto-***, ***laina-*** tai ***muita*** rahoituspalveluja, ei tarvitse irtisanoa ***luottoa***, ***lainaa tai muuta*** rahoituspalvelusopimusta, jos ***tämän*** voidaan ***kohtuudella olettaa aiheuttavan merkittävää haittaa toimijalle***, jolle kyseistä palvelua tarjotaan.	7. Poiketen siitä, mitä 6 kohdan b alakohdassa säädetään, 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen yritysten, jotka tarjoavat rahoituspalveluja ***toimijoille***, ***jotka aiheuttavat 1 kohdassa tarkoitettuja toteutuneita haittavaikutuksia*** tai ***myötävaikuttavat niiden syntyyn***, ei tarvitse irtisanoa rahoituspalvelusopimusta, jos ***se on ehdottoman välttämätön, jotta*** voidaan ***estää toimijan***, jolle kyseistä palvelua tarjotaan***, konkurssi***. ***Edellä olevan 6 kohdan toisen alakohdan lisäksi päätös irtisanoa rahoituspalvelusopimus 6 kohdan b alakohdasta poiketen voidaan tehdä vain viimeisenä keinona, jos 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen yritysten pyrkimyksillä käyttää vipuvaikutustaan ei ole lopulta pystytty vaikuttamaan toimijaan, jolle kyseistä palvelua tarjotaan, siten, että ne lopettaisivat toteutuneet haittavaikutukset tai lieventäisivät niiden laajuutta.***

Tarkistus 203

Ehdotus direktiiviksi

8 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 a artikla
	Institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien toteuttamat asianmukaiset toimenpiteet, joilla sijoituksen kohteena olevat yritykset saadaan lopettamaan aiheuttamansa toteutuneet haittavaikutukset
	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat toteuttavat tämän artiklan 3 kohdassa kuvattuja asianmukaisia toimenpiteitä saadakseen sijoituksensa kohteena olevat yritykset lopettamaan toteutuneet haittavaikutukset, jotka on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa 6 artiklan mukaisesti.
	2. Jos haittavaikutusta ei voida lopettaa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat saavat sijoituksensa kohteena olevat yritykset minimoimaan tällaisen vaikutuksen laajuuden.

Komission teksti	*Tarkistus*
	3. Institutionaalisia sijoittajia ja omaisuudenhoitajia on vaadittava tekemään tarvittaessa yhteistyötä sijoituksen kohteena olevan yrityksen kanssa ja käyttämään äänioikeuksiaan direktiivin 2007/36/EY [SRD2] 3 g artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, jotta sijoituksen kohteena olevan yrityksen johtoelin saataisiin lopettamaan toteutunut vaikutus tai minimoimaan sen laajuus. Toimen, jonka sijoituksen kohteena oleva yritys pyrkii toteuttamaan, on oltava oikeassa suhteessa haittavaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä siihen, missä määrin sijoituksen kohteena olevan yrityksen toiminta on myötävaikuttanut haittavaikutuksen syntyyn. Institutionaalisilta sijoittajilta ja omaisuudenhoitajilta edellytettävien toimien on myös oltava oikeasuhteisia ja olosuhteisiin sovitettuja, ja niissä on otettava asianmukaisesti huomioon niiden määräysvalta sijoitusten kohteena olevassa yrityksessä.

Tarkistus 204

Ehdotus direktiiviksi

8 b artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 b artikla
	Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten priorisointi
	1. Tapauksissa, joissa kaikkia tunnistettuja haittavaikutuksia ei ole mahdollista estää, lopettaa tai lieventää samanaikaisesti 7 ja 8 artiklassa esitetyillä asianmukaisilla toimenpiteillä, yritykset voivat määritellä haittavaikutusten todennäköisyyden ja vakavuuden perusteella järjestyksen, jossa ne toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä.
	2. Yrityksiä on vaadittava toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä 1 kohdan mukaisesti vaikutusten vakavuuden ja todennäköisyyden mukaan ja ottaen huomioon riskitekijät.
	3. Sen jälkeen, kun vakavimmat ja todennäköisimmät haittavaikutukset on käsitelty kohtuullisessa ajassa 7 tai 8 artiklan mukaisesti, yrityksen on käsiteltävä vähemmän vakavia ja vähemmän todennäköisiä haittavaikutuksia.

Tarkistus 205

Ehdotus direktiiviksi

8 c artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 c artikla
	Toteutuneiden haittavaikutusten korjaaminen
	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos yritys on aiheuttanut haittavaikutuksen tai myötävaikuttanut sen syntyyn, sen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet kyseisen haittavaikutuksen ja sen ihmisille tai ympäristölle mahdollisesti aiheuttaman vahingon korjaamiseksi tai myötävaikutettava sen korjaamiseen. Korjaamista voidaan ehdottaa 9 artiklassa säädetyn tuomioistuinten ulkopuolisen valitusmenettelyn tuloksena.
	2. Tällaisilla korjaavilla toimenpiteillä pyritään palauttamaan vaikutusten kohteena olevat henkilöt ja ryhmät tai yhteisöt ja/tai ympäristö vaikutusta edeltäneeseen tilanteeseen tai tilaan tai mahdollisimman lähelle sitä. Niitä voivat olla muun muassa korvaus, hyvitys, kunnostaminen, julkinen anteeksipyyntö, ennalleen palauttaminen tai tutkintaan osallistuminen. Yritysten on estettävä lisähaittojen aiheutuminen.
	3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 14 a artiklan nojalla nimetty keskitetty neuvontapalvelu toimii yhteyspisteenä huolellisuusvelvoitetta koskevaa sovittelua varten, jotta yrityksiä ja sidosryhmiä voidaan auttaa löytämään korjaavia ratkaisuja. Keskitetyn neuvontapalvelun on näitä tehtäviä hoitaessaan oltava riippumaton ja tasapuolinen ja toimittava ennustettavasti.
	4. Jos yrityksellä on suora yhteys haittavaikutukseen, jäsenvaltioiden on kannustettava sitä osallistumaan vapaaehtoisesti mahdollisiin korjaaviin toimenpiteisiin, jos se on tarkoituksenmukaista, ja kannustettava yrityksiä harkitsemaan vipuvaikutuksensa käyttämistä vastuullisiin osapuoliin vaikutuksen mahdollisesti aiheuttaman vahingon korjaamiseksi.

Tarkistus 206

Ehdotus direktiiviksi

8 d artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 d artikla
	Mielekkään yhteistyön tekeminen asianomaisten sidosryhmien kanssa

Komission teksti	*Tarkistus*
	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä, jotta ne voivat tehdä asianomaisten sidosryhmien kanssa mielekästä yhteistyötä, joka mahdollistaa todellisen vuorovaikutuksen ja vuoropuhelun niiden huolellisuusvelvoiteprosessissa. Tätä varten yhteistyön on katettava asianomaisille sidosryhmille tiedottaminen ja niiden kuuleminen ja sen on oltava kattavaa, rakenteellista, tehokasta, oikea-aikaista ja kulttuuri- ja sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa.
	2. Jos asianomaisten sidosryhmien kanssa ei ole mahdollista tehdä mielekästä yhteistyötä tai jos on hyödyllistä hankkia muiden asiantuntijoiden näkemyksiä, jotta yritys voi noudattaa täysimääräisesti tämän direktiivin vaatimuksia, erityisesti 6 artiklan mukaisten kartoitus- ja priorisointipäätösten yhteydessä, yritysten on tehtävä mielekkäällä tavalla yhteistyötä muiden asianomaisten sidosryhmien, kuten kansalaisjärjestöjen, tai ihmisoikeuksia tai ympäristöä puolustavien oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden kanssa saadakseen uskottavia näkemyksiä mahdollisista tai toteutuneista haittavaikutuksista, jotta ne voivat noudattaa tämän direktiivin vaatimuksia.
	3. Yritysten on tarvittaessa tarjottava asianomaisille sidosryhmille kattavia, kohdennettuja ja tarkoituksenmukaisia tietoja niiden arvoketjusta ja niiden toteutuneista tai mahdollisista haitallisista ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutuksista ja hyvään hallintotapaan liittyvistä vaikutuksista.
	4. Asianomaisilla sidosryhmillä on oltava oikeus pyytää kirjallisia lisätietoja, jotka yrityksen on toimitettava kohtuullisessa ajassa ja asianmukaisessa ja ymmärrettävässä muodossa. Jos yritys epää lisätietopyynnön, asianomaisella sidosryhmällä on oltava oikeus saada kirjalliset perustelut epäämiselle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin (EU) 2016/943 soveltamista. jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvonta- tai oikeusviranomaisilla on oikeus määrätä luovuttamaan tiedot.
	5. Yritysten on luotava asianmukainen kehys asianomaisten sidosryhmien kuulemista varten. Yritykset voivat päättää yksilöidä asiayhteyden tai haittavaikutuksen mukaan asianomaiset sidosryhmät, joita kulloinkin kuullaan. Yritysten on erityisesti tiedotettava työntekijöille ja työntekijöiden edustajille sekä muille asiaankuuluville sidosryhmille, joita asia koskee, ja kuultava näitä laatiessaan huolellisuusvelvoitetta koskevia toimintaperiaatteita 5 artiklan mukaisesti, tunnistaessaan haittavaikutuksia 6 artiklan mukaisesti, laatiessaan toimintasuunnitelmia tai lopettaessaan liikesuhteen 7 ja 8 artiklan mukaisesti, priorisoidessaan niiden haittavaikutuksia 8 b artiklan mukaisesti, kehittäessään korjaavia toimenpiteitä 8 c artiklan mukaisesti, perustaessaan 9 artiklan mukaisen ilmoitusmekanismin tai tuomioistuinten ulkopuolisen valitusmekanismin ja täyttäessään 10 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

Komission teksti	*Tarkistus*
	6. Yrityksen on tiedotettava työntekijöille ja heidän edustajilleen huolellisuusvelvoitetta koskevasta toimintapolitiikastaan ja sen täytäntöönpanosta, ja työllisyyttä ja sosiaalisia oikeuksia koskeva voimassa oleva unionin ja kansallinen lainsäädäntö sekä sovellettavat työehtosopimukset eivät saa rajoittaa työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa tehtävää yhteistyötä.
	7. Asianomaisille sidosryhmille tiedottaessaan ja niitä kuullessaan yritysten on tunnistettava ja käsiteltävä yhteistyön esteitä ja varmistettava, että osallistujiin ei kohdistu vasta- tai kostotoimia, muun muassa säilyttämällä luottamuksellisuuden tai nimettömyyden. Yritysten on kiinnitettävä erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa olevien sidosryhmien tarpeisiin sekä päällekkäisiin haavoittuvuuksiin ja risteäviin tekijöihin, varmistettava sukupuolitietoinen lähestymistapa ja noudatettava täysimääräisesti Yhdistyneiden kansakuntien julistusta alkuperäiskansojen oikeuksista.

Tarkistus 207

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Valitusmenettely	***Ilmoitusmekanismi ja tuomioistuinten ulkopuolinen valitusmekanismi***

Tarkistus 208

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset tarjoavat 2 kohdassa ***luetelluille henkilöille*** ja ***järjestöille mahdollisuuden tehdä*** niille valituksia, jos näillä henkilöillä tai järjestöillä on oikeutettu huoli toteutuneista tai mahdollisista haitallisista ihmisoikeus- tai ympäristövaikutuksista, jotka kohdistuvat ***niiden*** omaan toimintaan, niiden tytäryritysten toimintaan tai niiden arvoketjuihin.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset tarjoavat ***operatiivisella tasolla julkisesti saatavilla olevia ja tehokkaita ilmoitusmekanismeja ja tuomioistuinten ulkopuolisia valitusmekanismeja, joita*** 2 kohdassa ***luetellut henkilöt*** ja ***järjestöt voivat käyttää tehdäkseen*** niille ***ilmoituksia tai tehdäkseen*** valituksia ***ja pyytääkseen korjaavia toimenpiteitä***, jos näillä henkilöillä tai järjestöillä on ***legitiimiä tietoa tai*** oikeutettu huoli toteutuneista tai mahdollisista haitallisista ihmisoikeus- tai ympäristövaikutuksista, jotka kohdistuvat ***yritysten*** omaan toimintaan, niiden tytäryritysten toimintaan tai niiden arvoketjuihin. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset voivat tarjota tällaisen mahdollisuuden tehdä ilmoituksia ja valituksia muiden yritysten tai järjestöjen kanssa tehtävien yhteistyöjärjestelyjen, myös toimialakohtaisten aloitteiden, avulla osallistumalla monen sidosryhmän yhteisiin valitusmekanismeihin tai liittymällä maailmanlaajuiseen puitesopimukseen.***

Tarkistus 209

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 2 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(2) Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valituksia voivat tehdä	*(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)*

Tarkistus 210

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 2 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) henkilöt, joihin haittavaikutus kohdistuu tai joilla on perusteltu syy uskoa, että haittavaikutus voi vaikuttaa heihin,	a) henkilöt, joihin haittavaikutus kohdistuu tai joilla on perusteltu syy uskoa, että haittavaikutus voi vaikuttaa heihin, ***ja tällaisten henkilöiden lailliset edustajat tai tapauksissa, joissa ei ole henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä, joihin haitallinen ympäristövaikutus vaikuttaa, uskottavat ja kokeneet organisaatiot, joiden tavoitteisiin sisältyy muun muassa ympäristönsuojelu,***

Tarkistus 211

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 2 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) kyseiseen arvoketjuun liittyvillä aloilla toimivat kansalaisjärjestöt.	***Poistetaan.***

Tarkistus 212

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoituksia voivat toimittaa 2 kohdan a ja b alakohdassa luetellut henkilöt ja järjestöt ja lisäksi seuraavat henkilöt ja järjestöt siltä osin kuin kyseiset henkilöt ja järjestöt eivät kuulu mainittujen alakohtien soveltamisalaan:
	a) ihmisoikeuksia tai ympäristöä puolustavat oikeushenkilöt tai luonnolliset henkilöt;
	b) kyseiseen arvoketjuun liittyvillä aloilla toimivat kansalaisjärjestöt.

Tarkistus 213

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset ottavat käyttöön menettelyn 1 kohdassa tarkoitettujen valitusten käsittelemiseksi, mukaan lukien menettely yrityksen perusteettomiksi katsomien valitusten käsittelyä varten, ja tiedottavat näistä menettelyistä ***asianomaisille työntekijöille*** ja ***ammattiliitoille***. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos valitus on perusteltu, valituksen aiheena oleva haittavaikutus katsotaan tunnistetuksi 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla.	3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset ottavat käyttöön menettelyn 1 kohdassa tarkoitettujen ***ilmoitusten ja*** valitusten käsittelemiseksi, mukaan lukien menettely yrityksen perusteettomiksi katsomien ***ilmoitusten tai*** valitusten käsittelyä varten, ja tiedottavat näistä menettelyistä ***asiaankuuluville sidosryhmille, joita asia koskee,*** ja ***tapauksen mukaan niiden edustajille sekä muille 2 ja 2 a kohdan soveltamisalaan kuuluville asianomaisille henkilöille tai järjestöille***. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos ***ilmoitus tai*** valitus on perusteltu, ***ilmoituksen tai*** valituksen aiheena oleva haittavaikutus katsotaan tunnistetuksi 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

Tarkistus 214

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun yritykset perustavat ilmoitus- ja valitusmekanismeja tai osallistuvat niihin, kyseiset mekanismit ovat laillisia, helposti saatavilla olevia, ennakoitavia, tasapuolisia, avoimia, oikeuksien kanssa yhteensopivia sekä sukupuoli- ja kulttuurinäkökohdat huomioon ottavia ja perustuvat osallistumiseen ja vuoropuheluun. Ilmoitus ja -valitusmekanismit on suunniteltava ja niitä on ylläpidettävä siten, että hyödynnetään sidosryhmien näkemyksiä, ja tavalla, joka on mukautettu niiden ihmisten tarpeisiin, jotka saattavat olla kaikkein alttiimpia haittavaikutuksille. Yritysten on otettava käyttöön ja pantava täytäntöön toimintaperiaatteet ja prosessit ilmoitus- ja valitusmekanismin riippumattomuuden säilyttämiseksi.

Tarkistus 215

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 3 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3 b. Yritysten on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että ilmoitusten tai valitusten tekijöihin ei kohdistu vasta- tai kostotoimia, muun muassa varmistamalla, että ilmoituksia ja valituksia voi tehdä kansallisen lainsäädännön mukaan joko nimettömästi tai luottamuksellisesti, sekä otettava käyttöön ja pantava täytäntöön asiaa koskevat toimintaperiaatteet. Jos tietoa on tarpeen jakaa, tämä on tehtävä tavalla, joka ei vaaranna sidosryhmien turvallisuutta, myös olemalla paljastamatta näiden henkilöllisyyttä.

Tarkistus 216

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 3 c kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3 c. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 kohdan mukaisia valituksia tekevillä henkilöillä, jotka eivät tee valitusta nimettömästi, on oikeus yrityksen, jolle 1 kohdan mukainen valitus on tehty, toteuttamiin oikea-aikaisiin ja asianmukaisiin jatkotoimiin, ja että näillä henkilöillä on myös oikeus
	a) saada tietoa siitä, millä perusteella valitus on katsottu perustelluksi tai perusteettomaksi, ja tietoa toteutetuista toimista;
	b) olla vuorovaikutuksessa yrityksen asianmukaisen tason edustajien kanssa voidakseen keskustella valituksen aiheena olevista mahdollisista tai toteutuneista haittavaikutuksista;
	c) pyytää yrityksiä korjaamaan toteutuneet haittavaikutukset tai myötävaikuttamaan niiden korjaamiseen 8 c artiklan mukaisesti.

Tarkistus 217

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***valituksen tekijöillä*** on oikeus	4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***2 a kohdan mukaisia ilmoituksia tekevillä henkilöillä, jotka eivät tee ilmoitusta nimettömästi,*** on oikeus ***yrityksen, jolle 1 kohdan mukainen ilmoitus on tehty, toteuttamiin oikea-aikaisiin ja asianmukaisiin jatkotoimiin.***

Tarkistus 218

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) pyytää valituksen johdosta asianmukaisia jatkotoimia yritykseltä, jolle 1 kohdan mukainen valitus on tehty, ja	***Poistetaan.***

Tarkistus 219

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) tavata yrityksen edustajia asianmukaisella tasolla, jotta voidaan keskustella valituksen aiheena olevista mahdollisista tai toteutuneista vakavista haittavaikutuksista.	***Poistetaan.***

Tarkistus 220

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaisilla on valtuudet antaa ohjeita yrityksille ja muille asiaankuuluville toimijoille, jotka vastaavat ilmoitus- ja valitusmekanismien kehittämisestä ja hallinnoinnista, myös siitä, täyttävätkö ne tässä artiklassa säädetyt kriteerit, asiaa koskevien kansainvälisten normien mukaisesti.

Tarkistus 221

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 b. Tämän artiklan mukaisen ilmoituksen tai valituksen tekeminen ei saa olla edellytys sille, että niiden tekijät voivat käyttää 9 artiklan mukaista perustellun huolen esittämistä koskevaa menettelyä tai oikeudellisia tai muita kuin oikeudellisia mekanismeja, kuten OECD:n kansallisia yhteyspisteitä, jos sellaisia on, eikä se saa estää niiden käyttämistä.

Tarkistus 222

Ehdotus direktiiviksi

10 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Seuranta	Seuranta ***ja todentaminen***

Tarkistus 223

Ehdotus direktiiviksi

10 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset ***arvioivat säännöllisesti omia toimiaan ja toimenpiteitään sekä tytäryritystensä*** ja ***yrityksen arvoketjuihin liittyvien vakiintuneiden liikesuhteiden toimia*** ja ***toimenpiteitä seuratakseen haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamisen, ehkäisemisen ja lieventämisen, lopettamisen ja minimoimisen*** tuloksellisuutta. ***Tällaisten arviointien*** on tapauksen mukaan perustuttava laadullisiin ja määrällisiin indikaattoreihin, ja niitä on tehtävä ***vähintään 12 kuukauden välein*** ja aina, kun on perusteltua syytä uskoa, että saattaa olla syntymässä ***merkittävä*** uusi tällaisten vaikutusten riski. Huolellisuusvelvoitetta ***koskeva toimintapolitiikka*** on saatettava ajan tasalle arviointien tulosten mukaisesti.	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset ***todentavat jatkuvasti tämän direktiivin mukaisesti toteuttamiensa toimien täytäntöönpanon*** ja ***seuraavat näiden toimien riittävyyttä*** ja tuloksellisuutta. ***Seurannan ja todentamisen*** on tapauksen mukaan perustuttava laadullisiin ja määrällisiin indikaattoreihin, ja niitä on tehtävä ***jatkuvasti, ottaen huomioon kyseisten haittavaikutusten luonne, vakavuus ja todennäköisyys,*** ja aina, kun on perusteltua syytä uskoa, että saattaa olla syntymässä uusi tällaisten vaikutusten riski. Huolellisuusvelvoitetta ***koskevaa toimintapolitiikkaa, ennaltaehkäisyä koskevaa toimintasuunnitelmaa ja korjaavaa toimintasuunnitelmaa on tarvittaessa tarkasteltava uudelleen ja ne*** on saatettava ajan tasalle arviointien tulosten mukaisesti.

Tarkistus 224

Ehdotus direktiiviksi

11 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset, joihin ei sovelleta direktiivin 2013/34/EU 19 a ***ja*** 29 a artiklan mukaisia raportointivaatimuksia, raportoivat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista asioista julkaisemalla verkkosivustollaan vuosittaisen selvityksen ***jollakin kansainvälisessä liiketoiminnassa yleisesti käytetyllä kielellä***. Selvitys on julkaistava ***kunakin vuonna viimeistään 30 päivänä huhtikuuta***, ***ja sen*** on ***katettava edellinen kalenterivuosi***.	***1.*** Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset, joihin ei sovelleta direktiivin 2013/34/EU 19 a, 29 a ***ja 40 a*** artiklan mukaisia raportointivaatimuksia, raportoivat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista asioista julkaisemalla verkkosivustollaan vuosittaisen selvityksen ***vähintään yhdellä unionin virallisista kielistä***. Selvitys on julkaistava ***viimeistään 12 kuukauden kuluttua sen tilivuoden, jonka osalta selvitys on laadittu***, ***tillinpäätöspäivän jälkeen***. ***EU:n ulkopuolisten yritysten osalta selvityksessä on tiedot siitä, miten 16 artiklassa määriteltyyn yrityksen valtuutettuun edustajaan voi ottaa yhteyttä.***

Tarkistus 225

Ehdotus direktiiviksi

11 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Komissio antaa 28 artiklan mukaisesti ***delegoituja säädöksiä*** 1 kohdassa tarkoitetun selvityksen sisällöstä ja kriteereistä ja ***täsmentää*** siihen sisällytettäviä tietoja huolellisuusvelvoitteen kuvauksesta, mahdollisista ja toteutuneista haittavaikutuksista ja niiden vuoksi toteutetuista toimista.	***2.*** Komissio antaa 28 artiklan mukaisesti 1 kohdassa tarkoitetun selvityksen sisällöstä ja kriteereistä ***delegoituja säädöksiä, joilla varmistetaan, että se on johdonmukainen direktiivin 2013/34/EU 40 b artiklassa esitettyjen asianmukaista huolellisuutta koskevien tietojen antamista koskevien vaatimusten kanssa,*** ja ***joissa täsmennetään*** siihen sisällytettäviä tietoja huolellisuusvelvoitteen kuvauksesta, mahdollisista ja toteutuneista haittavaikutuksista ja niiden vuoksi toteutetuista toimista. ***Raportoinnin olisi oltava riittävän yksityiskohtaista, jotta voidaan osoittaa, että se on ollut tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden mukaista.***

Komission teksti	*Tarkistus*
	Hyväksyessään delegoituja säädöksiä komissio varmistaa, että raportointivaatimusten piiriin kuuluviin 3 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettuihin yrityksiin sovellettavissa raportointivaatimuksissa ei ole päällekkäisyyksiä, ja ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2088 4 artiklan mukaiset pääasialliset haitalliset vaikutukset tinkimättä direktiivissä säädetyistä vähimmäisvelvoitteista.
	Sellaisia yrityksiä varten, joilla ei ole verkkosivustoa, jäsenvaltioiden on osoitettava verkkosivusto, jolla asianomaisten yritysten vuosittainen selvitys julkaistaan.

Tarkistus 226

Ehdotus direktiiviksi

11 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	11 a artikla (uusi)
	Tietojen saatavuus eurooppalaisessa keskitetyssä yhteyspisteessä (ESAP)
	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun yritykset julkistavat vuosittaiset selvitykset tämän direktiivin 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ne toimittavat kyseiset tiedot samanaikaisesti tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetulle tiedonkeruuelimelle, jotta ne ovat saatavilla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) XX/XXXX [ESAP-asetus] ([1a]) mukaisesti perustetussa ESAPissa.
	Tietojen on täytettävä kaikki seuraavat vaatimukset:
	a) tiedot on laadittava asetuksen (EU) XX/XXXX [ESAP-asetus] ([1b]) 2 artiklan 3 alakohdassa määritellyssä tietojen poiminnan mahdollistavassa muodossa tai, jos unionin lainsäädännössä niin edellytetään, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1024 ([1c]) 2 artiklan 13 alakohdassa määritellyssä koneellisesti luettavassa muodossa;
	b) tietoihin on liitettävä kaikki seuraavat metatiedot:

Komission teksti	*Tarkistus*
	i) kaikki sen yhtiön nimet, johon tiedot liittyvät;
	ii) asetuksen (EU) XX/XXXX [ESAP-asetus] 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti määritetty yhtiön oikeushenkilötunnus;
	iii) asetuksen (EU) XX/XXXX [ESAP-asetus] 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti määritetty yhtiön koko luokan mukaan;
	iv) asetuksen (EU) XX/XXXX [ESAP-asetus] 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti luokiteltu tietojen tyyppi;
	v) tarvittaessa ajanjakso, jonka ajan tietojen on oltava julkisesti saatavilla ESAPissa.
	2. Sovellettaessa 1 kohdan b alakohdan ii alakohtaa jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiaankuuluvat yritykset hankkivat asetuksen (EU) XX/XXXX [ESAP-asetus] 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti määritetyn oikeushenkilötunnuksen.
	3. Sovellettaessa 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen asettamista saataville ESAPiin jäsenvaltioiden on nimettävä … päivään …kuuta … [yksi päivä ennen kuin yritysten velvollisuutta toimittaa tiedot tiedonkeruuelimelle aletaan soveltaa] mennessä yksi direktiivin 2004/109/EY 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista virallisesti nimetyistä järjestelmistä asetuksen (EU) XX/XXXX [ESAP-asetus] 2 artiklan 2 kohdassa määritellyksi tiedonkeruuelimeksi ja ilmoitettava tästä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.
	4. Jotta voidaan varmistaa 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti toimitettujen tietojen tehokas kerääminen ja hallinnointi, komissiolle siirretään valta hyväksyä täytäntöönpanotoimenpiteitä, joissa täsmennetään
	a) muut tietojen ohella esitettävät metatiedot;
	b) tietojen rakenne;
	c) onko tiedot toimitettava koneellisesti luettavassa muodossa ja mitä koneellisesti luettavaa muotoa on käytettävä.

Komission teksti	*Tarkistus*
	([1a]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) XX/XXXX rahoituspalvelujen, pääomamarkkinoiden ja kestävyyden kannalta merkityksellisiin julkisesti saatavilla oleviin tietoihin keskitetyn pääsyn tarjoavan eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen perustamisesta (EUVL L […], […], s. […]).
	([1b]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 56).
	([1c]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

Tarkistus 227

Ehdotus direktiiviksi

12 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jotta yritysten olisi helpompaa noudattaa 7 artiklan 2 kohdan b alakohtaa ja 8 artiklan 3 kohdan c alakohtaa, komissio tukee niitä antamalla ohjeita vapaaehtoisista mallisopimuslausekkeista.	Jotta yritysten olisi helpompaa noudattaa 7 artiklan 2 kohdan b alakohtaa ja 8 artiklan 3 kohdan c alakohtaa, komissio tukee niitä antamalla ***jäsenvaltioita ja asianomaisia sidosryhmiä kuullen tämän direktiivin soveltamispäivään mennessä alan ja yritysten koon mukaan räätälöityjä*** ohjeita vapaaehtoisista mallisopimuslausekkeista. ***Näissä mallisopimuslausekkeissa on määrättävä vähintään:***

Tarkistus 228

Ehdotus direktiiviksi

12 artikla – 1 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a) sopimuspuolten välisestä selkeästä tehtävänjaosta jatkuvassa yhteistyössä ja siitä, että sopimuslausekkeet eivät saa olla sellaisia, että ne johtaisivat huolellisuusvelvoitteen noudattamista koskevan vastuun siirtymiseen; ja

Tarkistus 229

Ehdotus direktiiviksi

12 artikla – 1 kohta – b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b) siitä, että jos sopimuslausekkeita rikotaan, yritysten on ensin toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä 7 artiklan 4 kohdan ja 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja vältettävä tällaisten lausekkeiden irtisanomista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan 5 kohdan ja 8 artiklan 6 kohdan soveltamista.

Tarkistus 230

Ehdotus direktiiviksi

13 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Tukeakseen yrityksiä tai jäsenvaltioiden viranomaisia sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, komissio ***voi*** antaa jäsenvaltioita ja sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta, kuultuaan ohjeita, myös ***tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista***.	***1.*** Tukeakseen yrityksiä tai jäsenvaltioiden viranomaisia sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä ***muun muassa liitteessä vahvistettuihin oikeuksiin ja suojaan liittyvät*** huolellisuusvelvoitteensa komissio antaa jäsenvaltioita***, eurooppalaisia monialaisia*** ja ***alakohtaisia työmarkkinaosapuolia ja muita asiaankuuluvia*** sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta***, Euroopan työviranomaista, Euroopan ulkosuhdehallintoa, Euroopan innovaationeuvostoa ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirastoa (Eismea), Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaista*** ja tarvittaessa ***OECD:tä ja muita*** sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta, kuultuaan ***selkeitä ja helposti ymmärrettäviä*** ohjeita, myös ***yleisiä ja alakohtaisia ohjeita, helpottaakseen velvoitteiden noudattamista käytännöllisellä tavalla***.

Tarkistus 231

Ehdotus direktiiviksi

13 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a. Jotta voidaan tukea yrityksiä tai jäsenvaltioiden viranomaisia sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, ohjeisiin on sisällyttävä:
	a) yrityksiin sovellettavien ihmisoikeus- ja ympäristönormien täytäntöönpanoa koskevaa tietoa, joka perustuu OECD:n toimintaohjeisiin monikansallisille yrityksille, siten kuin vastuullista liiketoimintaa koskevissa OECD:n due diligence -ohjeissa ja yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa YK:n ohjaavissa periaatteissa selvennetään;
	b) luetteloita riskitekijöistä ja niihin liittyviä ohjeita, mukaan lukien yritystason riskitekijät, maantieteelliset riskitekijät ja alakohtaiset riskitekijät;
	c) alakohtaisia ohjeita erityisesti seuraaville aloille OECD:n nykyisten tai tulevien ohjeiden mukaisesti:

Komission teksti	*Tarkistus*
	i) tekstiilien, vaatteiden, turkisten, nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden) valmistus ja tukku- ja vähittäiskauppa,
	ii) maatalous, vesihuolto, maan ja luonnonvarojen hoito, mukaan lukien luonnonsuojelu, metsätalous, kalastus (myös vesiviljely), kumiteollisuus, elintarvikkeiden valmistus, elintarvikkeiden ja juomien markkinointi ja mainostaminen ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, eläinperäisten tuotteiden, puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa sekä jätehuolto,
	iii) kaivostoiminta ja louhinta, mineraalivarojen louhinta, jalostus, kuljetus ja käsittely toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus (lukuun ottamatta koneita ja laitteita) sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa, rakennusala, energia-ala,
	iv) rahoituspalvelujen tarjoaminen, sijoituspalvelut ja -toiminta ja muut rahoituspalvelut;
	d) tietoa siitä, miten noudatetaan tiukempaa, konfliktit huomioivaa huolellisuusvelvoitetta konfliktialueilla;
	e) tietoa siitä, miten jaetaan resursseja ja tietoa yritysten ja muiden toimijoiden kesken haittavaikutusten estämiseksi, lieventämiseksi ja korjaamiseksi kilpailulainsäädännön mukaisesti;
	f) tietoa siitä, miten pk-yritysten erityistarpeet otetaan huomioon;
	g) tietoa ilmoitusmekanismin ja tuomioistuinten ulkopuolisen valitusmekanismin perustamisesta;
	h) tietoa liikesuhteiden vastuullisesta katkaisemisesta sekä sellaisten kontekstien arvioinnista, joissa haittavaikutukset ovat systeemisiä ja valtion tukemia, ja dynaamisten luetteloiden laatimisesta niistä;
	i) käytännön ohjeita siitä, miten asianomaiset sidosryhmät yksilöidään ja miten niiden kanssa tehdään yhteistyötä;

Komission teksti	*Tarkistus*
	j) tietoa siitä, miten jäsenvaltiot voivat parantaa uhrien oikeussuojaa ja miten voidaan estää asianomaisten sidosryhmien vastatoimet;
	k) käytännön ohjeistusta priorisointistrategioiden kehittämisestä ja täytäntöönpanosta, muun muassa käytännön ohjeistusta siitä, miten oikeasuhteisuutta ja priorisointia vaikutusten, toimialojen ja maantieteellisten alueiden suhteen voidaan soveltaa huolellisuusvelvoitteisiin yrityksen koon ja toimialan mukaan;
	l) tietoa vastuullisista hankintakäytännöistä;
	m) tietoa sukupuoli- ja kulttuurinäkökohtien huomioon ottamisesta huolellisuusvelvoitteen noudattamisessa ja toimenpiteistä, joita yritysten olisi toteutettava puuttuakseen pienviljelijöiden kohtaamiin haasteisiin, mukaan lukien toimeentulo-ongelmat;
	n) tietoa siitä, miten tuetaan ihmisoikeusloukkauksia ja ympäristövahinkoja koskevien riippumattomien tietojen turvallista ja osallistavaa keräämistä ja toteutetaan tietojen tarkastelemiseksi tarvittavat toimet;
	o) unionin vientitakuulaitoksille tarkoitettua tietoa siitä, miten unionin ja jäsenvaltioiden varat ja vientiluotot toimivat tämän direktiivin periaatteiden mukaisesti.

Tarkistus 232

Ehdotus direktiiviksi

13 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 b. Ohjeet on asetettava saataville viimeistään… päivänä … kuuta … [yksi vuosi ennen tämän direktiivin mukaisten yrityksiä koskevien velvoitteiden voimaantulopäivää] maksutta ja helposti saatavilla olevassa muodossa, myös digitaalisessa muodossa, sekä kaikilla unionin virallisilla kielillä. Komissio tarkastelee määräajoin ohjeidensa tarkoituksenmukaisuutta ja mukauttaa niitä muun muassa uusiin parhaisiin käytäntöihin.

Tarkistus 233

Ehdotus direktiiviksi

13 artikla – 1 c kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 c. Komissio saattaa maakohtaiset tietokoosteet säännöllisesti ajan tasalle ja asettaa ne julkisesti saataville ajantasaisten tietojen antamiseksi unionin kunkin kauppakumppanin ratifioimista kansainvälisistä yleissopimuksista ja muista sopimuksista. Komissio kerää ja julkaisee kauppa- ja tullitietoja raaka-aineiden alkuperästä ja väli- ja lopputuotteista ja julkaisee tietoa tiettyihin maihin tai alueisiin, aloihin ja osa-aloihin ja tuotteisiin liittyvistä mahdollisten tai toteutuneiden haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten ja hyvään hallintotapaan liittyvien vaikutusten riskeistä.

Tarkistus 234

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Tarjotakseen tietoa ja tukea yrityksille ja kumppaneille, joiden kanssa ***yritykset ovat muodostaneet*** arvoketjuissaan liikesuhteita, niiden pyrkiessä täyttämään tästä direktiivistä johtuvat velvoitteet***, jäsenvaltioiden on*** perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja verkkosivustoja, alustoja tai portaaleja. ***Tässä yhteydessä*** on ***kiinnitettävä erityistä huomiota yritysten arvoketjuissa oleviin pk-yrityksiin***.	1. ***Jäsenvaltioiden on komission tuella ennen tämän direktiivin voimaantuloa kehitettävä ja pantava täytäntöön toimenpiteitä ja välineistöjä*** tarjotakseen tietoa***, neuvontaa*** ja tukea yrityksille ja kumppaneille, joiden kanssa ***yrityksillä on*** arvoketjuissaan liikesuhteita, niiden pyrkiessä täyttämään tästä direktiivistä johtuvat velvoitteet ***sekä*** perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja ***käyttäjäystävällisiä*** verkkosivustoja, alustoja tai portaaleja. ***Tällaisen tiedon, neuvonnan ja tuen*** on ***oltava käytännöllistä ja räätälöityä etenkin pk-yritysten erityistarpeisiin. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että yritysten saatavilla on koulutusta siitä, miten huolellisuusvelvoitetta on noudatettava. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden on varmistettava täydentävyys ja johdonmukaisuus jo olemassa olevien samankaltaisten toimenpiteiden kanssa, kuten OECD:n kansallisten yhteyspisteiden tiedotus- ja edistämistoimien kanssa.***

Tarkistus 235

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a. Komissio perustaa erityisen digitaalisen raportointiportaalin, jonka kautta yritykset saavat maksutta käyttöönsä kaikki mallit ja tiedot kaikista tästä direktiivistä ja muista unionin säädöksistä johtuvista, kulloistakin yritystä koskevista raportointivaatimuksista, jotka perustuvat muun muassa yrityksen kokoon, toimialaan, tuotteeseen ja palveluun ja riskialtistukseen, ja jonka kautta ne saavat tietoa rahoituksesta ja mahdollisuuksista osallistua hankintamenettelyihin, jotta ne voivat panna täytäntöön ja täyttää niille asetetut huolellisuusvelvoitteet ja hyötyä niistä.

Tarkistus 236

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 b. Jäsenvaltioiden on annettava sidosryhmille ja niiden edustajille tietoa ja tukea, jotta ne voivat tehdä osuutensa huolellisuusvelvoitteiden hyväksi ja kehittää valmiuksiaan, sekä annettava niille tietoa ja apua oikeussuojan saatavuuden helpottamiseksi. Tähän on sisällyttävä tarkoitukseen varattujen verkkosivustojen, alustojen tai portaalien perustaminen ja ylläpito yksin tai yhdessä. Jäsenvaltiot voivat myös tarjota taloudellista tukea sidosryhmille niiden tietoisuuden lisäämiseksi ja niille tässä direktiivissä säädettyjen oikeuksien käytön helpottamiseksi sekä tarjota tukea ja suojaa niille sidosryhmille, joiden liiketoimintaan kohdistuu mahdollisia tai toteutuneita haittavaikutuksia.

Tarkistus 237

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. ***Jäsenvaltiot voivat tukea pk-yrityksiä taloudellisesti***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista.	2. ***Jäsenvaltioiden on annettava pk-yrityksille tarvittaessa taloudellista ja muuta tukea***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista.

Tarkistus 238

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Komissio ***voi*** täydentää jäsenvaltioiden tukitoimenpiteitä unionin unionissa ja kolmansissa maissa toteuttamien huolellisuusvelvoitetta koskevien tukitoimien pohjalta ja suunnitella uusia toimenpiteitä, mukaan lukien sidosryhmien yhteisaloitteiden helpottaminen yritysten auttamiseksi täyttämään velvoitteensa.	3. Komissio ***järjestää Enterprise Europe Network -verkostoon pysyvästi huolellisuusvelvoitteisiin erikoistuneita neuvonantajia ja*** täydentää***, myös johdonmukaisuuden varmistamiseksi,*** jäsenvaltioiden tukitoimenpiteitä unionin unionissa ja kolmansissa maissa toteuttamien huolellisuusvelvoitetta koskevien tukitoimien pohjalta ja ***voi*** suunnitella uusia toimenpiteitä, mukaan lukien sidosryhmien yhteisaloitteiden helpottaminen yritysten auttamiseksi täyttämään velvoitteensa.

Tarkistus 239

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3 a. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat, että unionin yhteistyö- ja kauppavälineillä tuetaan suotuisan toimintaympäristön kehittämistä kolmansissa maissa sekä yhteistyö- ja kumppanuusmekanismien kehittämistä ja vahvistamista kolmansien maiden kanssa, jotta voidaan puuttua haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten perimmäisiin syihin olemassa olevia välineitä käyttäen ja kehittää kolmansien maiden talouden toimijoiden valmiuksia suojella ympäristöä ja kunnioittaa ihmisoikeuksia.

Tarkistus 240

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Yritykset voivat ***tukeutua*** toimialakohtaisiin ***järjestelmiin*** ja sidosryhmien yhteisaloitteisiin tämän direktiivin 5–11 artiklassa tarkoitettujen ***velvoitteidensa*** täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset ***järjestelmät ja*** aloitteet soveltuvat ***kyseisten*** velvoitteiden täyttämisen tukemiseen***. Komissio ja jäsenvaltiot voivat helpottaa tiedon levittämistä tällaisista järjestelmistä tai aloitteista ja niiden tuloksista. Komissio voi*** yhteistyössä jäsenvaltioiden ***kanssa antaa ohjeita alan toimialakohtaisten järjestelmien*** ja sidosryhmien ***yhteisaloitteiden toimivuuden arvioimiseksi.***	4. Yritykset voivat ***osallistua*** toimialakohtaisiin ***aloitteisiin*** ja sidosryhmien yhteisaloitteisiin tämän direktiivin 5–11 artiklassa tarkoitettujen ***huolellisuusvelvoitteiden näkökohtien*** täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset aloitteet soveltuvat ***asiaankuuluvien*** velvoitteiden täyttämisen tukemiseen***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 18, 19*** ja ***22 artiklan soveltamista. Tällaiset aloitteet voivat olla erityisen tarkoituksenmukaisia koko toimialaa koskevien riskien tunnistamisessa, sillä ne tarjoavat välineitä erityisten riskien lieventämiseen ja niillä koordinoidaan yritysten vipuvaikutuksen käyttöä korjaavien toimien mahdollistamiseksi sekä tarjotaan käyttöön valitusmekanismi.*** Yhteistyössä jäsenvaltioiden***, OECD:n, YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston*** ja ***asiaankuuluvien*** sidosryhmien ***kanssa komissio:***

Tarkistus 241

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 4 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a) antaa ohjeita ja kehittää OECD:n vahvistaman vastaavuuden arviointimenetelmän pohjalta menetelmät, jotta voidaan arvioida toimialakohtaisten aloitteiden ja sidosryhmien yhteisaloitteiden soveltamisalaa, tämän direktiivin mukaisuutta ja uskottavuutta, muun muassa osallistuvien yritysten avoimuuden, hallinnon, valvontamekanismien ja vastuuvelvollisuuden osalta;

Tarkistus 242

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 4 kohta – b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b) perustaa yritysten, viranomaisten ja muiden sidosryhmien käyttöön keskitetyn, julkisen digitaalisen alustan, jonka kautta ne saavat maksutta käyttöönsä riippumattomien kolmansien osapuolten tekemät arvioinnit yksittäisten toimialakohtaisten aloitteiden ja sidosryhmien yhteisaloitteiden soveltamisalasta, yhdenmukaisuudesta ja uskottavuudesta, jotka on tehty komission a alakohdan mukaisesti kehittämällä menetelmällä. Riippumattomia kolmansien osapuolten arviointeja voivat tehdä jäsenvaltiot, OECD tai muut riippumattomat kolmansien osapuolten arvioijat;

Tarkistus 243

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 4 kohta – c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c) helpottaa muiden merkityksellisten tietojen levittämistä toimialakohtaisten aloitteiden ja sidosryhmien yhteisaloitteiden soveltamisalasta, yhdenmukaisuudesta ja uskottavuudesta sekä niiden tuloksista. Jäsenvaltioiden on edistettävä tarkoituksenmukaisten toimialakohtaisten aloitteiden ja sidosryhmien yhteisaloitteiden kehittämistä yritysten tukemiseksi tietyillä aloilla tai tietyissä kysymyksissä, joihin liittyy vakavia kestävyysriskejä mutta joita varten ei vielä ole tällaisia aloitteita.

Tarkistus 244

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a. Yritykset voivat käyttää riippumattoman kolmannen osapuolen todentamisia tukena tämän direktiivin 5–11 artiklassa tarkoitettujen huolellisuusvelvoitteiden näkökohtien täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset aloitteet soveltuvat asiaankuuluvien velvoitteiden täyttämisen tukemiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 18, 19 ja 22 artiklan soveltamista. Komissio antaa 28 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, jossa täsmennetään riippumattoman kolmannen osapuolen suorittamaa todentamista koskevat vähimmäisvaatimukset, avoimuusvaatimukset mukaan lukien.

Tarkistus 245

Ehdotus direktiiviksi

14 artikla – 4 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 b. Asiaankuuluvat sidosryhmät voivat toimittaa 9 artiklan mukaisia ilmoituksia ja valituksia sellaisten toimialakohtaisten aloitteiden ja sidosryhmien yhteisaloitteiden kautta, joihin yritys osallistuu.

Tarkistus 246

Ehdotus direktiiviksi

14 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	14 a artikla
	Keskitetty neuvontapalvelu
	1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi yritysten kestävää toimintaa koskevaa huolellisuusvelvoitetta käsittelevä kansallinen keskitetty neuvontapalvelu. Jäsenvaltiot voivat antaa tämän tehtävän olemassa olevalle viranomaiselle, kuten kansallisille yhteyspisteille, jos sellaisia on, mutta niiden on varmistettava, että keskitetyt neuvontapalvelut ovat toiminnallisesti riippumattomia valvontaviranomaisten tehtävistä ja roolista.
	2. Yritykset voivat tämän yhteyspisteen kautta pyytää lisäohjeita ja saada lisätukea ja tietoa siitä, miten ne voivat parhaiten täyttää huolellisuusvelvoitteensa ja miten yhteistoiminnallisilla toimialakohtaisilla aloitteilla ja sidosryhmien yhteisaloitteilla voidaan tukea ja avustaa yrityksiä huolellisuusvelvoitteiden tiettyjen näkökohtien täyttämisessä.

Komission teksti	*Tarkistus*
	3. Keskitetyt neuvontapalvelut voivat myös olla yhteydessä toisiinsa rajatylittävän yhteistyön varmistamiseksi, ja jäsenvaltioiden on tarvittaessa varmistettava, että keskitetyt neuvontapalvelut koordinoivat toimintaansa muiden asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden täytäntöönpanoelinten, kuten OECD:n kansallisten yhteyspisteiden, kanssa.

Tarkistus 247

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa*** tarkoitetut yritykset ***hyväksyvät suunnitelman, jolla varmistetaan***, että yrityksen liiketoimintamalli ja -strategia ***ovat linjassa*** kestävään talouteen siirtymisen ***kanssa sekä*** ilmaston ***lämpenemisen rajoittamisen*** 1,5 celsiusasteeseen ***kanssa*** Pariisin sopimuksen mukaisesti. ***Suunnitelmassa on erityisesti yksilöitävä yrityksen käytettävissä kohtuudella olevien tietojen perusteella, missä määrin ilmastonmuutos muodostaa riskin yrityksen toiminnalle tai vaikuttaa siihen.***	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***2 artiklassa*** tarkoitetut yritykset ***kehittävät ja panevat täytäntöön siirtymäsuunnitelman noudattaen direktiivin (EU) 2022/2464 (yritysten kestävyysraportointia koskeva direktiivi) 19 a artiklassa tarkoitettuja raportointivaatimuksia, jotta voidaan varmistaa***, että yrityksen liiketoimintamalli ja -strategia ***tukevat*** kestävään talouteen siirtymisen ***tavoitteita ja pyrkimystä rajoittaa*** ilmaston ***lämpeneminen*** 1,5 celsiusasteeseen Pariisin sopimuksen mukaisesti ***ja että yrityksen toiminnassa unionissa pyritään asetuksessa (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki) tavoitteeksi asetettuun ilmastoneutraaliuden saavuttamiseen, mukaan lukien vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoite ja vuoden 2030 ilmastotavoite. Suunnitelmaan on sisällytettävä kuvaus seuraavista:***

Tarkistus 248

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a) yrityksen liiketoimintamallin ja -strategian kyky kestää ilmastoriskejä;

Tarkistus 249

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta – b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b) yritykselle ilmastoalalla tarjoutuvat mahdollisuudet;

Tarkistus 250

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta – c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c) tarvittaessa hiilestä irtautumisen keinojen tunnistaminen ja niiden selittäminen yritysten toiminnassa ja arvoketjussa, mukaan lukien direktiivin 2013/34/EU 19 a artiklan 2 kohdan a alakohdan iii alakohdassa ja 29 a artiklan 2 kohdan a alakohdan iii alakohdassa tarkoitetut yrityksen yhteydet hiileen, öljyyn ja kaasuun liittyviin toimintoihin;

Tarkistus 251

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta – d alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d) tieto siitä, miten yrityksen liiketoimintamallissa ja -strategiassa otetaan huomioon yrityksen niiden sidosryhmien edut, joihin asia vaikuttaa, ja yrityksen vaikutukset ilmastonmuutokseen;

Tarkistus 252

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta – e alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	e) tieto siitä, miten yrityksen strategia on pantu täytäntöön ja pannaan täytäntöön ilmastoasioiden osalta, mukaan lukien siihen liittyvät rahoitus- ja investointisuunnitelmat;

Tarkistus 253

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta – f alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	f) yrityksen asettamat ilmastonmuutokseen liittyvät aikasidonnaiset tavoitteet päästöluokissa 1 ja 2 sekä tapauksen mukaan päästöluokassa 3, mukaan lukien tarvittaessa vakuuttavaan tieteelliseen näyttöön perustuvat kasvihuonekaasujen ehdottomat päästövähennystavoitteet, jotka on täytettävä vuoteen 2030 mennessä ja viiden vuoden välein vuoteen 2050 saakka, ja kuvaus yrityksen edistymisestä näiden tavoitteiden saavuttamisessa;

Tarkistus 254

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 1 kohta – g alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	g) kuvaus hallinto-, johto- ja valvontaelinten roolista ilmastoasioissa.

Tarkistus 255

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos ilmastonmuutos on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa yrityksen toiminnan pääasialliseksi riskiksi tai pääasialliseksi vaikuttajaksi, yritys sisällyttää suunnitelmaansa päästövähennystavoitteet.	***Poistetaan.***

Tarkistus 256

Ehdotus direktiiviksi

15 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***yritykset ottavat 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden täyttämisen asianmukaisesti huomioon määrittäessään muuttuvia palkkioita, jos muuttuva palkkio liittyy siihen, miten johtaja on edistänyt yrityksen liiketoimintastrategiaa, pitkän aikavälin intressejä ja toiminnan kestävyyttä***.	3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***yrityksen johtajat ovat vastuussa tässä artiklassa säädettyjen velvoitteiden valvonnasta ja että keskimäärin yli 1 000 työntekijää työllistävät yritykset noudattavat merkityksellistä ja tehokasta politiikkaa, jolla varmistetaan, että osa johtajien mahdollisista muuttuvista palkkioista on kytköksissä yrityksen tässä artiklassa tarkoitettuun siirtymäsuunnitelmaan. Tällainen politiikka hyväksytään vuotuisessa yleiskokouksessa.***

Tarkistus 257

Ehdotus direktiiviksi

17 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jokaisen jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi valvontaviranomainen valvomaan ***6–11 artiklan ja 15 artiklan 1 ja 2 kohdan*** nojalla annetuissa kansallisissa säännöksissä säädettyjen velvoitteiden noudattamista.	1. Jokaisen jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi valvontaviranomainen valvomaan ***tämän direktiivin*** nojalla annetuissa kansallisissa säännöksissä säädettyjen velvoitteiden noudattamista.

Tarkistus 258

Ehdotus direktiiviksi

17 artikla – 6 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
6. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 30 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ilmoitettuun päivään mennessä tämän artiklan mukaisesti nimettyjen valvontaviranomaisten nimet ja yhteystiedot sekä ***niiden*** valtuudet, jos valvontaviranomaisia on useita. Niiden on ilmoitettava komissiolle kaikista näiden tietojen muutoksista.	6. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 30 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ilmoitettuun päivään mennessä tämän artiklan mukaisesti nimettyjen valvontaviranomaisten nimet ja yhteystiedot sekä ***tapauksen mukaan kunkin viranomaisen*** valtuudet, jos ***nimettyjä*** valvontaviranomaisia on useita. Niiden on ilmoitettava komissiolle kaikista näiden tietojen muutoksista.

Tarkistus 259

Ehdotus direktiiviksi

17 artikla – 7 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
7. Komissio julkaisee valvontaviranomaisten luettelon ***muun muassa verkkosivustollaan***. Komissio saattaa luettelon säännöllisesti ajan tasalle jäsenvaltioilta saatujen tietojen perusteella.	7. Komissio julkaisee***, muun muassa verkkosivustollaan,*** valvontaviranomaisten luettelon ***ja, jos jäsenvaltiossa on useita valvontaviranomaisia, kunkin viranomaisen valtuudet***. Komissio saattaa luettelon säännöllisesti ajan tasalle jäsenvaltioilta saatujen tietojen perusteella.

Tarkistus 260

Ehdotus direktiiviksi

17 artikla – 8 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
8. Jäsenvaltioiden on taattava valvontaviranomaisten riippumattomuus ja varmistettava, että ne ja kaikki niiden palveluksessa työskentelevät tai työskennelleet henkilöt sekä niiden puolesta toimivat ***tilintarkastajat tai asiantuntijat*** käyttävät valtuuksiaan puolueettomasti, läpinäkyvästi ja salassapitovelvollisuutta asianmukaisesti noudattaen. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että viranomainen on oikeudellisesti ja toiminnallisesti riippumaton tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista yrityksistä tai muista markkinaintresseistä ja että sen henkilöstöllä ja sen hallinnosta vastaavilla henkilöillä ei ole eturistiriitoja, heihin sovelletaan luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia ja he pidättyvät kaikesta toiminnasta, joka on ristiriidassa heidän tehtäviensä kanssa.	8. Jäsenvaltioiden on taattava valvontaviranomaisten riippumattomuus ja varmistettava, että ne ja kaikki niiden palveluksessa työskentelevät tai työskennelleet henkilöt sekä niiden puolesta toimivat ***henkilöt*** käyttävät valtuuksiaan puolueettomasti, läpinäkyvästi ja salassapitovelvollisuutta asianmukaisesti noudattaen. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että viranomainen on oikeudellisesti ja toiminnallisesti riippumaton tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista yrityksistä tai muista markkinaintresseistä ja että sen henkilöstöllä ja sen hallinnosta vastaavilla henkilöillä ei ole eturistiriitoja, heihin sovelletaan luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia ja he pidättyvät kaikesta toiminnasta, joka on ristiriidassa heidän tehtäviensä kanssa.

Tarkistus 261

Ehdotus direktiiviksi

17 artikla – 8 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset julkaisevat ja asettavat saataville verkkosivustolle vuotuisen kertomuksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti niiden aiemmat toimet, tuleva työsuunnitelma ja painopisteet sekä kaikkein vakavimmat noudattamattajättämistapaukset.

Tarkistus 262

Ehdotus direktiiviksi

17 artikla – 8 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 b. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset tunnustavat muiden asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden täytäntöönpanoelinten, kuten OECD:n kansallisten yhteyspisteiden, roolin. Komissio voi asiaankuuluvia kansainvälisiä elimiä kuultuaan laatia suuntaviivoja valvontaviranomaisten ja tällaisten täytäntöönpanoelinten toiminnan yhteensovittamisesta.

Tarkistus 263

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***valvontaviranomaisilla*** on asianmukaiset valtuudet ***ja*** resurssit niille tämän direktiivin nojalla annettuihin tehtäviin, mukaan lukien valtuudet ***pyytää*** tietoja ja tehdä tutkimuksia, jotka liittyvät tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden noudattamiseen.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***valvontaviranomaiset ovat riippumattomia ja puolueettomia ja niillä*** on asianmukaiset valtuudet, resurssit ***ja asiantuntemus*** niille tämän direktiivin nojalla annettuihin tehtäviin, mukaan lukien valtuudet ***vaatia yrityksiä toimittamaan*** tietoja ja tehdä tutkimuksia, ***joihin voi tarvittaessa sisältyä paikan päällä tehtäviä tarkastuksia ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuuleminen ja*** jotka liittyvät tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden noudattamiseen.

Tarkistus 264

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 4 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Korjaavien toimien toteuttaminen ei estä hallinnollisten seuraamusten määräämistä 20 artiklan mukaisesti tai siviilioikeudellisen korvausvastuun syntymistä 22 artiklan mukaisesti.	Korjaavien toimien toteuttaminen ei estä hallinnollisten seuraamusten määräämistä***, myös*** 20 artiklan mukaisesti, tai siviilioikeudellisen korvausvastuun syntymistä***, myös*** 22 artiklan mukaisesti.

Tarkistus 265

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 5 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) määrätä 20 artiklan mukaisia ***taloudellisia*** seuraamuksia;	b) määrätä 20 artiklan mukaisia seuraamuksia;

Tarkistus 266

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 5 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) toteuttaa väliaikaisia toimenpiteitä vakavan ***ja*** peruuttamattoman vahingon riskin välttämiseksi.	c) toteuttaa väliaikaisia toimenpiteitä vakavan ***tai*** peruuttamattoman vahingon riskin välttämiseksi;

Tarkistus 267

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 5 kohta – c a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c a) arvioida 8 b artiklassa tarkoitettujen priorisointistrategioiden pätevyyttä ja määrätä uudelleentarkastelu, jos tällaisille strategioille asetettuja vaatimuksia ei ole täytetty.

Tarkistus 268

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 7 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella luonnollisella tai oikeushenkilöllä on oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin itseään koskevaa valvontaviranomaisen oikeudellisesti sitovaa päätöstä vastaan.	7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella luonnollisella tai oikeushenkilöllä on oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin itseään koskevaa valvontaviranomaisen oikeudellisesti sitovaa päätöstä vastaan ***kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja sanotun rajoittamatta sellaisten jäsenvaltioiden sääntöjen soveltamista, jotka koskevat yritysten oikeutta muutoksenhakuun tuomioistuimessa ja muihin asiaankuuluviin suojatoimiin***.

Tarkistus 269

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 7 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	7 a. Valvontaviranomaisten on julkaistava kaikista lainkäyttövaltaansa ja tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista yrityksistä luettelo, joka ei sisällä mitään asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuja henkilötietoja, ja saatettava se säännöllisesti ajan tasalle. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien yritysten luetteloissa on oltava linkit, joista pääsee tapauksen mukaan tutustumaan yritysten huolellisuusvelvoitetta koskeviin selvityksiin.

Tarkistus 270

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 7 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	7 b. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset pitävät kirjaa 1 kohdassa tarkoitetuista tutkimuksista ja ilmoittavat erityisesti niiden luonteen ja tuloksen sekä pitävät kirjaa mahdollisista 5 kohdan nojalla annetuista korjaavia toimia koskevista ilmoituksista.

Tarkistus 271

Ehdotus direktiiviksi

18 artikla – 7 c kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	7 c. Valvontaviranomaisten päätökset siitä, noudattaako yritys tätä direktiiviä, eivät rajoita yrityksen siviilioikeudellista korvausvastuuta 22 artiklan nojalla. Valvontaviranomaisten on meneillään olevan siviilioikeudellista korvausvastuuta koskevan menettelyn yhteydessä ja tuomioistuimen pyynnöstä annettava kaikki hallussaan olevat tiettyä yritystä koskevat tiedot sille tuomioistuimelle, jossa 22 artiklan nojalla vireille pantua menettelyä on määrä käsitellä.

Tarkistus 272

Ehdotus direktiiviksi

19 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos perusteltuja huolia esittävät henkilöt sitä pyytävät, valvontaviranomainen toteuttaa tarvittavat toimenpiteet suojatakseen asianmukaisesti kyseisen henkilön henkilöllisyyden ja sellaiset henkilötiedot, joiden ilmaiseminen olisi tälle haitallista.

Tarkistus 273

Ehdotus direktiiviksi

19 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Jos perusteltu huoli kuuluu jonkin toisen valvontaviranomaisen toimivaltaan, huolenilmaisun vastaanottavan viranomaisen on toimitettava se kyseiselle viranomaiselle.	2. Jos perusteltu huoli kuuluu jonkin toisen valvontaviranomaisen toimivaltaan, huolenilmaisun vastaanottavan viranomaisen on toimitettava se kyseiselle viranomaiselle ***ja ilmoitettava tästä henkilölle, joka on esittänyt perustellun huolen 1 kohdan mukaisesti***.

Tarkistus 274

Ehdotus direktiiviksi

19 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset arvioivat perustellut huolet ja käyttävät tarvittaessa 18 artiklassa tarkoitettuja valtuuksiaan.	3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset arvioivat perustellut huolet ja käyttävät tarvittaessa 18 artiklassa tarkoitettuja valtuuksiaan ***kohtuullisen ajan kuluessa***.

Tarkistus 275

Ehdotus direktiiviksi

19 artikla – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Valvontaviranomaisen on mahdollisimman pian ja kansallisen lainsäädännön asiaa koskevien säännösten mukaisesti ja unionin oikeutta noudattaen ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetulle henkilölle tämän perustellun huolen arvioinnin tuloksesta ja perusteltava ***se***.	4. Valvontaviranomaisen on mahdollisimman pian ja kansallisen lainsäädännön asiaa koskevien säännösten mukaisesti ja unionin oikeutta noudattaen ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetulle henkilölle tämän perustellun huolen arvioinnin tuloksesta ja ***päätöksestään suostua tai olla suostumatta toimia koskevaan pyyntöön,*** perusteltava ***päätöksensä sekä esitettävä kuvaus lisätoimista ja -toimenpiteistä, joita se aikoo toteuttaa. Valvontaviranomaiset voivat sallia sen, että huolen esittänyt henkilö toimittaa lisätietoja.***

Tarkistus 276

Ehdotus direktiiviksi

19 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset ottavat käyttöön helposti käytettävissä olevia kanavia perusteltujen huolten vastaanottamiseksi. Perusteltujen huolten esittämismenettelyjen on oltava oikeudenmukaisia, tasapuolisia, nopeita ja maksuttomia. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisön saatavilla on käytännön tietoja mahdollisuudesta turvautua hallinnollisiin ja tuomioistuimessa toteutettaviin muutoksenhakumenettelyihin.

Tarkistus 277

Ehdotus direktiiviksi

19 artikla – 5 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilöillä, jotka esittävät perustellun huolen tämän artiklan mukaisesti ***ja joilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeutettu etu asiassa***, on mahdollisuus saattaa asia sellaisen tuomioistuimen tai muun riippumattoman ja puolueettoman julkisen elimen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta tutkia valvontaviranomaisen päätösten menettelyllinen ja sisällöllinen laillisuus sekä sen toimia tai laiminlyöntejä.	5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilöillä, jotka esittävät perustellun huolen tämän artiklan mukaisesti, on mahdollisuus saattaa asia sellaisen tuomioistuimen tai muun riippumattoman ja puolueettoman julkisen elimen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta tutkia valvontaviranomaisen päätösten menettelyllinen ja sisällöllinen laillisuus sekä sen toimia tai laiminlyöntejä.

Tarkistus 278

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Päätettäessä seuraamusten määräämisestä ja niiden luonteesta ja asianmukaisesta tasosta on otettava asianmukaisesti huomioon ***yrityksen pyrkimykset noudattaa valvontaviranomaisen siltä mahdollisesti vaatimia korjaavia toimia, 7 ja 8 artiklan nojalla mahdollisesti tehdyt investoinnit ja kohdennettu tuki sekä tapauksen mukaan yhteistyö muiden toimijoiden kanssa yrityksen arvoketjuihin kohdistuvien haittavaikutusten korjaamiseksi.***	2. Päätettäessä seuraamusten määräämisestä ja niiden luonteesta ja asianmukaisesta tasosta on otettava asianmukaisesti huomioon:

Tarkistus 279

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a) yrityksen pyrkimykset noudattaa valvontaviranomaisen siltä mahdollisesti vaatimia korjaavia toimia;

Tarkistus 280

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b) edellä olevien 7 ja 8 artiklan nojalla mahdollisesti tehdyt investoinnit ja annettu kohdennettu tuki;

Tarkistus 281

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c) mahdollinen yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, jotta voidaan puuttua haittavaikutuksiin yrityksen arvoketjuissa;

Tarkistus 282

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – d alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d) yrityksen rikkomisen vakavuus ja kesto tai toteutuneiden vaikutusten vakavuus;

Tarkistus 283

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – e alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	e) missä määrin priorisointipäätökset olivat kohtuullisia, uskottavia ja vilpittömässä mielessä tehtyjä;

Tarkistus 284

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – f alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	f) yrityksen aiemmat tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiset;

Tarkistus 285

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – g alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	g) yrityksen rikkomisen tuloksena saamat taloudelliset edut tai välttämät tappiot, jos asiaa koskevat tiedot ovat saatavilla;

Tarkistus 286

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – h alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	h) samanlaisista rikkomisista muissa jäsenvaltioissa määrätyt seuraamukset;

Tarkistus 287

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – i alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	i) onko yritys käsitellyt tehokkaasti valitukset tai ehdotukset, joita henkilöt tai asianomaiset sidosryhmät ovat tehneet, myös 9 artiklan nojalla;

Tarkistus 288

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 kohta – j alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	j) mahdolliset muut tapauksen olosuhteisiin sovellettavat raskauttavat tai lieventävät tekijät.

Tarkistus 289

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. On säädettävä ainakin seuraavista toimenpiteistä ja seuraamuksista:
	a) taloudelliset seuraamukset;
	b) julkinen ilmoitus, jossa todetaan yrityksen olevan vastuussa rikkomisesta ja rikkomisen luonne;
	c) velvollisuus toteuttaa tietty toimi, muun muassa lopettaa rikkomisen käsittävä toiminta tai pidättyä toistamasta kyseistä toimintaa;
	d) tuotteiden vapaaseen liikkeeseen luovutuksen tai viennin keskeyttäminen.

Tarkistus 290

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Taloudellisia seuraamuksia määrättäessä niiden on perustuttava yrityksen ***liikevaihtoon***.	3. Taloudellisia seuraamuksia määrättäessä niiden on perustuttava yrityksen ***maailmanlaajuiseen nettoliikevaihtoon. Taloudellisten seuraamusten enimmäismäärän on oltava vähintään 5 prosenttia yrityksen maailmanlaajuisesta nettoliikevaihdosta sakkopäätöstä edeltävänä tilikautena.***

Tarkistus 291

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 3 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen yritysten osalta hallinnolliset taloudelliset seuraamukset lasketaan ottaen huomioon kyseisen yrityksen ilmoittama konsolidoitu liikevaihto.

Tarkistus 292

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3 a. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt, joiden mukaan yritykset, jotka on 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti perustettu jonkin kolmannen maan lainsäädännön mukaisesti, suljetaan pois julkisista hankintamenettelyistä, jos ne eivät nimeä 16 artiklan mukaista valtuutettua edustajaa.

Tarkistus 293

Ehdotus direktiiviksi

20 artikla – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki valvontaviranomaisten päätökset, jotka sisältävät tämän direktiivin säännösten rikkomiseen liittyviä seuraamuksia, julkaistaan.	4. Jäsenvaltioiden on ***pidettävä kirjaa määrätyistä seuraamuksista ja*** varmistettava, että kaikki valvontaviranomaisten päätökset, jotka sisältävät tämän direktiivin säännösten rikkomiseen liittyviä seuraamuksia, julkaistaan. ***Julkaistu päätös ei saa sisältää mitään asetuksen (EU) 2016/678 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuja henkilötietoja.***

Tarkistus 294

Ehdotus direktiiviksi

21 artikla – 1 kohta – 1 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Komissio perustaa valvontaviranomaisten eurooppalaisen verkoston, joka koostuu valvontaviranomaisten edustajista. Verkosto helpottaa valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä sekä valvontaviranomaisten sääntely-, tutkinta-, seuraamus- ja valvontakäytäntöjen koordinointia ja yhdenmukaistamista sekä tarvittaessa tietojen jakamista niiden kesken.	Komissio perustaa valvontaviranomaisten eurooppalaisen verkoston, joka koostuu valvontaviranomaisten edustajista. Verkosto helpottaa valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä sekä valvontaviranomaisten sääntely-, tutkinta-, seuraamus- ja valvontakäytäntöjen koordinointia ja yhdenmukaistamista sekä tarvittaessa tietojen jakamista niiden kesken ***ja varmistaa säännöllisen julkisen tiedottamisen verkoston toiminnasta***.

Tarkistus 295

Ehdotus direktiiviksi

21 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Komissio ***voi kutsua*** unionin virastoja, joilla on hyödyllistä asiantuntemusta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilta aloilta, liittymään valvontaviranomaisten eurooppalaiseen verkostoon.	Komissio ***kehottaa Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta, Euroopan työviranomaista, Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirastoa, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista ja muita*** unionin virastoja, joilla on hyödyllistä asiantuntemusta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilta aloilta, liittymään valvontaviranomaisten eurooppalaiseen verkostoon.

Tarkistus 296

Ehdotus direktiiviksi

21 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä verkoston kanssa lainkäyttövaltaansa kuuluvien yritysten määrittämiseksi, erityisesti toimittamalla kaikki tarvittavat tiedot sen arvioimiseksi, täyttääkö EU:n ulkopuolinen yritys 2 artiklassa säädetyt perusteet.

Tarkistus 297

Ehdotus direktiiviksi

21 artikla – 8 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 a. Valvontaviranomaisten eurooppalainen verkosto julkaisee rekisterin, jossa on tiedot EU:n ulkopuolisista yrityksistä ja siitä, noudattavatko ne säännöksiä.

Tarkistus 298

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) ne eivät ole noudattaneet ***7 ja 8 artiklassa*** säädettyjä velvoitteita; ja	a) ne eivät ole noudattaneet ***tässä direktiivissä*** säädettyjä velvoitteita; ja

Tarkistus 299

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) tämän laiminlyönnin seurauksena ***ilmenee haittavaikutus***, joka olisi pitänyt tunnistaa, ehkäistä, lieventää, lopettaa tai ***sen*** laajuus ***minimoida 7 ja 8 artiklassa*** säädetyillä asianmukaisilla toimenpiteillä, ja se aiheuttaa vahingon.	b) tämän laiminlyönnin seurauksena ***yritys on aiheuttanut sellaisen toteutuneen haittavaikutuksen tai myötävaikuttanut sellaisen toteutuneen haittavaikutuksen syntyyn***, joka olisi pitänyt tunnistaa, ***priorisoida,*** ehkäistä, lieventää, lopettaa tai ***korjata tai jonka*** laajuus ***olisi pitänyt minimoida tässä direktiivissä*** säädetyillä asianmukaisilla toimenpiteillä, ja se aiheuttaa vahingon.

Tarkistus 300

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 2 kohta – 1 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos yritys on toteuttanut 7 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 7 artiklan 4 kohdassa tai 8 artiklan 3 kohdan c alakohdassa ja 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut toimet, se ei ole korvausvastuussa vahingoista, jotka johtuvat sellaisen välillisen kumppanin, jonka kanssa sillä on vakiintunut liikesuhde, toiminnasta aiheutuvasta haittavaikutuksesta, paitsi jos tapauksen olosuhteissa on ollut kohtuutonta odottaa, että tosiasiallisesti toteutetut toimet, myös vaatimustenmukaisuuden tarkastamisen osalta, riittäisivät estämään, lopettamaan tai minimoimaan haittavaikutuksen tai lieventämään sitä.	***Poistetaan.***

Tarkistus 301

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 2 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Arvioitaessa ***tämän kohdan mukaisen*** korvausvastuun olemassaoloa ja laajuutta on otettava asianmukaisesti huomioon ***yrityksen toimet valvontaviranomaisen siltä vaatimien korjaavien toimien noudattamiseksi***, siltä osin kuin ne liittyvät suoraan kyseessä olevaan vahinkoon, 7 ja 8 artiklan nojalla mahdollisesti tehdyt investoinnit ja kohdennettu tuki sekä mahdollinen yhteistyö muiden toimijoiden kanssa sen arvoketjuihin kohdistuvien haittavaikutusten käsittelemiseksi.	Arvioitaessa korvausvastuun olemassaoloa ja laajuutta on otettava asianmukaisesti huomioon***, miten laajoja ovat olleet yrityksen pyrkimykset***, siltä osin kuin ne liittyvät suoraan kyseessä olevaan vahinkoon, ***toteuttaa korjaavia toimia, myös valvontaviranomaisen siltä vaatimia toimia,*** 7 ja 8 artiklan nojalla mahdollisesti tehdyt investoinnit ja ***annettu*** kohdennettu tuki sekä mahdollinen yhteistyö muiden toimijoiden ***ja asianomaisten sidosryhmien*** kanssa sen arvoketjuihin kohdistuvien haittavaikutusten käsittelemiseksi.

Tarkistus 302

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että:
	a) vahingonkorvauskanteen nostamiseen sovellettava vanhentumisaika on vähintään kymmenen vuotta, ja käytössä on toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että oikeudenkäyntikulut eivät nouse niin suuriksi, että se estäisi kantajaa ryhtymästä oikeustoimiin;
	b) kantajat voivat hakea kieltotoimenpiteitä, myös yksinkertaistettua menettelyä. Nämä toimenpiteet on toteutettava lopullisen tai väliaikaisen toimenpiteen muodossa sellaisen toiminnan lopettamiseksi, joka saattaa olla tämän direktiivin vastainen, tai tämän direktiivin mukaisen toimenpiteen noudattamiseksi;
	c) käytössä on toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että toimivaltuudet saaneet ammattiliitot, kansalaisjärjestöt tai muut asiaankuuluvat toimijat, jotka toimivat yleisen edun mukaisesti, voivat nostaa edustajakanteen tuomioistuimessa haittavaikutusten uhrin tai uhrien ryhmän nimissä ja että näillä toimijoilla on menettelyssä kantajan oikeudet ja velvollisuudet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta olemassa olevan kansallisen lainsäädännön soveltamista;
	d) kun kanne nostetaan ja kantaja esittää seikkoja, jotka osoittavat yrityksen olevan todennäköisesti vastuussa tämän direktiivin mukaisesti, ja on ilmoittanut, että lisänäyttö on yrityksen hallussa, tuomioistuimet voivat määrätä yrityksen luovuttamaan tällaiset todisteet kansallisen prosessioikeuden mukaisesti, jollei luottamuksellisuutta ja oikeasuhteisuutta koskevista unionin ja kansallisista säännöistä muuta johdu.

Tarkistus 303

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 2 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 b. Yritykset, jotka ovat osallistuneet toimialakohtaisiin aloitteisiin tai sidosryhmien yhteisaloitteisiin taikka tukeutuneet kolmannen osapuolen suorittamaan todentamiseen tai sopimuslausekkeisiin huolellisuusvelvoitteidensa tiettyjen näkökohtien täytäntöönpanossa, voidaan silti saattaa vastuuseen tämän artiklan mukaisesti.

Tarkistus 304

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Tämän säännöksen mukainen yrityksen siviilioikeudellinen korvausvastuu ei rajoita sen tytäryritysten tai arvoketjuun kuuluvien suorien tai välillisten liikekumppaneiden siviilioikeudellista korvausvastuuta.	3. Tämän säännöksen mukainen yrityksen siviilioikeudellinen korvausvastuu ei rajoita sen tytäryritysten tai arvoketjuun kuuluvien suorien tai välillisten liikekumppaneiden siviilioikeudellista korvausvastuuta. ***Tapauksissa, joissa tytäryritys kuuluu tämän direktiivin soveltamisalaan ja emoyritys on purkanut sen tai se on purkanut itsensä tarkoituksellisesti vastuun välttämiseksi, emoyritystä voidaan pitää vastuullisena, jos oikeusseuraajaa ei ole.***

Tarkistus 305

Ehdotus direktiiviksi

22 artikla – 4 kohta

Komission teksti	**Tarkistus**
4. Tämän direktiivin mukaiset siviilioikeudellista korvausvastuuta koskevat säännöt eivät rajoita ***sellaisten siviilioikeudellista korvausvastuuta koskevien*** unionin ***tai kansallisten sääntöjen soveltamista, jotka liittyvät haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin*** tai ***haitallisiin ympäristövaikutuksiin ja joissa säädetään korvausvastuusta tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomissa tilanteissa tai ankarammasta korvausvastuusta kuin tässä direktiivissä***.	**4.** Tämän direktiivin mukaiset siviilioikeudellista korvausvastuuta koskevat säännöt eivät rajoita ***yritysten*** unionin ***oikeusjärjestelmän*** tai ***kansallisten oikeusjärjestelmien mukaista vastuuta, mukaan lukien säännöt yhteisvastuusta***.

Tarkistus 306

Ehdotus direktiiviksi

24 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Julkinen tuki	Julkinen tuki***, julkiset hankinnat ja julkiset käyttöoikeussopimukset***

Tarkistus 307

Ehdotus direktiiviksi

24 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***julkista tukea hakevat yritykset todistavat, ettei niille ole määrätty seuraamuksia tämän direktiivin velvoitteiden noudattamatta jättämisestä***.	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***tästä direktiivistä johtuvien velvoitteiden noudattamista tai noudattamatta jättämistä tai niiden vapaaehtoista täytäntöönpanoa voidaan pitää yhtenä niistä ympäristönäkökohdista ja sosiaalisista näkökohdista, jotka on otettava huomioon julkisen tuen myöntämiseen tai julkisten hankintasopimusten ja julkisten käyttöoikeussopimusten tekemiseen sovellettavien sääntöjen mukaisesti***.

Tarkistukset 391 ja 405

Ehdotus direktiiviksi

26 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
26 artikla	***Poistetaan.***
Huolellisuusvelvoitteen toteuttaminen ja valvonta	
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yritysten johtajat ovat vastuussa 4 artiklassa tarkoitetun huolellisuusvelvoitteen ja erityisesti 5 artiklassa tarkoitetun huolellisuusvelvoitetta koskevan toimintapolitiikan toteuttamisesta ja valvonnasta ottaen asianmukaisesti huomioon sidosryhmiltä ja kansalaisjärjestöiltä saamansa asiaa koskevat tiedot. Johtajien on raportoitava tästä yrityksen hallitukselle.	
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että johtajat toteuttavat toimenpiteitä yrityksen strategian mukauttamiseksi 6 artiklan mukaisesti tunnistettujen toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten sekä 7–9 artiklan nojalla mahdollisesti toteutettujen toimenpiteiden huomioon ottamiseksi.	

Tarkistus 308

Ehdotus direktiiviksi

28 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Siirretään 11 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä ***komissiolle määräämättömäksi ajaksi***.	2. Siirretään ***komissiolle … päivästä …kuuta … [tämän direktiivin voimaantulopäivä] viiden vuoden ajaksi 3 artiklan 2 kohdassa,*** 11 artiklassa ***ja 14 artiklan 4 a kohdassa*** tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä***. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.***

Tarkistus 309

Ehdotus direktiiviksi

28 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 11 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.	3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa ***3 artiklan 2 kohdassa,*** 11 artiklassa ***tai 14 artiklan 4 a kohdassa*** tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

Tarkistus 310

Ehdotus direktiiviksi

28 artikla – 6 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
6. Edellä ***olevan*** 11 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.	6. Edellä ***olevien 3 artiklan 2 kohdan,*** 11 artiklan ***tai 14 artiklan 4 a kohdan*** nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

Tarkistus 311

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Uudelleentarkastelu	Uudelleentarkastelu ***ja kertomukset***

Tarkistus 312

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
Komissio antaa viimeistään [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: ***seitsemän*** vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaatulosta] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta. Kertomuksessa arvioidaan tämän direktiivin tuloksellisuutta sen tavoitteiden saavuttamisessa ja seuraavia seikkoja:	***1.*** Komissio antaa viimeistään ***… päivänä …kuuta …*** [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: ***kuuden*** vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaatulosta] ***ja sen jälkeen joka kolmas vuosi*** Euroopan parlamentille ja neuvostolle ***kattavan*** kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta. Kertomuksessa arvioidaan tämän direktiivin tuloksellisuutta sen tavoitteiden saavuttamisessa***, erityisesti sen tuloksellisuutta mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemisessä*** ja ***toteutuneiden haittavaikutusten lopettamisessa tai niiden laajuuden minimoinnissa maailmanlaajuisesti, ja esitetään suosituksia toimiksi, ja siihen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus. Kertomuksessa arvioidaan erityisesti*** seuraavia seikkoja:

Tarkistus 313

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – -a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a) tämän direktiivin vaikutus pk-yrityksiin sekä selvitys ja arviointi komission ja jäsenvaltioiden pk-yrityksille tarjoamien eri tukitoimenpiteiden ja -välineiden vaikuttavuudesta;

Tarkistus 314

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – a a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a a) arvio niiden pk-yritysten lukumäärästä, jotka vapaaehtoisesti soveltavat yritysten kestävää toimintaa koskevaa huolellisuusvelvoitetta tämän direktiivin mukaisesti;

Tarkistus 315

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – a b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a b) tämän direktiivin tehokkuus sen tavoitteiden saavuttamisessa, mukaan lukien siihen liittyvät välilliset kustannukset ja sen taloudelliset, yhteiskunnalliset ja ympäristöön liittyvät hyödyt sekä vaikutukset Euroopan unionin yritysten kilpailukykyyn;

Tarkistus 316

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) onko 2 ***artiklan 1 kohdassa*** säädettyjä työntekijöiden lukumäärää ja nettoliikevaihtoa koskevia raja-arvoja alennettava;	***a)*** onko 2 ***artiklassa*** säädettyjä työntekijöiden lukumäärää ja nettoliikevaihtoa koskevia raja-arvoja alennettava ***erityisesti tietyillä aloilla, ovatko raja-arvojen laskentatavat asianmukaisia ja onko olemassa merkittäviä porsaanreikiä, jotka on tukittava, jotta direktiiviä sovellettaisiin kaikkiin asiaankuuluviin talouden toimijoiden oikeudellisiin muotoihin ja monimutkaisiin yritysrakenteisiin***;

Tarkistus 317

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – a a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a a) kansallisella tasolla käyttöön otettujen täytäntöönpanomekanismien ja erityisesti siviilioikeudellista korvausvastuuta koskevien seuraamusten ja menettelyjen vaikuttavuus;

Tarkistus 318

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – a b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	a b) jäsenvaltioiden kansallisten lakien, joilla tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, lähentyminen ja erot;

Tarkistus 319

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) onko 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa olevaa alojen luetteloa muutettava, esimerkiksi sen mukauttamiseksi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ohjeisiin;	***Poistetaan.***

Tarkistus 320

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) onko liitettä muutettava esimerkiksi kansainvälisen kehityksen vuoksi;	***Poistetaan.***

Tarkistus 321

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
d) olisiko 4–14 artikla ulotettava koskemaan ***haitallisia ilmastovaikutuksia***.	d) olisiko 4–14 artikla ulotettava koskemaan ***muita haittavaikutuksia, erityisesti hyvään hallintotapaan liittyviä haittavaikutuksia***.

Tarkistus 322

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – d a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d a) olisiko laadittava laaja kestävyyssuunnitelma, jossa käsitellään muita ympäristövaikutuksia kuin ilmastovaikutuksia;

Tarkistus 323

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 kohta – d b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d b) olisiko ”arvoketjun” määritelmää laajennettava sääntelytyjen rahoitusalan yritysten tapauksessa niin, että se kattaisi useammanlaisia pk-yrityksiä;

Tarkistus 324

Ehdotus direktiiviksi

29 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a. Komissio käynnistää unionin laajuisen vuotuisen arvioinnin yritysten kyvystä kestää arvoketjuihinsa liittyviä epäsuotuisia skenaarioita ja koordinoi sitä. Komissio toimittaa tämän arvioinnin Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Tarkistus 325

Ehdotus direktiiviksi

30 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
Niiden on sovellettava näitä säännöksiä ***seuraavasti***:	Niiden on sovellettava näitä säännöksiä ***… päivästä …kuuta … [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin yrityksiin, joilla oli keskimäärin yli 1 000 työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna tai jotka olivat sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli tällainen määrä työntekijöitä ja tällainen liikevaihto, sekä 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin yrityksiin, joiden nettoliikevaihto unionissa oli yli 150 miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltäneenä tilivuonna tai jotka olivat sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli tällainen liikevaihto.***
	Niiden on sovellettava näitä säännöksiä … päivästä …kuuta … [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin yrityksiin, joilla oli keskimäärin yli 500 työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna tai jotka olivat sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli tällainen määrä työntekijöitä ja tällainen liikevaihto.
	Niiden on sovellettava näitä säännöksiä … päivästä …kuuta … [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin yrityksiin, joilla oli keskimäärin yli 250 työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 40 miljoonaa euroa, sekä 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin yrityksiin, joiden nettoliikevaihto unionissa oli yli 40 miljoonaa euroa ja maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 150 miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltäneenä tilivuonna tai jotka olivat sellaisen ryhmän perimmäinen emoyritys, jolla oli tällainen liikevaihto.

Komission teksti	*Tarkistus*
	Poiketen siitä, mitä tämän kohdan neljännessä alakohdassa säädetään, 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut yritykset, joilla oli keskimäärin yli 250 työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 40 miljoonaa euroa mutta enintään 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, voivat päättää olla täyttämättä tämän direktiivin mukaisia velvoitteita … päivään …kuuta … [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] saakka. Tällaisissa tapauksissa yrityksen on ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle ja annettava samalla lyhyt selvitys siitä, miksi se toimii näin.

Tarkistus 326

Ehdotus direktiiviksi

30 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen yritysten osalta;	***Poistetaan.***

Tarkistus 327

Ehdotus direktiiviksi

30 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) [Julkaisutoimisto lisää päivämäärän: neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen yritysten osalta.	***Poistetaan.***

Tarkistus 328

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin ***sisältyvien oikeuksien*** ja ***kieltojen loukkaukset***	1. Kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin ***sisältyvät oikeudet*** ja ***kiellot***

Tarkistus 329

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 1 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. ***Loukkaus, joka koskee*** kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1 artiklan ***mukaista*** kansan ***oikeutta*** käyttää luonnonrikkauksiaan ja ***kieltoa*** riistää kansalta elinehtoja;	1. Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1 artiklan ***mukainen*** kansan ***oikeus*** käyttää luonnonrikkauksiaan ja ***kielto*** riistää kansalta elinehtoja;

Tarkistus 330

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 3 artiklan ***mukaista oikeutta*** elämään ja turvallisuuteen;	2. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 3 artiklan ***mukainen oikeus*** elämään ja turvallisuuteen;

Tarkistus 331

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 3 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 5 artiklan ***mukaista*** kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai alentavan kohtelun ***kieltoa***;	3. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 5 artiklan ***mukainen*** kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai alentavan kohtelun ***kielto***;

Tarkistus 332

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 4 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 9 artiklan ***mukaista oikeutta*** vapauteen ja turvallisuuteen;	4. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 9 artiklan ***mukainen oikeus*** vapauteen ja turvallisuuteen;

Tarkistus 333

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 5 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
5. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 17 artiklan ***mukaista kieltoa*** puuttua mielivaltaisesti tai laittomasti kenenkään yksityiselämään, perheeseen, kotiin tai kirjeenvaihtoon ja suorittaa hänen kunniaansa ja mainettaan loukkaavia hyökkäyksiä;	5. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 17 artiklan ***mukainen kielto*** puuttua mielivaltaisesti tai laittomasti kenenkään yksityiselämään, perheeseen, kotiin tai kirjeenvaihtoon ja suorittaa hänen kunniaansa ja mainettaan loukkaavia hyökkäyksiä;

Tarkistus 334

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 6 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
6. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 18 artiklan ***mukaista kieltoa*** rajoittaa ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapautta;	6. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 18 artiklan ***mukainen kielto*** rajoittaa ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapautta;

Tarkistus 335

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 7 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
7. ***loukkaus, joka koskee taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan mukaista oikeutta*** nauttia oikeudenmukaisista ja suotuisista työoloista, mukaan lukien ***kohtuullinen*** palkka, ***kohtuullinen toimeentulo,*** turvalliset ja terveelliset työolot ja kohtuullinen työajan rajoittaminen;	7. ***oikeus*** nauttia oikeudenmukaisista ja suotuisista työoloista, mukaan lukien ***kohtuullisen toimeentulon takaava*** palkka, turvalliset ja terveelliset työolot ja kohtuullinen työajan rajoittaminen***. Tähän sisältyy sekä työntekijöiden oikeus kohtuulliseen toimeentuloon riittävään palkkaan että itsenäisten ammatinharjoittajien ja pienviljelijöiden oikeus kohtuulliseen toimeentuloon riittäviin tuloihin taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 23 artiklan 3 kohdan mukaisesti***;

Tarkistus 336

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 7 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	7 a. taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklan ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 25 artiklan mukainen jokaisen oikeus saada itselleen ja perheelleen tyydyttävä elintaso, joka käsittää riittävän ravinnon, vaatetuksen ja sopivan asunnon, sekä oikeus elinehtojen jatkuvaan parantamiseen;

Tarkistus 337

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 8 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
8. ***loukkaus, joka koskee*** taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklaan ***perustuvaa kieltoa*** rajoittaa työntekijöiden mahdollisuuksia asianmukaiseen majoitukseen, jos yritys tarjoaa työntekijöilleen majoituksen, ja mahdollisuuksia riittävään ravintoon, vaatetukseen, veden saantiin ja sanitaatioon työpaikalla;	8. taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklaan ***perustuva kielto*** rajoittaa työntekijöiden mahdollisuuksia asianmukaiseen majoitukseen, jos yritys tarjoaa työntekijöilleen majoituksen, ja mahdollisuuksia riittävään ravintoon, vaatetukseen, veden saantiin ja sanitaatioon työpaikalla;

Tarkistus 338

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 9 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
9. ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 3 artiklan ***mukaista oikeutta*** siihen, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon kaikissa häntä koskevissa päätöksissä ja toimissa; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** täysimääräisen kehityksen edellytyksiin; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 24 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** parhaaseen mahdolliseen terveydentilaan; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 26 ja 27 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** sosiaaliturvaan ja riittävään elintasoon; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 28 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** koulutukseen; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 34 ja 35 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** suojeluun kaikilta seksuaalisen riiston ja hyväksikäytön muodoilta ja suojeluun sieppaamiselta, myynniltä tai laittomalta siirrolta eri paikkaan kotimaassaan tai sen ulkopuolella hyväksikäyttöä varten;	9. lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 3 artiklan ***mukainen oikeus*** siihen, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon kaikissa häntä koskevissa päätöksissä ja toimissa; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** täysimääräisen kehityksen edellytyksiin; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 24 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** parhaaseen mahdolliseen terveydentilaan; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 26 ja 27 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** sosiaaliturvaan ja riittävään elintasoon; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 28 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** koulutukseen; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 34 ja 35 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** suojeluun kaikilta seksuaalisen riiston ja hyväksikäytön muodoilta ja suojeluun sieppaamiselta, myynniltä tai laittomalta siirrolta eri paikkaan kotimaassaan tai sen ulkopuolella hyväksikäyttöä varten;

Tarkistus 339

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 10 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
10. ***loukkaus, joka koskee*** oppivelvollisuusikäisen ja joka tapauksessa alle 15-vuotiaan lapsen ***työhönottokieltoa***, paitsi jos työskentelypaikan lainsäädäntö tämän sallii vuonna 1973 tehdyn työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikää koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 138 2 artiklan 4 kohdan ja 4–8 artiklan nojalla;	10. oppivelvollisuusikäisen ja joka tapauksessa alle 15-vuotiaan lapsen ***työhönottokielto***, paitsi jos työskentelypaikan lainsäädäntö tämän sallii vuonna 1973 tehdyn työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikää koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 138 2 artiklan 4 kohdan ja 4–8 artiklan nojalla;

Tarkistus 340

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 11 alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
11. ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 32 artiklan ***mukaista*** lapsityövoiman käytön ***kieltoa***, mukaan lukien vuonna 1999 tehdyn lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 182 3 artiklassa tarkoitetut lapsityön (alle 18-vuotiaat) pahimmat muodot. Näitä ovat:	11. lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 32 artiklan ***mukainen*** lapsityövoiman käytön ***kielto***, mukaan lukien vuonna 1999 tehdyn lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 182 3 artiklassa tarkoitetut lapsityön (alle 18-vuotiaat) pahimmat muodot. Näitä ovat:

Tarkistus 341

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 12 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
12. ***loukkaus, joka koskee*** pakkotyön ***kieltoa***, mukaan lukien kaikenlainen työ tai palvelu, joka jonkin rangaistuksen uhalla vaaditaan joltakin henkilöltä ja johon mainittu henkilö ei ole vapaaehtoisesti tarjoutunut ja joka on esimerkiksi seurausta velkaorjuudesta tai ihmiskaupasta; pakkotyöksi ei katsota työtä tai palveluja, jotka ovat vuonna 1930 tehdyn pakollista työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 29 2 artiklan 2 kohdan tai kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdan mukaisia;	12. pakkotyön ***kielto***, mukaan lukien kaikenlainen työ tai palvelu, joka jonkin rangaistuksen uhalla vaaditaan joltakin henkilöltä ja johon mainittu henkilö ei ole vapaaehtoisesti tarjoutunut ja joka on esimerkiksi seurausta velkaorjuudesta tai ihmiskaupasta; pakkotyöksi ei katsota työtä tai palveluja, jotka ovat vuonna 1930 tehdyn pakollista työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 29 2 artiklan 2 kohdan tai kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdan mukaisia;

Tarkistus 342

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 13 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
13. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 4 artiklaan ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklaan ***perustuvaa*** kaikkien orjuuden muotojen, orjuuteen verrattavissa olevien käytäntöjen, maaorjuuden ja muiden työpaikalla tapahtuvan valta-aseman väärinkäytön tai sorron muotojen, kuten äärimmäinen taloudellinen hyväksikäyttö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja nöyryyttäminen, ***kieltoa***;	13. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 4 artiklaan ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklaan ***perustuva*** kaikkien orjuuden muotojen, orjuuteen verrattavissa olevien käytäntöjen, maaorjuuden ja muiden työpaikalla tapahtuvan valta-aseman väärinkäytön tai sorron muotojen, kuten äärimmäinen taloudellinen hyväksikäyttö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja nöyryyttäminen, ***kielto***;

Tarkistus 343

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 14 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
14. ***loukkaus, joka koskee*** kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaiseen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen liitetyn ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista koskevan lisäpöytäkirjan 3 artiklan ***mukaista*** ihmiskaupan ***kieltoa***;	14. kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaiseen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen liitetyn ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista koskevan lisäpöytäkirjan 3 artiklan ***mukainen*** ihmiskaupan ***kielto***;

Tarkistus 344

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 15 alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
15. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 20 artiklan, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 21 ja 22 artiklan, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan, vuonna 1948 tehdyn ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillista järjestäytymisoikeutta koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 87 ja vuonna 1949 tehdyn järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltamista koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 98 ***mukaista*** kokoontumis- ja ***yhdistymisvapautta***, ***järjestäytymisoikeutta*** ja ***kollektiivista neuvotteluoikeutta***, mukaan lukien seuraavat oikeudet:	15. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 20 artiklan, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 21 ja 22 artiklan, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan, vuonna 1948 tehdyn ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillista järjestäytymisoikeutta koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 87 ja vuonna 1949 tehdyn järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltamista koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 98 ***mukaiset*** kokoontumis- ja ***yhdistymisvapaus***, ***järjestäytymisoikeus*** ja ***kollektiivinen neuvotteluoikeus***, mukaan lukien seuraavat oikeudet:

Tarkistus 345

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 16 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
16. ***loukkaus, joka koskee*** eriarvoisen ***kohtelua kieltoa*** työssä, jollei se perustu työn luonteesta johtuviin vaatimuksiin, vuonna 1951 tehdyn samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettavaa samaa palkkaa koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 100 2 ja 3 artiklan, vuonna 1958 tehdyn työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintää koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 111 1 ja 2 artiklan sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan mukaisesti; eriarvoiseen kohteluun kuuluu erityisesti erisuuruisen korvauksen maksaminen samanarvoisesta työstä;	16. eriarvoisen ***kohtelun kielto*** työssä, jollei se perustu työn luonteesta johtuviin vaatimuksiin, vuonna 1951 tehdyn samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettavaa samaa palkkaa koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 100 2 ja 3 artiklan, vuonna 1958 tehdyn työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintää koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 111 1 ja 2 artiklan sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan mukaisesti; eriarvoiseen kohteluun kuuluu erityisesti erisuuruisen korvauksen maksaminen samanarvoisesta työstä;

Tarkistus 346

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 17 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
17. ***loukkaus, joka koskee*** taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklaan ***perustuvaa kieltoa*** evätä kohtuulliseen toimeentuloon riittävä palkka;	17. taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklaan ***perustuva kielto*** evätä kohtuulliseen toimeentuloon riittävä palkka;

Tarkistus 347

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 18 alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
18. ***loukkaus, joka koskee kieltoa*** aiheuttaa ***mitattavissa olevaa*** ympäristön pilaantumista, kuten haitallista maaperän muutosta, veden tai ilman pilaantumista, haitallisia päästöjä tai liiallista vedenkulutusta tai muita sellaisia vaikutuksia luonnonvaroihin, jotka	18. ***kielto*** aiheuttaa ympäristön pilaantumista, kuten haitallista maaperän muutosta, veden tai ilman pilaantumista, haitallisia päästöjä tai liiallista vedenkulutusta tai muita sellaisia vaikutuksia luonnonvaroihin, jotka

Tarkistus 348

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 18 alakohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) vahingoittavat elintarvikkeiden säilymisen ja tuotannon luonnollista perustaa tai	a) vahingoittavat elintarvikkeiden ***ja rehujen*** säilymisen ja tuotannon luonnollista perustaa tai

Tarkistus 349

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 18 alakohta – d a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d a) heikentävät terveyttä, esimerkiksi aiheuttamalla epidemioita, ottaen huomioon yhteinen terveys -lähestymistavan, tai

Tarkistus 350

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 18 alakohta – e alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
e) vaikuttavat ekologiseen koskemattomuuteen, ***kuten metsäkato***,	e) vaikuttavat ekologiseen koskemattomuuteen, ***esimerkiksi aiheuttamalla metsäkatoa, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 3 artiklan, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 5 artiklan ja taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 12 artiklan mukaisesti;***

Tarkistus 351

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 19 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
19. ***loukkaus, joka koskee*** laittomien häätöjen ***kieltoa*** tai ***kieltoa*** ottaa laittomasti maata, metsiä ja vesialueita hankittaessa, kehitettäessä tai muulla tavalla käytettäessä, mukaan lukien metsiä hävittämällä, sellaisia maa-, metsä- ja vesialueita, joiden käyttö turvaa ihmisen toimeentulon taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklan mukaisesti;	19. laittomien häätöjen ***kielto*** tai ***kielto*** ottaa laittomasti maata, metsiä ja vesialueita hankittaessa, kehitettäessä tai muulla tavalla käytettäessä, mukaan lukien metsiä hävittämällä, sellaisia maa-, metsä- ja vesialueita, joiden käyttö turvaa ihmisen toimeentulon taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklan mukaisesti;

Tarkistus 352

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 19 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	19 a. alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeus kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1 artiklan, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1 artiklan ja kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 5 artiklan mukaisesti sekä alkuperäiskansojen oikeus antaa, muuttaa, evätä tai peruuttaa vapaa ja tietoon perustuva ennakkosuostumuksensa päätöksiin ja toimiin, jotka voivat vaikuttaa heidän maihinsa, alueisiinsa, luonnonvaroihinsa ja oikeuksiinsa, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 27 artiklan ja taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 15 artiklan sekä kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 2 ja 5 artiklan mukaisesti;

Tarkistus 353

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 20 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
20. ***loukkaus, joka koskee*** alkuperäiskansojen ***oikeuksista annetun Yhdistyneiden kansakuntien julistuksen 25 artiklan, 26 artiklan 1 ja 2 kohdan, 27 artiklan ja 29 artiklan 2 kohdan mukaista alkuperäiskansojen oikeutta*** perinteisesti omistamiinsa, hallussaan pitämiinsä tai muutoin käyttämiinsä tai hankkimiinsa maihin, alueisiin ja luonnonvaroihin;	20. alkuperäiskansojen ***oikeus*** perinteisesti omistamiinsa, hallussaan pitämiinsä tai muutoin käyttämiinsä tai hankkimiinsa maihin, alueisiin ja luonnonvaroihin ***kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1 ja 27 artiklan ja taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1, 2 ja 15 artiklan sekä kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 5 artiklan mukaisesti***;

Tarkistus 354

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 1 alaotsikko – 21 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
21. ***sellaisen kiellon*** tai ***oikeuden***, jota ei käsitellä edellä 1–20 kohdassa mutta joka sisältyy tämän osan 2 jaksossa lueteltuihin ihmisoikeussopimuksiin, ***loukkaus, joka haittaa suoraan kyseisissä sopimuksissa suojattua oikeudellista etua,*** jos ***asianomainen yritys olisi voinut kohtuudella todeta tällaisen haitan riskin ja määrittää asianmukaiset toimenpiteet tämän direktiivin 4 artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamiseksi ottaen huomioon kaikki sen toimintaan vaikuttavat olosuhteet, kuten toimialan ja toimintaympäristön***.	21. ***kielto*** tai ***oikeus***, jota ei käsitellä edellä 1–20 kohdassa mutta joka sisältyy tämän osan 2 jaksossa lueteltuihin ihmisoikeussopimuksiin, jos ***on olemassa ennakoitavissa oleva vaara, että tällaiseen kieltoon tai oikeuteen voi kohdistua vaikutuksia***.

Tarkistus 355

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevat yleissopimukset	2. Ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevat yleissopimukset ***ja välineet***

Tarkistus 356

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 11 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
— Julistus kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista	— ***Yhdistyneiden kansakuntien*** julistus kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista

Tarkistus 357

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 11 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— Yhdistyneiden kansakuntien julistus pienviljelijöiden ja muiden maaseudulla työskentelevien henkilöiden oikeuksista

Tarkistus 358

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 12 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— Korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus, 2003

Tarkistus 359

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 12 b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— Lahjonnan torjuntaa koskeva OECD:n yleissopimus, 1997

Tarkistus 360

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 14 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— Kansainvälisen työjärjestön (ILO) alkuperäis- ja heimokansoja koskeva yleissopimus, 1989 (nro 169)

Tarkistus 361

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 15 luetelmakohta – 5 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— ILO:n yleissopimus työturvallisuudesta ja -terveydestä, 1981 (nro 155)

Tarkistus 362

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 15 luetelmakohta – 5 b luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— ***ILO:n yleissopimus työturvallisuuden ja -terveyden edistämisestä, 2006 (nro 187)***

Tarkistus 363

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 15 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— ***Geneven yleissopimuksissa ja lisäpöytäkirjoissa vahvistetut kansainvälisen humanitaarisen oikeuden välineet***

Tarkistus 364

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa I – 2 alaotsikko – 15 b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	— ***Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta***

Tarkistus 365

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Ympäristösopimuksiin sisältyvien kansainvälisesti ***tunnustettujen tavoitteiden ja kieltojen loukkaukset***	***Ympäristö- ja ilmastosopimuksiin ja unionin oikeuteen sisältyvät unionin ja*** kansainvälisesti ***tunnustetut tavoitteet ja kiellot***

Tarkistus 366

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – - 1 alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-1. Velvoite tunnistaa ja estää haittavaikutus, lieventää haittavaikutusta tai lopettaa haittavaikutus, joka kohdistuu johonkin seuraavista ympäristöluokista:
	a) ilmastonmuutos;
	b) biologisen monimuotoisuuden väheneminen;
	c) ilman, veden ja maaperän pilaantuminen;
	d) maa-, meri- ja makean veden ekosysteemien tilan heikkeneminen;
	e) metsäkato;
	f) materiaalien, veden, energian ja muiden luonnonvarojen liikakulutus;
	g) haitallinen jätteen tuottaminen ja huono jätehuolto, mukaan lukien vaaralliset aineet;

Tarkistus 367

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Loukkaus, joka koskee biologista monimuotoisuutta koskevan vuoden 1992 yleissopimuksen [ottaen huomioon vuoden 2020 jälkeisen biodiversiteettikehyksen mahdollisesti mukanaan tuomat muutokset] 10 artiklan b alakohdan mukaista velvollisuutta ryhtyä biologisten luonnonvarojen käyttöä koskeviin toimenpiteisiin, jotta voidaan välttää tai minimoida haitalliset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen, mukaan lukien elävien muunnettujen organismien kehittämistä, käsittelyä, kuljetusta, käyttöä, siirtämistä ja levittämistä koskevat Cartagenan pöytäkirjan velvoitteet ja 12 päivänä lokakuuta 2014 voimaan tulleen, biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyvän geenivarojen saatavuudesta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaisesta ja tasapuolisesta jaosta tehdyn Nagoyan pöytäkirjan velvoitteet;	***Poistetaan.***

Tarkistus 368

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. ***loukkaus, joka koskee*** 3 päivänä maaliskuuta 1973 tehdyn luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) 3, 4 ja 5 artiklassa ***tarkoitettua***, liitteissä lueteltuihin lajeihin kuuluvan yksilön ilman lupaa tapahtuvan tuonnin tai viennin ***kieltoa***;	2. 3 päivänä maaliskuuta 1973 tehdyn luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) 3, 4 ja 5 artiklassa ***tarkoitettu***, liitteissä lueteltuihin lajeihin kuuluvan yksilön ilman lupaa tapahtuvan tuonnin tai viennin ***kielto***;

Tarkistus 369

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. ***loukkaus, joka koskee*** 10 päivänä lokakuuta 2013 tehdyn elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen (Minamatan yleissopimus) 4 artiklan 1 kohdan ja liitteessä A olevan I osan ***mukaista*** lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden ***valmistuskieltoa***;	3. 10 päivänä lokakuuta 2013 tehdyn elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen (Minamatan yleissopimus) 4 artiklan 1 kohdan ja liitteessä A olevan I osan ***mukainen*** lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden ***valmistuskielto***;

Tarkistus 370

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. ***loukkaus, joka koskee*** Minamatan yleissopimuksen 5 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä B olevassa I osassa ***tarkoitettua*** elohopean ja elohopeayhdisteiden käytön ***kieltoa*** valmistusprosesseissa yleissopimuksessa kyseisten tuotteiden ja prosessien osalta vahvistettujen määräaikojen jälkeen;	4. Minamatan yleissopimuksen 5 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä B olevassa I osassa ***tarkoitettu*** elohopean ja elohopeayhdisteiden käytön ***kielto*** valmistusprosesseissa yleissopimuksessa kyseisten tuotteiden ja prosessien osalta vahvistettujen määräaikojen jälkeen;

Tarkistus 371

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 5 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
5. ***loukkaus, joka koskee*** Minamatan yleissopimuksen 11 artiklan 3 kohdan määräysten vastaisen elohopeajätteen käsittelyn ***kieltoa***;	5. Minamatan yleissopimuksen 11 artiklan 3 kohdan määräysten vastaisen elohopeajätteen käsittelyn ***kielto***;

Tarkistus 372

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 6 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
6. ***loukkaus, joka koskee*** 22 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen (Tukholman sopimus), sellaisena kuin sitä sovelletaan pysyvistä orgaanisista yhdisteistä 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1021 (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 45–77), 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa ja A liitteessä ***määrättyä*** kemikaalien tuotanto- ja ***käyttökieltoa***;	6. 22 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen (Tukholman sopimus), sellaisena kuin sitä sovelletaan pysyvistä orgaanisista yhdisteistä 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1021 (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 45–77), 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa ja A liitteessä ***määrätty*** kemikaalien tuotanto- ja ***käyttökielto***;

Tarkistus 373

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 7 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
7. ***loukkaus, joka koskee kieltoa*** käsitellä, kerätä, varastoida ja hävittää jätteitä tavalla, joka ei ole ympäristön kannalta asianmukainen Tukholman sopimuksen 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan i ja ii alakohdan määräysten ja sovellettavalla lainkäyttöalueella voimassa olevien säännösten mukaisesti;	7. ***kielto*** käsitellä, kerätä, varastoida ja hävittää jätteitä tavalla, joka ei ole ympäristön kannalta asianmukainen Tukholman sopimuksen 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan i ja ii alakohdan määräysten ja sovellettavalla lainkäyttöalueella voimassa olevien säännösten mukaisesti;

Tarkistus 374

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 8 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
8. loukkaus, joka koskee kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä 10 päivänä syyskuuta 1998 tehdyn yleissopimuksen (UNEP/FAO) liitteessä III mainitun kemikaalin tuontikieltoa, kuten yleissopimuksen tuojaosapuoli on ilmoittanut ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyn mukaisesti;	***Poistetaan.***

Tarkistus 375

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 9 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
9. ***loukkaus, joka koskee*** tiettyjen otsonikerrosta heikentävien aineiden (eli CFC-yhdisteiden, halonien, klooritetrasykliinin, trikloorietikkahapon, bromikloorimetaanin, metyylibromidin, osittain halogenoitujen bromifluorihiilivetyjen ja osittain halogenoitujen kloorifluorihiilivetyjen) tuotantoa ja kulutusta ***koskevaa kieltoa*** sen jälkeen, kun niistä on luovuttu otsonikerroksen suojelua koskevan Wienin yleissopimuksen ja otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan Montrealin pöytäkirjan mukaisesti;	9. tiettyjen otsonikerrosta heikentävien aineiden (eli CFC-yhdisteiden, halonien, klooritetrasykliinin, trikloorietikkahapon, bromikloorimetaanin, metyylibromidin, osittain halogenoitujen bromifluorihiilivetyjen ja osittain halogenoitujen kloorifluorihiilivetyjen) tuotantoa ja kulutusta ***koskeva kielto*** sen jälkeen, kun niistä on luovuttu otsonikerroksen suojelua koskevan Wienin yleissopimuksen ja otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan Montrealin pöytäkirjan mukaisesti;

Tarkistus 376

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 10 alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
10. ***loukkaus, joka koskee*** 22 päivänä maaliskuuta 1989 tehdyn vaarallisten jätteiden maanrajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen (Baselin yleissopimus) 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen vaarallisten jätteiden ja 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen muiden jätteiden sekä jätteiden siirrosta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006 (EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1–98), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 19 päivänä lokakuuta 2020 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) 2020/2174 (EUVL L 433, 22.12.2020, s. 11–19), tarkoitettujen vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden ***vientikieltoa***	10. 22 päivänä maaliskuuta 1989 tehdyn vaarallisten jätteiden maanrajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen (Baselin yleissopimus) 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen vaarallisten jätteiden ja 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen muiden jätteiden sekä jätteiden siirrosta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006 (EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1–98), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 19 päivänä lokakuuta 2020 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) 2020/2174 (EUVL L 433, 22.12.2020, s. 11–19), tarkoitettujen vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden ***vientikielto***

Tarkistus 377

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 12 a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	12 a. velvoite saavuttaa kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset, tulkittuna ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan, 4 artiklan 1 kohdan, 4 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan, eurooppalaisen ilmastolain ja maailmanlaajuisen metaanisitoumuksen mukaisesti;

Tarkistus 378

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 12 b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	12 b. velvoite toteuttaa kaikki Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) mukaiset toimet, joita eri lähteistä peräisin olevan meriympäristön pilaantumisen ehkäiseminen, vähentäminen ja valvominen edellyttää, käyttäen tässä tarkoituksessa mahdollisuuksiensa mukaan soveliaimpia käytettävissä olevia keinoja merioikeusyleissopimuksen 194 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja ottaen huomioon 194 artiklan 3 kohdan a, b, c ja d alakohdan;

Tarkistus 379

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 12 c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	12 c. oikeudet, jotka koskevat tiedon saantia, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä muutoksenhakua ja vireillepanoa ympäristöasioissa etenkin tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen (Århusin yleissopimus) 4, 6 ja 9 artiklan mukaisesti;

Tarkistus 380

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 12 d alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	12 d. velvoite varmistaa, että henkilöt, ryhmät ja organisaatiot, jotka edistävät ja puolustavat ihmisoikeuksia yrityksen arvoketjuun liittyvissä ympäristöasioissa, voivat toimia ilman uhkaa, rajoituksia ja turvattomuuden tunnetta eikä heitä rangaista, vainota tai häiritä millään tavalla toimintansa takia Århusin yleissopimuksen 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti;

Tarkistus 381

Ehdotus direktiiviksi

Liite I – Osa II – 12 e alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	12 e. velvoite toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet, joilla ehkäistään, rajoitetaan ja vähennetään maasta toiseen ulottuviin vesiin kohdistuvaa vaikutusta maasta toiseen ulottuvien vesistöjen ja kansainvälisten järvien suojelusta ja käytöstä vuonna 1992 tehdyn yleissopimuksen mukaisesti.